Aş vrea să ştiu...

In această rubrică vom da răspuns întrebărilor de ordin general, ce ni se vor pune, şi vom lămuri orice nedumerire ştiinţifică sau practică. Răspunsurile se vor da pe rând, în limita spaţiului de care dispunem.

TRECEREA DELA CALD LA RECE, E PERICULOASĂ?

SE crede de foarte mulţi că a eşi dintr'un loc încălzit, dintr'o odae sau un culcuş cald şi a trece imediat afară în frig, sau în bae rece, înseamnă a se expune unor accidente grave congestiei cerebrale, pneumoniei, etc. sau cel puţin guturaiului.

E adevărat că aspiraţia aerului rece congestionează mucoasele nazale şi permite astfel dezvoltarea anumitor microbi, cari există în atmosferă şi cari pot produce guturaiul.

Dar în afară de acest inconvenient posibil, trebue să constatăm că mult mai uşor suportăm frigul, eşind dintr'o cameră supraîncălzită.

Iarna la teatru, în antract, se poate sta zece minute afară în frig, fără haină şi suportăm destul de bine diferenţa de temperatură, fiind încălziţi mai dinainte.

In expediţiile polare, oamenii cari au stat mai multă vreme în culcuşuri calde, de 25°, au putut suporta cu uşurinţă, fără să sufere de fel, frigul de —30°. Dimpotrivă dacă dintr'o odae friguroasă, unde am tremurat, încercăm să mergem în răceala de afară corpului care n'a avut de unde înmagazina căldură, i se pare temperatura insuportabilă.

Deaceea e recomandabil de a nu eşi la frig, decât după ce trupul s'a încălzit bine, într'un mediu cald.

SE POT VINDECA TULBURĂRILE MINŢEI?

Tulburarea minţei nu e urmarea unei singure boale.

Un om poate căpăta nebunia în urma beţiei, a sifilisului, câte odată a unei spaime mari, sau a unei răniri, la cap.

Câte odată tulburarea minţii se moşteneşte.

Singur medicul la clinică, după o observaţie îndelungată, poate spune dacă omul cu mintea tulburată se poate sau nu vindeca.

Desigur că cu cât medicul va vedea bolnavul mai curând, şi-i va da îngrijirea necesară din vreme, cu atât mai uşor îl va putea lecui.

CÂT AUR E PE LUME?

Viţelul de aur, acest animal simbolic creşte mereu.

Viţelul s'a preschimbat în vacă.

In ultimele trei veacuri dela 1600, s'au produs trei miliarde, şapte sute cincizeci şi patru de milioane lire sterline, adică mai mult de 100 miliarde de lei aur. Socotind că azi leul aur costă cam 40 de lei vedem că această sumă e fantastică. Şi totuş cu toată această cantitate de aur, omenirea nu e mai bogată şi nici mai fericită.

CE TREBUE FĂCUT SPRE A STINGE FOCUL DE PETROL

Dacă o lampă de petrol aprinsă se răstoarnă şi dacă focul se întinde şi aprinde petrolul împrăştiat, nu trebue să se arunce apă, pentrucă apa va întinde focul şi mai mult, ci să ne străduim să acoperim cât mai bine tot focul cu o pătură veche, sau cu cenuşe şi nisip. Dacă se află lapte la îndemână, acesta stinge petrolul aprins. Laptele este un remediu sigur împotriva focului de petrol sau benzină.

DE CE SUNT MAI MULTE RASSE?

Omul la fel cu celelalte animale se adaptează mediului, în care trăeşte. Desigur că această adaptare se face foarte încet, în mii şi mii de ani. Omul care trăeşte în ţinuturile reci, dela Nord, are culoarea feţei albă, ochii albaştri, părul blond; pe când cei cari trăesc în ţinuturile calde, arşi de soare, au faţa brună sau neagră, părul negru. Laponii de lângă Polul Nord, se aseamănă cu chinezii din răsăritul Asiei. Aceasta pentru că unele dintre împrejurările în care au trăit au fost asemănătoare.

Campionatul de şah al Bucureştilor

Noul comitet al Cercului de şah „Camera de Comerţ" din Capitală, fidel programului ce şi-a propus de a da un nou avânt mişcării şahiste, a organizat în palatul Camerei de Comerţ, un concurs pentru campionatul de şah al Bucureştilor.

Fotografia noastră, reprezintă un grupp de concurenţi, la masa de joc, în timpul campionatului.

(Urmare din pag. 8-a)

gate de aproape de ciclurile de schimbări climaterice care primesc impulsul lor principal dela platoul acoperit de ghiaţă al Antarcticului.

Wilkins ar vrea să studieze, prin cercetări lungi şi minuţioase, dacă într'adevăr există o astfel de legătură cum ar putea să prevadă, cu mai mulţi ani înainte, marile secete. Acestea vin acum pe neaşteptate. Efectele sunt extrem de severe, nu numai în părţile sălbatice ale Africei de Sud, ci chiar în ţări cu păşuni mănoase, din Australia şi America de Sud.

In anii 1903 şi apoi 1918—19 şi pe urmă în 1926/7, pierderile suferite depe urma secetelor, în Africa de Sud au anihilat întreaga viaţă economică a regiunei. In urma ultimei secete (1926/7) pierderile s'au cifrat la enorma sumă de 15.000.000 dolari.

Dacă studiile vor duce spre verificarea şi stabilirea adevărată a legăturii despre care am vorbit mai sus şi dacă măsuri de îndreptare sunt imposibile, ele vor fi totuşi de un real folos. Putând afla cauza meteorologică a schimbărilor climaterice, se vor putea prevedea anii de secetă. In acest fel, oamenii prevăzători şi negustorii cu spirit, vor face ca să aibe provizii la timpul oportun. Vor putea de asemeni — când se vor anunţa astfel de timpuri—să-şi ducă vitele în alte părţi mai puţin secetoase şi să-şi instaleze fântâni de aprovizionare.

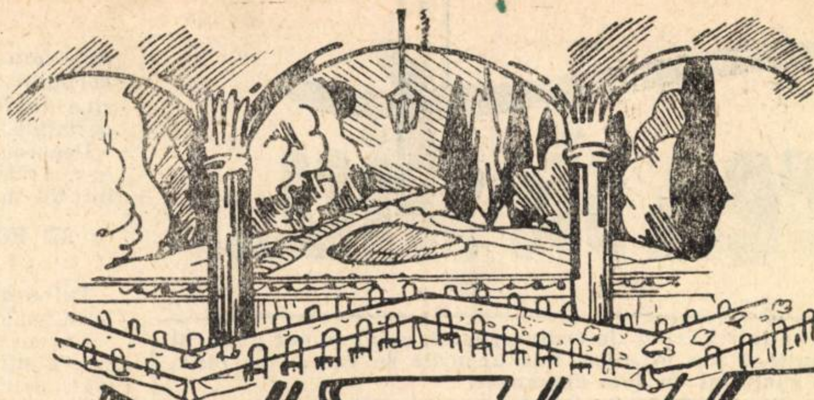
Dar nu numai aceasta este chestiunea ce se discută în urma descoperirilor lui Wilkins, ci şi toate celelalte despre care am mai vorbit în *„Realitatea Ilustrată"*, cu ocaziunea plecării expediţiei comandantului Byrd.

Wilkins a găsit insule noui. A delimitat în mod precis teritoriul numit Graham — *i-a conturat — ca să spunem aşa, fiziografia. Şi fiecare bucăţică de teritoriu din regiunea polară, reprezintă un imens interes, pentrucă este un nou picior pentru un permanent observator meteorologic şi un mai avansat punct de plecare după noui explorări.*

In atâl parte a Antarcticului, comandantul *Byrd*, conduce una dintre cele mai bine echipate expediţii care s'au aventurat vreodată. Toate descoperirile moderne sunt întrebuinţate pentru isbânda programului său ştiinţific. Intr'o manieră şi un spirit cu adevărat de sportsman, *Byrd* a oferit lui *Wilkins* ospitalitate pe baza sa de lucru, ca acesta să întreprindă lungul şi periculosul sbor deasupra teritoriului însemnat şi în harta pe care o reproducem. In spiritul generos care a caracterizat toate faptele din trecut ale lui *Richard E. Byrd*, acesta s'a grăbit să felicite pe căpitanul *Wilkins*, pentru descoperirile sale, pe o porţiune de mai multe mii de mile distanţă. Desigur că nouile descoperiri vor întări şi mai mult curajul lui *Byrd*, pentru a împinge explorările cât mai departe. Oamenii săi de ştiinţă vor studia schimbările atmosferice, vor colecţiona specimene din roci şi vor face observaţiuni asupra componenţei gheţii.

Rezultatul va fi o completă revizuire a hărţii Antarctice, un imens stimulent pentru cercetări ştiinţifice, asupra chestiunilor care rămân să fie atacate şi vaste proecţiuni de lumini noui în chestiunile de geologie, biologie, geografie şi meteorologie.

din englezeşte de N. L. ROTEANU

BANCHETUL

de Otilia Ghibu.

DIMINEAȚĂ radioasă de August. Cer înalt, de albastru pur. Soare îmbelșugat, ploaie danaică peste pomii parcului, peste flori, peste alee, peste terasa, unde se aranjează masa banchetului-dejun.

Mese lungi, puse cap în cap, acoperite cu pânză de damasc. Cristaluri fine, trandafiri galbeni, mulți, involți.

Peste un ceas-două, când toate mâncările vor fi gata și toate băuturile ghiață lichidă, în sticlele brumate, umbra se va fi așezat pe terasa înflorită de mari și multicolore umbrele.

. . . .

Oaspeții au venit aproape toți. Vestminte de vară, în culori deschise. Ușoare rochii din cea mai vaporoasă mătase la modă.

Fețe îmbujorate ușor sub fardul delicat, al femeilor. Cascade de râs spumos. Irizări de clare Baccarat. Cocktailuri streine, policrome și țuici chihlibarii indigene, în țoiuri avântate într'o curbă rafinată. Timid, primul însetat, ia prima țuică. Femeile nu-l văd, preocupate de rochiile celorlalte, de complimentele ce și-le fac între ele, de aviditatea cu care ascultă cum a petrecut d-na R., la munte, d-na P. la băile Sovata, cum a flirtat d-șoara S. la Mehadia, cum publicistul Zăvoianu s'a „încurcat" cu bogata și planturoasa soție a unui bancher, la Sinaia..

Lume multă, din aceea a teatrului, a gazetăriei, a intelectualităței ușoare, gen Capșa, deci lume care știe să vorbiască mult, frumos, să insinueze malițios, să-și descarce veninul într'un spirit destul de reușit.

Răzemate de balustrada albă a terasei, personagiile compunând „comitetul" festivului, sorb încet țuica foarte rece. Unul gras cu un nas mic și trăsături alungite de tragic vroit, după ce dă câteva semne de vădită enervare, exclamă în șoaptă:

— Știți că e aproapt unu'? Oare ce-o fi cu Dragu de nu se vede venind?

— Mie mi-e foarte foame, acordă placid un efeb foarte frumos, cu o frunte foarte îngustă.

— Iar vreun chef după teatru, până azi la zece dimineața!...

Și pe tema aceasta, exclamațiile și comentariile se încrucișează nerăbdătoare.

In apropierea lor o fată frumoasă, în alb, nu-i ascultă nu-i aude. Cu ochi dornici caută în lungul aleii principale. Dintr'acolo va veni el, sărbătoritul de acum, autorul celor mai bune comedii, ce se joacă în vara aceasta, Dragu Dragomir.

Minutele trec lungi. Apoi sferturile de ceas, infinite. Ghiața se descompune încet în glasierele argintate.

Mulți au început să se înfrupte din ce în ce mai cu nădejde, din farfuriile cu aperitive.

Femeile frumoase sau numai pitorești se uită pe rând, cu minuțioziate în oglindele mici ale poșetelor. Un puf, două-trei, mai multe sunt scuturate cu grije peste fața aprinsă de căldură. Le este foame, dar nu au curajul să se apropie prea mult de aperitive.

— „Icrele negre sunt prea **tentante!** Mi-aș strica foamea totuș.

— „Regimul meu nu mi'ngădue.

— „Nu-i frumos din partea lui Dragu să facă să-l așteptăm atâta.

— „Ce vrei! Tina îl lasă cu greu de lângă ea.

— „Ea nu vine?

— „Ești bine drăguțo!

A quel titre? Nu știi că vine și nevasta-sa?

— „Doamna Dragomir?

— „Da. Ii poară încă numele, fiindcă nu s'au divorțat.

— „Atunci cum vine?

— „A anunțat ea comitetul. Și Dragomir a trebuit să se încline în fața acestei dorințe. Se pare că ar fi ultima ei încercare de împăcare.

— Săraca!

Fata în alb se înfioră brusc. In capătul aleii a apărut cea de care auzea vorbindu-se. Inaltă, brună și foarte subțire. Imbrăcată în galbenul cald al mimozii. Domnii din comitet îi es înainte. Femeile — cele mai multe — îi imită.

Un bun cunoscător de suferințe omenești, ar vedea poate în zâmbetul gurii frumoase o fluturare de emoție și amărăciune conținută.

Cunoaște aproape pe toată lumea. Printre puținii ce-i sunt prezintați, e și fata în alb.

— Domnișoara Radulian, una din interpretele soțului d-tale, îi explică decanul trupei. Fata a pălit atingând mâna celeilalte. Doamna Dragomir nu a înțeles nimic. Gândurile ei erau atât de puțin aci!

Intreabă cu glasul stăpânit, unde e Dragu. O clipă penibilă.

— Il nous fait poser, cet enfant terrible! râde cineva și ceilalți răsuflă ușurați.

Peste două clipe însă se aude motorul unei mașini, care se oprește. Toți au tăcut ca la o poruncă. Capetele sunt toate întoarse spre capătul aleii.

Și deodată soarele pare că se ascunde nedumirit, în singurul nour existent pe cer.

Un bărbat înalt, îmbrăcat în negru tot, cu **gambetta** la fel, înaintează automat, privind în jos. Ce înseamnă acestea?

De ce în negru? Când el singur spusese, că toată lumea să vie îmbrăcată în haine de stradă, cât mai deschise?

— „O farsă!

— „Iși plătește capul nostru!

Comitetul se desmeticește cu greu, când Dragomir era și ajuns în capul puținelor trepte, ce urcau spre terasă.

Iși scoate cu o oarecare solemnitate pălăria.

Președintele comitetului bâguie:

— „Ce-i asta pe tine, Dragule?

— „Ce s'a întâmplat?

Doamna Dragomir e în fața lui. Ea a exclamat ultimele cuvinte. Bărbatul a tresărit și o privește aproape îngrijit. E atât de schimonosită fața lui de o durere lăuntrică, încât toți au amuțit, trași instinctiv în spatele celor doi neașteptați protagoniști.

Femeia în galben, se agață de brațul lui sguduindu-l:

— „Ce e? Ce e? Ce ai?

Dragomir a amețit par'că. Apoi cu ochii plecați, vorbește monoton:

— „Petreceți dacă vreți fără mine. Eu mă înapoez. Ea e singură".

Deja unii din oaspeți au și făcut un gest de nehotărîre. Unii au ridicat din umeri, a dojană, când glasul lui Dragomir urmă:

— „S'a împușcat. Acum e moartă. M'a lăsat să ies din cameră îmbrăcat în alb. Nu înțelesesem încă nimic, nimic. Și eu în fiecare clipă o jigniam fără să știu, fără să-mi dau seama.

Aflase că unii încearcă să ne împace pe mine și pe soția mea. Și din partea ei, m'a eliberat. Și-acum petreceți voi!"

Și fugi, topindu-se năluca de doliu și disperare, în mijlocul zilei luminoase de August.

Doamna Dragomir, pe un scaun, cu capul în mâini, plânge încet, nenorocită, rușinată, sdrobită.

Fata în alb, în colțul din fund al terasii, privește prostită în sus, la fulgurarea de aur a soarelui prin pânzătura deasă și lucioasă a pomilor.

Oaspeții se mișcă încet, în blocuri mici, aprinși la față sau palizi.

Chelnerii — zid negru s... — nu înțeleg nimic...

Cineva șoptește, pe ... unii se așează setoși la masă.

— „Biata Tina!"

Editura „CUGETAREA"

Romane cu mare succes

Victor Hugo:	Oamenii Mării 2 vol.	90.—
Maurice Dekobra:	Serenada Călăului	60.—
—	Cu inima întristată	55.—
—	Madona din Tren	58.—
—	Gondola cu Himere	58.—
Claude Anet:	Ariana	50.—
M. Artzibașev:	Sanin	58.—
Grazia Deledda:	Fuga în Egipt	55.—
Claude Farrère:	Omul care a asasinat	55.—
Myriam Harry:	Insula Voluptății	48.—
Pierre Loti:	Pescarul din Irlanda	50.—
Pierre Louys:	Afrodita	60.—
R. Machard:	Cucerirea	55.—
Marcel Prevost:	Scrisori de femei	50.—
H. de Balzac:	Talismanul miraculos	60.—
Delafras:	Micul Sacrificiu	40.—
Rădulescu-Niger:	Inimi de femei	60.—
—	Drama unei tinereți	55.—

De vânzare la toate librăriile

„Biblioteca pentru Toți"

este cea mai veche, mai cunoscută, mai răspândită și mai folositoare publicație de: Literatură, de Artă, Știință, etc., cuprinde scrieri din clasicii români și străini precum și opere străine, traduse de scriitori români cunoscuți.

Un volum, cuprinzând circa 100 pagini, costă Lei 7.—

Au apărut până în prezent aproape 1200 numere.

Catalogul general se trimite la cerere, gratis, de către Edit. Libr. „Universala"

ALCALAY & Co.

BUCUREȘTI

Calea Victoriei, No. 27

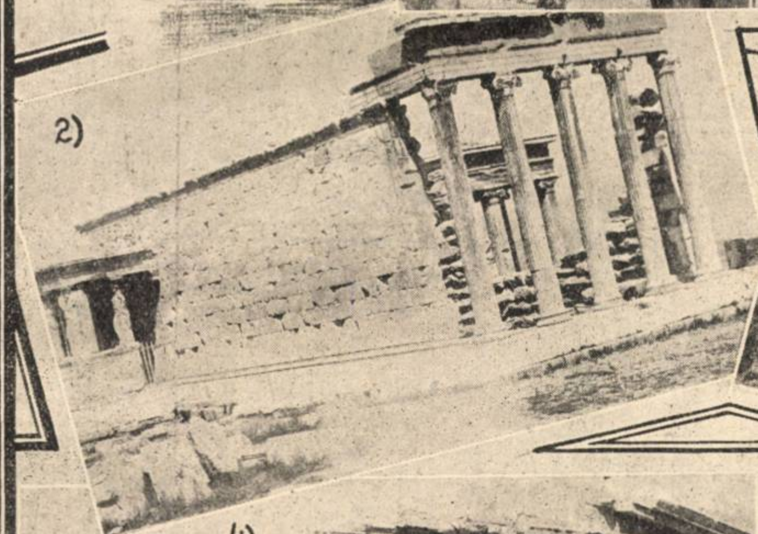
De vânzare la toate librăriile din țară

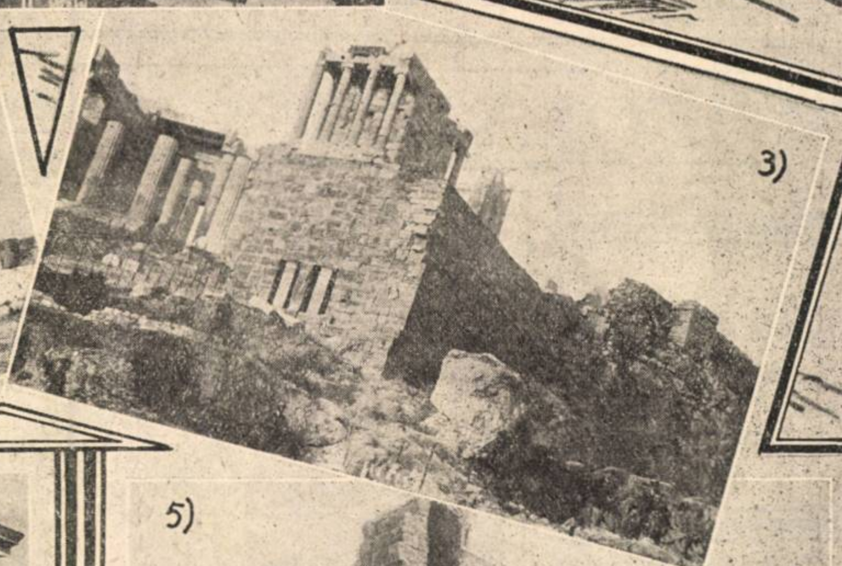
ATENA

1) Panorama Atenei văzută depe Acropole.

2) Acropolis (Erechteionul.)

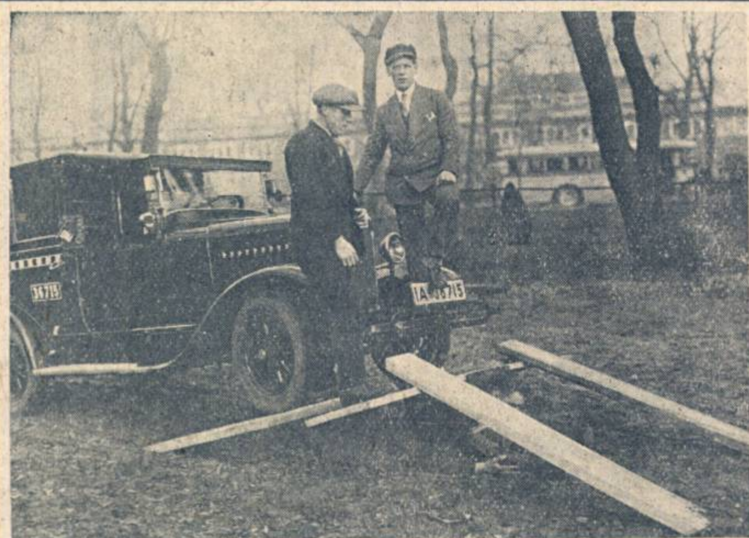
3) Acropolis.

4) Coloanele lui Zeus-Olimpianul.

5) Acropolis (fotografiată de jos.

6) Templul lui Tezeu.

Curiozități

Un tânăr atlet din Berlin, susține o mașină care trece peste el.

In Houston-Texas, s'a clădit un sgârie-nori, care servește numai la scopuri medicale

Prima sanie rachetă

Un colț al expoziției cinegetice din Berlin.

O pianolă de buzunar, care cântă la fel cu una electrică

UNIVERSITATEA IAȘI

Oameni fapte și idei

Președintele Coolidge, semnând pactul Kellog. Alături, D-nii Kellog, Melon și Dawes.

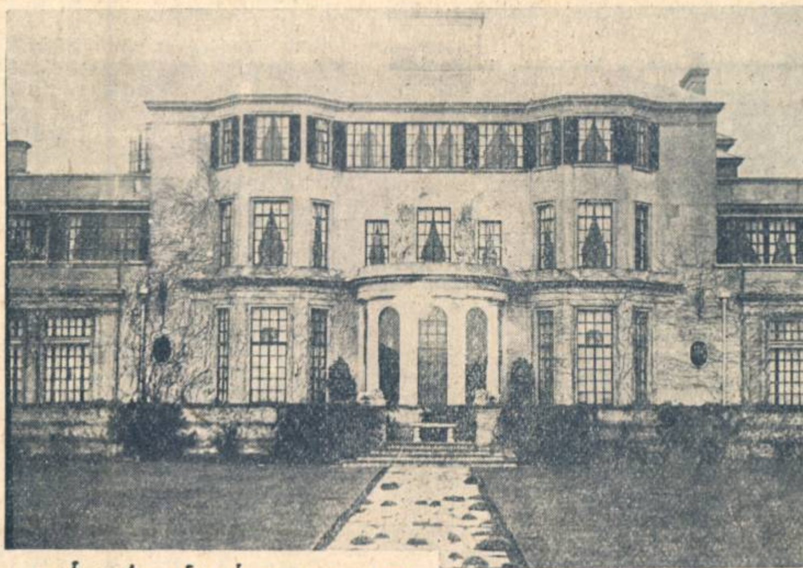
Profesorul Regaud-Paris, a vindecat câteva cazuri de cancer prin radiu

Coșciugul lui Tex-Rickard, în Madison-Square

Dl. Higgins, noul comandant al armatei salvării

Vila regelui Angliei la mare, unde își va petrece convalescența

Contrastele modei

PE MĂSURĂ ce civilizaţia îşi întinde vastele-i aripi, de-asupra continentelor, suprema dictatoare, pe care nici o revoluţie nu o poate detrona, arbitra tuturor eleganţelor din lumea întreagă, **Moda**, mereu tânără şi fragedă, e extrem de ocupată.

Odinioară, creerul miniştrilor ei, lucrând cu zel, inventa podoabe, toalete în serii, pe sezoane, în raport cu căldura verii de pretutindeni sau a gerului iernii.

Astăzi însă lucrurile s'au schimbat şi moda nu se mulţumeşte a da simple decrete, în raport cu anotimpurile. Colecţiile ei au neprevăzute contraste fiindcă supusele care le ascultă orbeşte, au darul de-a se risipi în toate părţile globului. De a fi azi înfăşurate în blănuri, pe străzile Parisului sau Bucureştilor, mâine transformate în băeţi de viaţă pe vârful munţilor şi a treia zi sub soarele cald al Algeriei ce-şi bate joc de tolba lui Moş Crăciun şi de ghiaţa Bobotezii Europei.

De-aceea găsim foarte natural, ca pe lângă o haină de astrahan sau o toaletă de catifea „Parme", să vedem la etalajul unei mari case de modă, un tailleur de serje alb cu pantofi de antilopă tot albă, destinaţi frumoasei care porneşte în Egypt, în plină iarnă.

Pentru cele ce rămân în bătrâna şi îngheţata Europă, Moda nu a găsit mijloc mai bun de înveselire, decât să le transforme în băieţi şi să le trimită a se încălzi pe creştetele munţilor înzăpeziţi.

Rupând cu vitejie cu tradiţia, care îmbrăca acum câţiva ani femeia în fuste de tricou scurte, cu jambiere tricotate, pullovere la fil, moda practică şi totuş elegantă le vâră azi în pantaloni groşi de un fel de „serje", ţesută ca pielea, molletonată pe dos, impermeabilă, o stofă minunată, prin care nu se simte nici umezeală nici frigul zăpezilor.

In loc de pullovere care rămân totuş pe dedesubt, la cele mai friguroase sportive, jachete gen englezesc din covercoat gros, cu buzunărele, centură, care dau un aer de „boy-scout" drăguţelor ce le îmbracă.

Cizmuliţe de munte în picioare, şal gros la gât şi iată pe eleganta noastră, pregătită să-şi ia sborul pe sky sau să se rostogolească cu bobul, alături de „flirtul" preferat.

Seara, la casinoul ce străluceşte de mii de lumini, frumosul băiat se transformă din nou, ca o crysalidă, în fluture adorabil.

Femeia în pantaloni şi jachetă de covercoat, îmbracă rochia diafană de tulle şi din nou şboară, de astădată însă pe parchetul lucios, la sunetul jazzului şi, — o! fericire!!! — la pieptul flirtului, la rândul lui în smoking ireproşabil.

LAURA

Nasteri fără dureri

La congresul „Asociaţiunei americane pentru înaintarea ştiinţei", doctorul Oliver Kamm a făcut o interesantă comunicare graţie căreia e vorba să se înlăture aproape complect durerile ce le sufăr femeile în timpul naşterii. Pentru această descoperire, savantul Kamm a câştigat premiul de 1000 de dolari, oferit anual de Asociaţie oamenilor cari aduc cea mai mare contribuţie în domeniul ştiinţei.

Noua descoperire constă din izolarea a doi hormoni din sânge, cari provoacă diferite procese fizice, chimice şi psihice şi cari, administraţi femeii în orele facerii, îi reduc aproape complect durerile. Deşi acest ser costă enorm de scump, e însă mai mult ca sigur că în curând obţinerea lui din sângele animalelor, se va face cu mai puţine cheltueli.

Anecdote celebre

Pe când *Oscar Wilde* se afla în inchisoare, fu vizitat de un prieten.

La plecare, Wilde îi spuse:

— Iţi mulţumesc pentru vizită şi te rog să mă ierţi că nu pot să te conduc până'n stradă.

* * *

Un mare scriitor francez era însurat cu o mare stea de cinematograf.

Intr'o zi, un coleg îi suflă la ureche:

— Se spune că nevastă-ta nu refuză prietenia bărbaţilor străini.

— E o infamie, răspunse soţul. De când ne-am căsătorit, nevastă-mea are acelaş amant.

Omul suferă...

CARE om poate pretinde că e perfect sănătos? Viaţa modernă cu binefacerile progresului, odată cu maşinismul şi standardizarea muncei, a înăsprit lupta pentru existenţă care pretinde corpului şi intelectului omenesc eforturi din ce în ce mai mari. Prins în vâltoarea acestei bătălii, omul nici nu are răgazul să se preocupe de bunul mers al sănătăţii sale.

In imposibilitate de-a se nutri substanţial, omul e silit să se rezume la o hrană cantitativă. Ce să mai zicem de debilitaţii vieţii, de aceia cari au nevoe de o continuă supra-alimentare pentru a-şi menţine sau recăpăta forţele? Vorbim bine-înţeles de omul modest, de majoritatea populaţiunei, aceia care nici nu bănueşte gustul fasanilor, al homarilor, al icrelor negre şi atâtor altor bunătăţi...

Ei bine, pentru această majoritate a populaţiunei, pentru muncitorul harnic, pentru meseriaşul producător, pentru slujbaşii, intelectualii şi în sfârşit, pentru tot ce munceşte fiziceşte sau intelectualiceşte, există alimentul care redă forţele, care întăreşte, care transformă...

Cititorul ajuns aci, va zice: Desigur urmează o reclamă.

Suntem nevoiţi să deschidem o paranteză.

Presupuneţi că a fost descoperit leacul infailibil împotriva cancerului. Savantul care a realizat această binefacere visată de omenire, ce trebue să facă pentru ca leacul lui să fie cunoscut în lume? Veţi zice: să anunţe în lume, să scrie, să comunice. Bine, dar acestea dv. le numiţi „reclamă" şi de îndată ce simţiţi că se aduce laude unui lucru, unui preparat, nici nu mai citiţi, chiar dacă soarta sau viaţa unei persoane care vă este scumpă, ar depinde de sfatul ce vi se dă. Asta la noi.

In străinătate, lumea citeşte reclamele cu tot atât interes ca şi ştirile din lumea întreagă, căci fiecare voeşte să se folosească de ceeace mintea omului produce pentru alinarea suferinţelor vieţii.

Şi acum să revenim.

Ne adresăm tuturor acelora, cari au nevoe de o întărire a forţelor, debililor, convalescenţilor, şi în special acelora cari suferă de afecţiuni pulmonare şi le zicem: voi cari aţi încercat medicamente de tot felul fără să fi fost satisfăcuţi, acordaţi-ne — în numai interesul vostru — încrederea ce vă cerem. Cereţi chiar azi la farmacie sau drogherie un flacon de Bovril. E un extract de carne preparat în Anglia unde populaţiunea l-a adaptat de mulţi ani, ca pe o binefacere de care nu se mai poate lipsi.

Un flacon costă lei 60, preţul unui bilet de cinema. Sănătatea dv., buna dv. dispoziţie, bucuria şi buna stare a voastră şi a familiei, sunt în acest flacon. Noi afirmăm aceasta bazaţi pe mii de dovezi. Dacă nu găsiţi la farmacii Bovril, adresaţi-vă la reprezentanţă: Intreprinderile A. I. G. Str. Carol 27, care vă va furniza preţiosul flacon. Stăruind în sfatul ce-l dăm, suntem convinşi că facem o faptă bună şi rugăm insistent pe aceia cari ne-au ascultat, să ne comunice rezultatele. G.

Carnavalul la Nissa

O mare anchetă a revistei „Realitatea Ilustrată" în privinţa cataclismului din 4 Februarie

Cum pe ziua de 4 Februarie urma să se producă un cataclism cu cutremure de pământ, inundaţii, etc. datorite pe de o parte apropierei planetei Marte, pe de alta petelor solare, ne-am adresat diferitor personagii, cerându-le părerea asupra acestui fenomen cosmic.

Publicăm mai jos răspunsurile primite:

* * *

D. Vintilă Brătianu declară următoarele:
Sub regimul liberal de ordine niciodată nu s'ar fi putut întâmpla asemenea nereguli cosmice. Avân dnevoe de sdruncinături, le-am făcut prin noi înşine şi nu cu ajutorul capitalului străin, de astă dată cel din Marte. Această planetă vecină cu vădite tendinţe bolşevice n'ar fi fost lăsată să se apropie de noi, sub nici un pretext. Am fi dat-o în judecata Curţii marţiale.

* * *

D. Răducanu ministru de finanţe:
Situaţia financiară din Marte fiind foarte compromisă şi aflându-se pe planeta vecină de stabilizarea noastră, marţienii au încercat două lucruri:

1. Să se apropie de noi, spre a începe tratative de împrumut.
2. In caz de eşuare, să ne zdruncine stabilizarea, instigaţi de sigur de reprezentanţii fostului regim, cari în campania lor de denigrare a guvernului se folosesc de toate mijloacele interplanetare posibile şi imposibile.

De altfel studiez proectul unui impozit pe venitul marţienilor, care să servească la alcătuirea unui fond de economii astronomice, a cărui lipsă se resimte în mod dureros.

* * *

Generalul Averescu leaderul poporanist:
Cataclismul n'a fost o surpriză pentru mine. Sunt deprins cu aşa ceva. E cert că demisiunea unora dintre membrii partidului averescan a fost pricinuită doar din cauza petelor solare, altminteri nici unui poporanist nu i-ar fi venit în minte să se dezică de acest partid, care după cum s'a dovedit rezistă chiar şi cutremurelor de pământ.

* * *

D. prof. N. Iorga:
In tragedia mea istorică în versuri în şeapte acte şi un decalog „Marte şi Venera" scrisă între staţiile Scăeni-Scăioşi pe linia Văleni, prevăzusem această catastrofă, care va forma obiectul conferinţei mele viitoare.

Drama va fi tradusă în limba marţiană şi va fi reprezentată pe scena Ateneului Iorga, pe care marţienii îl vor inaugura pe planeta lor la 1 Aprilie a. c.

* * *

D ministru de externe Mironescu:
Ştirile alarmante cu privire la o apropiere duşmănoasă a planetei Marte sunt cu totul neîntemeiate. Presa conservativă din Marte relevă faptul, că în ultimul meu interwiew, acordat corespondentului ziarului *New-Mars Opinion*, am declarat, că înţelegem să păstrăm relaţiunile amicale cu planeta vecină, de care ne leagă interese comune militare, politice şi economice.

Apropierea planetei Marte nu se datoreşte nici unei intenţii subversive, nici intervenţiei Soarelui, ci trebue considerată ca o încercare de tratative diplomatice, cu scopul de a strânge relaţiile noastre artistice şi comerciale, ale căror roade le vom vedea la alcătuirea bugetului viitor.

* * *

D. general Alevra ministrul comunicaţiilor:
Catastrofa se datoreşte abuzului de bilete gratuite pe C. A. M. (Căile aeriene marţiene). Un mare număr de cetăţeni marţieni, profitând de gratuitatea drumului au venit să ne viziteze planeta şi aterizând pe un terasament neconsolidat s'au produs zdruncinările ştiute.

* * *

D. C. Kiriţescu, secretar general la Ministerul Cultelor:
Eu am fost primul, care să descopăr pete în Soare (Z. Soare), pentru care descoperire am fost hulit de o parte a presei. Consecinţele funeste ale acestor spectacole imorale: apropierea incestuoasă şi perversă dintre Marte şi Pământ, copiii de acelaş sex ai aceluiaş sistem cosmic, se pot vedea acum în toată grozăvia lor. Pământul a început să se cutremure, crăpându-i obrazul de ruşine.

Am luat măsuri severe împotriva liceenilor, cari au asistat la acest spectacol imoral.

* * *

Curăţătoria chimică Fraţii Schmidt:
Ne vom instala cât de curând o sucursală în Soare, simţindu-se mare nevoe de o curăţătorie chimică pe acolo. Dacă s'ar fi înfiinţat la timp, n'ar fi rămas nici urmă de pete în soare şi s'ar fi evitat deci orice pericol.

* * *

Poetul Cincinat Pavelescu.

A vrut confratele marţial
Să mă provoace cu o dramă;
Răspunsul meu, tot amical:
Improvizez o epigramă.

* * *

Directorul revistei noastre.
In urma concursului de frumuseţe organizat de revista noastră, planeta Marte din spirit de imitaţie şi concurenţă a trimis pe cea mai frumoasă femee pe pământ, spre a lua parte la concursul din Galveston. Româncele noastre fiind geloase şi noua Miss fiind şi o femee eminamente marţială, s'a produs o încăerare, care a degenerat în istericale, cutremur de nervi şi pământ, inundaţii de lacrimi, etc.

* * *

Primul redactor al ziarului „Radio".
Plictisiţi de nenumăratele încercări de convorbire radiofonică cu paraziţi ale pământenilor, marţienii au hotărât să ia în persoană contact cu noi.

* * *

Directoarea laboratorului cosmetic „Aura".
Petele solare nu constituie nici o nenorocire. Ele dispar la sigur, dacă avem grijă să le spălăm zilnic, dimineaţa şi seara cu o loţiune din 50 gr. foi pisate de eucalipt, la care adăogăm o linguriţă de rădăcină de rhovodendron pisat şi două coji de migdale amare, frecate bine cu două gălbenuşuri de ouă de bibilică fiert în lapte de pasăre proaspăt.

Spălăturile cu apă trebuesc evitate. După spălătură, tamponăm uşor petele cu ceară de parchete „Corona".

Repetând acest tratament regulat, petele devin tot mai palide iar peste două veacuri dispar cu totul.

P. conf. *Duduia Grădinăriţa.*

100 de ani dela prima reprezentaţie a lui „Faust" de Goethe

La 19 Ianuarie 1829 a fost reprezentată pentru întâia oară pe scenă, celebra dramă „FAUST" a lui Goethe.

Premiera dela Braunschweig, are o deosebită însemnătate în istoria literaturii dramatice. Redăm aci pe primul Faust (Eduard Schuetz) **şi prima Margaretă** (Sophie Hoeffert, **soţia lui Schuetz).**

Cu prilejul acestui jubileu de o sută de ani s'a deschis la Braunschweig o expoziţie, „Faust"-iană.

Poşta Laurei

Din cauza lipsei de spaţiu suntem nevoiţi a amâna publ carea rubricei „CUM SĂ NE PĂSTRĂM TINEREŢEA", pentru No. viitor.

LILIANA (Sovata): Pentru ridurile de pe gât vă recomand compresele de albuş de ou bătut. Luaţi 2 ouă foarte proaspete, bateţi bine albuşul spumă, apoi muiaţi fâşii de pânză de olandă în el şi înfăşuraţi gâtul. Puneţi de-asupra o gutapercă.

A doua zi spălaţi gâtul cu apă rece în care aţi pus o linguriţă de bicarbonat de sodă, uscaţi-l bine şi ungeţi-l cu coldcreamul a cărui reţetă o dau în numărul precedent.

HÉLÈNE FLEURY: Impotriva căderii părului, vom vorbi într'un articol viitor.

Pentru coşuri, luaţi intern câte o linguriţă de drojdie de bere proaspătă, amestecată în iaurt sau în apă gazoasă.

Aceasta de trei sau patru ori pe zi, înainte de mesele principale şi de cafeaua cu lapte. Să nu mâncaţi mezeluri sărat, acru, pipărat, conservat. Multe legume, în special morcovi şi praz.

Extern, aplicaţi seara alcool camforat, suspendaţi ori-ce cremă. Spălaţi dimineaţa faţa cu un tampon de vată muiat în ulei sau lapte de migdale, preparat de dv. Pudraţi numai cu pudă pentru copii, din cutii de metal.

O CITITOARE A REVISTEI: Pentru un ten gras, întrebuinţaţi spălături în fiecare seară cu apă caldă, apoi de două ori pe săptămână aplicaţi soluţia d-rului Sabouraud: 100 gr. alcool, 50 gr. ether şi 1 gr. menthol. Spălăturile cu vin roşu, chiar odată pe săptămână, sunt admirabile. **Suprimaţi orice cremă.** Cât despre coşuri, urmaţi prescripţiile date pentru Hélène Fleury.

PAPILLON NOIR: Dacă spălaţi faţa cu vată şi ulei de migdale, e cu totul inutil s'o mai ştergeţi înainte cu acid boric.

Pentru pistrui, urmaţi sfaturile mele din No. precedent al „Realităţii".

LUIZETTA: Fricţiunile cu ghiaţă nu sunt bune pentru orice fel de ten. Ele fac bine numai pielei moleşite, muşchilor căzuţi. O faţă congestionată, o pieliţă uscată, nu se va simţi de loc bine, dacă o veţi masa cu ghiaţă.

Pentru tenul gras, întrebuinţaţi soluţia d-rului Sabouraud odată pe săptămână.

Pentru dinţii îngălbeniţi, frecaţi-i cu apă oxigenată de două ori pe săptămână.

FLOARE DE CIREŞ: Pentru boala d-tale de piele, numai un bun specialist îi poate aduce leacul. Nu e de competinţa mea. Veniţi le Bucureşti unde sunt profesori admirabili. Faceţi-mi o vizită la redacţia **„Realităţii"** şi vă voi indica adresa unui bun specialist.

Rubrica Cinematografică

Figurile Ecranului

Huguette

Săptămâna trecută, bucureştenii au avut ocazia să admire pe Huguette ex Duflos, care a dat o serie de reprezentaţii pe scena teatrului „Regina Maria", în fruntea unei trupe pariziene.

Huguette nu-i numai o fină artistă de scenă, ci şi o apreciată vedetă a ecranului.

A debutat în faţa obiectivului la începutul războiului mondial, când numele ei începuse să se impuie printre societarii „Comoediei" franceze, dar adevărata activitate cinematografică, a început-o numai după încheierea păcii, când regisorii erau în căutarea vedetelor tinere şi frumoase.

Filmele ei sunt nenumărate şi ar fi şi inutil să le enumărăm aci. Totuş, trebue să amintim marele ei succes din Königsmark, *unde s'a consacrat jucând alături* de Jaques Catelain *şi* Iwan Petrovici.

Acum câteva luni, când s'a retras dela „Comoedia franceză", Huguete ex Duflos *a declarat unor reporteri francezi, că va părăsi şi studio-ul dedicându-se numai teatrului. Fapt ce pare a fi desminţit de o informaţie a revistelor de cinematograf, care ne vesteşte că un mare regisor francez a oferit rolul principal al noului său film ex-societarilor „Comoediei".*

O revenire a ei pe ecran ar bucura pe numeroşii ei admiratori. **L. N.**

Stânga *Huguette ex-Duflos.* Jos: *Joan Crawford*, celebra stea americană.

Cum a venit Joan Crawford la cinematograf

CÂND EŞTI tânără şi frumoasă; şi când dansul îţi place la nebunie, — e o prostie să păzeşti copiii.

Joan Crawford părăsi şcoala unde era pedagogă şi urmă cursurile de coreografie din Kansas City, iar mai târziu o vedem amestecată printre dansatoarele de pe Broadway.

Intr'o zi, *Granny*, directorul unei agenţii artistice, îi spuse:

— Joan, tu ştii că *Harry Rapf* e la New-York?

— Ei, şi.

— El caută noui vedete pentru ecran.

— Lasă-l să caute.

— Dar, tu nu vrei să faci cinema?

— Nu!

Bineînţeles, că în cele din urmă Joan Crawford cedă insistenţelor lui Granny şi se supuse câtorva probe.

După două săptămâni primi următorul răspuns telegrafic:

„Vă propunem contract cinci ani Stop Plecaţi imediat Culver City California".

Joan Crawford a plecat. Ea a dublat pe Norma Schearer, a interpretat roluri fără importanţă şi succesul a venit.

Astfel a devenit Joan Crawford vedetă de cinema.

Feriţi-vă de „S"

MULTE LUCRURI înveţi când eşti artist de cinema. Astfel Conrad Nagel, partenerul Grettei Garbo în „Şarpele" spune următoarele:

— Când vorbiţi, feriţi-vă de a pronunţa cuvintele care au prea mulţi „s"-uri, căci pentru a pronunţa pe „s", trebuie să faceţi o distorsiune a buzelor care dă un aspect neplăcut fizionomiei, pe ecran".

Poşta Cinefililor

Aurel. — Vezi „Poşta" din „REALITATEA ILUSTRATĂ", No. 4.

Lorina P. — Malcolm Todd, c/o soc. *Stefano Pittaluga*" 4, via Luisa del Carreto, Turin, care va transmite. S'a născut în oraşelul Widlands, Anglia, în ziua de 17 Martie 1897.

Jacobina. — Gösta Eckman, Stockholm, Hjorthagsvaegen, 9 Victor Varconi, c/o The Standard Casting Directory, 616 Taft Building Hollywood, Calif. U. S. A. Ambii sunt necăsătoriţi.

Non-Non-Ra. — Fred Louis Lerch, Berlin, Regensburgestrasse, 14, Evelyne Holt. Berlin, Darmstaedter Strasse, 2 Olga Baklanova c/o Paramount, Hollywood, Calif., U. S. A.

Voiculescu N. — Lya Mara, Berlin, Pommernalée, 1. Iwan Mosjoukine, c/o. Berlin S. W. 68, Universum-film, Kochstrasse 6—7. Pola Negri, Lya de Putty. Douglas, Fairbanks, Lilian Gish şi Lucy Doraine, c/o The Standard Casting Directory, 616 Taft Building, Hollgwood, calif.. U. S. A.

T. G. 6. — Jack Trevor, Berlin C., 54. Sophienstrasse 15 b. dr. Conner. E de origină engleză. Are 32 de ani

Bendyt. — 1) „Monumentul Indian": Conrad Veidt (Rajahul), Olaf Föns (arhitectul), Mya May (soţia lui), Bernard Goetzke (fachirul), Erna Morena (prinţesa), Lya de Putty (sclava) şi Paul Richter (un european); 2) „Casanova": Ivan Mosjoukine (Casanova), Suzanne Bianchetti (Catherina II), Rina de Liquoro (La Corticelli), Diana Karenne (Maria Mari), Jenny Jugo (Thérèse), Rudolphe Klein Rogge (Pentru al III-lea, Paul Guide (Prinţul Orloff), Albert Decoeur. (Ducele de Bayreuth), Carlo Tedeschi (Menucci), Olga Day (Baroneasa Stanhope), Vrangel (prima damă de onoare), La Savitch şi Veldi (Cele două subrete ale lui Casanova), Castelucci (o pescăriţă veneţiană) şi micul Bonarame (negrişorul).

Restul urmează.

Unde mergem?

RAPSODIA UNGARĂ" cu *Villy Fritsch, Lil Dagover* şi *Dita Parlo,* este filmul cel putem admira la cinematograful „SELECT".

ELEGANTA sală „TRIANON" proectează cea mai recentă creaţie a lui Mosjoukine: „*Aghiotantul Ţarului*".

BOULEVARDUL reia marele succes „*Sora Albă*" în care *Lilian Gisch* şi *Ronald Colman*, formează un duo admirabil.

CINEMA „CAPITOL" continuă marele succes al *Gretei Garbo: „Şarpele"*, în care are ca partener pe simpaticul *Conrad Nagel.*

ELITE reprezintă „*Dragoste de Husar*" cu *Evelyn Holt. Ernst Werebes* şi *Ivor Novello.*

CINEMA SCALA continuă marele succes „*Vin Bibicule*". Pe lângă revistă se reprezintă şi un frumos film.

CINEMA „REX", reprezintă un splendid film de senzaţie, care face serie.

EFORIA", reprezintă primul film românesc de mare spectacol, „JANCU JIANU", turnat în locurile unde a haiducit eroul legendelor noastre.

Ce aşteptăm dela anul 1929?

Anul ştiinţific 1928

FĂRA INDOIALA că anul care s'a sfârşit, a fost extrem de bogat sub raportul cuceririlor technicei şi ştiinţelor pozitive. De altfel trebue să constatăm, că dela sfârşitul ultimului război, în decursul deceniului din urmă, progresele technice s'au ţinut lanţ, mergând într'un ritm vertiginos de repede, în ciuda crizei economice mondiale sau poate tocmai stimulate de aceste nevoi.

Rând pe rând, descoperirile cele mai senzaţionale, invenţiunile cele mai paradoxale, care păreau nu de mult încă, utopii vrednice de fantazia unui Jules Verne sau Wells, au devenit azi realităţi palpabile, îndreptăţind pentru viitorul apropiat, cele mai îndrăzneţe speranţe.

In special realizările recente, pe tărâmul undelor electrice, aşa zisul domeniu al „*radiotechnicei*", fiica cea mai tânără a zânei misterioase şi binefăcătoare, *electricitatea*, nu încetează de a ne uimi şi a ne atage admiraţia. Intr'adevăr, să urmărim în fuga condeiului, câteva din descoperirile înfăptuite în această direcţie în decursul anului 1928.

In domeniul radiofoniei, perfecţionările acestui an tindeau în special la simplificarea aparatelor de recepţie, care să le facă accesibile oricărui profan. In acest senz, s'au construit numeroase tipuri foarte reuşite de aparate, cu o mânuire aproape automată, având un singur buton de comandă mobil, în faţa unui cadran gradat deadreptul în lungimi de undă, ceeace permite găsirea imediată a oricărei staţiuni de emisiune.

Alimentarea directă a postului de recepţie la priza de lumină electrică, dispensează pe radio-amatori, de neplăcerile şi cheltuelile necesitate de întrebuinţarea bateriilor. Pe de altă parte, graţie măririi considerabile a puterii staţiunilor de emisie şi adoptării unor montaje puternice, la posturile de recepţie, ne putem dispensa de antenele aeriene, atât de anevoioase în special la oraşele mari şi să ascultăm pe o antenă interioară comodă, sau cu un simplu condenşator fix, introdus ca fişă în priza de lumină, utilizând astfel ca antenă, însăş reţeaua electrică, şi de multe ori chiar fără nici un fel de antenă sau cadru.

In direcţia emisiunilor radiofonice, s'au realizat deasemeni progrese considerabile. Utilizarea undelor foarte scurte (câteva zeci de metri), lăsate până acum posturilor de emisiune pentru amatori, a dovedit următoarele avantaje ale acestor unde: cu o putere minimă şi permit comunicaţii la distanţe enorme, suprimă cu desăvârşire paraziţii atmosferici.

Deasemeni se bucură de proprietatea de a putea fi mai uşor orientate într'o anumită direcţie, întocmai ca razele de lumină ale unui proector, ceeace permite convorbiri directe între 2 centre, fără a putea fi captate printr'un alt punct exterior acestui traseu. Cercetările lui *Marconi* în această direcţie au fost deplin încununate de succes, reuşind să obţie în ultimul timp comunicaţii directe radioelectrice între continente, pe lungimea de undă de 26 m. Aceste însuşiri preţioase ale undelor foarte scurte, le arată ca pe instrumentul probabil pentru emisiunile radioelectrice de mâine.

Adevăratele „noutăţi senzaţionale", le-a înregistrat radiotechnica în acest an, în alte domenii, care păreau că-i sunt străine.

Astfel inginerul rus *Theremin* a prezentat la Berlin şi Paris o invenţie a sa, extrem de curioasă. E vorba de un mic aparat putând să emită o adevărată simfonie muzicală, obţinută numai prin simple mişcări de mâini ale operatorului, executate în faţa aparatului (fig I). In principiu, dispozitivul constă dintr'un circuit radioelectric receptor, prevăzut cu 2 antene, una verticală şi alta orizontală. Prin apropierea sau depărtarea mânei, de antena verticală, schimbăm capacitatea acestui circuit (corpul operatorului jucând aci rolul unui condensator variabil) şi deci frecvenţa oscilaţiilor electrice, emise de o eterodină, vecină cu aparatul şi undele transformate prin acest dispozitiv, capătă o frecvenţă auditivă şi dau vibraţiuni muzicale.

Fig. 1.

O invenţiune bazată pe un principiu oarecum analog, este „pianul radioelectric", datorit inventatorului francez Givelet, care l-a prezentat în Iunie 1928, în sala de concerte Trocadero din Paris, realizând o frumoasă audiţie muzicală. Aparatul e prevăzut cu o adevărată claviatură, identică cu aceea a unui pian obişnuit şi tot prin apăsarea clapelor, se obţine o muzică foarte curată într'un haut-parleur legat cu acest dispozitiv.

Prin acţionarea clapelor se modifică capacitatea circuitului oscilant (prin introducerea sau scoaterea din circuit a unor condensatori) fiecare notă muzicală corespunzând unei anumite clape.

Tot în domeniul technicei undelor electrice, trebue să menţionăm aplicaţiile extrem de promiţătoare, ale telemecanicei (acţionarea mecanismelor la distanţă) utilizate la comanda navigaţiei aeriene şi marine. Astfel, inginerul francez Chauveaux a reuşit să conducă cu ajutorul undelor hertziene, un vas pe mare, realizând astfel minunea unui vas fără pilot. Conducerea se regula dintr'un post de emisie pe ţărm şi a unui sistem radioreceptor pe vas, în legătură cu un mecanism de releuri electrice, care executa fidel, toate ordinele comandantului de pe pământ.

Deasemeni, avioane au fost înălţate şi dirijate în sborul lor, pe baza aceluiaş principiu, de către un aparat stând pe pământ (vezi fig. II).

Tot astfel s'a obţinut aprinderea şi stingerea unor faruri marine, prin comanda radioelectrică.

Dar cea mai ciudată aplicaţie a telemecanicei a anului, este desigur realizarea „omului mecanic" imaginată de inginerul american Wensley, dela Soc. „Westinghouse". Acesta a construit un dispozitiv ingenios, pe care l'a botezat „Televox" şi care se supune orbeşte oricărei porunci acustice date la telefon.

Sistemul constă dintr'o combinaţie destul de complicată de releuri electrice, acţionate sub influenţa vibraţiilor sonore ale vocei la telefon, prin intermediul unor curenţi electrici, cari pun în mişcare diversele mecanisme, executând operaţiunile cele mai variate. In chipul acesta la anumite apeluri telefonice, acest „om maşină" pune în mişcare, sau opreşte electromotoare, deschide sau închide o uşă, controlează şi reguleaza nivelul unui lichid într'un rezervor, într'un cuvânt, se comportă ca un servitor punctual şi neobosit. Mai mult încă, pentru ca să avem absolută siguranţă — că ordinul a fost executat, — „Televox" răspunde printr'un semnal acustic imediat după îndeplinirea operaţiei ce i s'a dat. Ilustraţia noastră (fig. III) reprezintă acest dispozitiv, cărei i s'a dat o înfăţişare asemănătoare întrucâtva cu cea omenească, în prezenţa operatorului, care-i dă un „ordin telefonic".

Tot în domeniul realizării technicei undelor trebue să cităm şi 2 invenţiuni a căror idee deşi este anterioară anului 1928, au intrat însă în decursul ultimului an, în mod definitiv în domeniul public: *televiziunea* şi *filmul vorbitor*.

Televiziunea, vederea la distanţă, se bazează pe următorul principiu: imaginea ce trebue transmisă este descompusă într'un număr mare de elemente mici, adevărate puncte (vreo 2000 pentru o reproducere clară), fiecare element având o luminozitate proprie şi influenţând deci în mod deosebit, un organ sensibil, zis celula fotoelectrică, care transformă razele luminoase în curenţi electrici. Aceşti curenţi diferiţi, sunt amplificaţi şi transmişi prin unde electrice, până la staţie receptoare, în care curenţii primiţi se retransformă într'o lampă specială de neon în raze şi puncte luminoase diferite, reconstituind

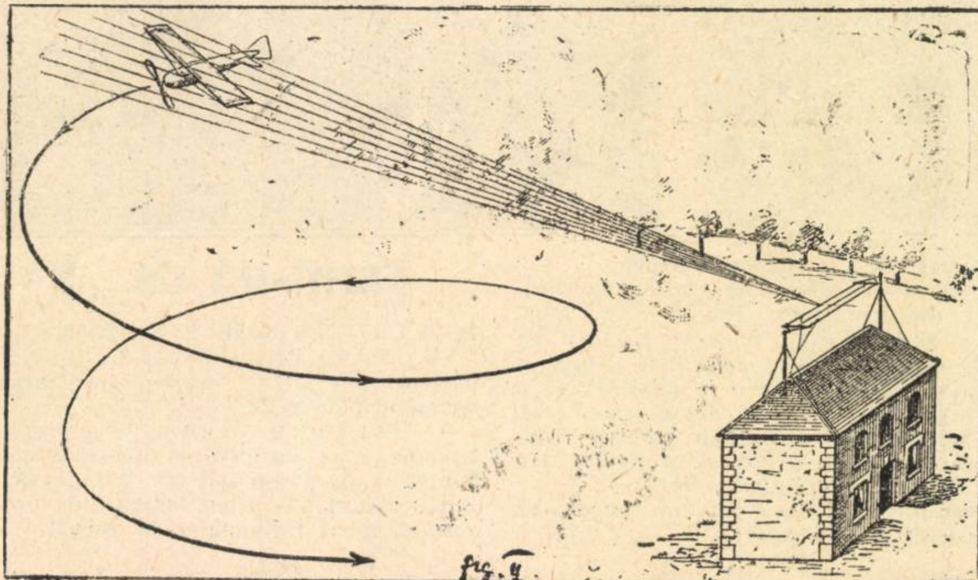
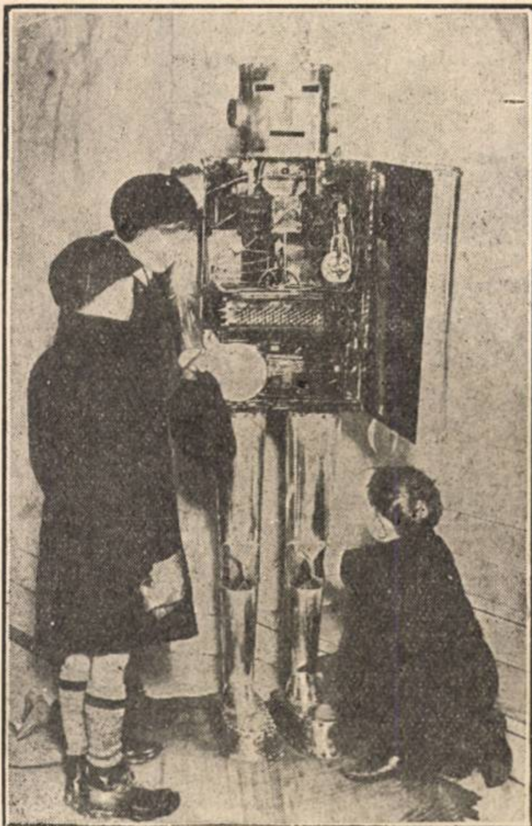

fig. 2

astfel imaginea dela început. (Vezi fig. IV). Pentru a da însă un chip în mişcare, o figură însufleţită ca la cinema, se cere o transmisiune extrem de rapidă a elementelor, ceeace se obţine prin rotaţia rapidă a unui disc-

Un grup de copii, admirând mecanismul „Televoxului".

ecran perforat şi care permite luminei să exploreze în mai puţin de $^1/_{15}$ de secundă toate elementele imaginei.

Invenţiunea a fost popularizată în cursul acestui an şi azi multe staţiuni din America şi de pe continent, ne dau posibilitatea, ca pe lângă programele de audiţii radiofonice, să vedem în acelaş timp şi pe cei cari cântă sau vorbesc, graţie unui simplu aparat receptor de televiziune, pe care desigur în curând îl vor poseda toţi radioamatorii.

Tot în legătură cu imaginile vorbitoare populaţia bucureşteană, a avut de curând ocazia, să admire la un cinematograf din Capitală, minunea filmului vorbitor, putându-se convinge direct că dacă noua invenţiune e încă susceptibilă de perfecţionări în ceeace priveşte claritatea şi timbrul sunetelor, şi mecanismul pefect între imagine şi muzică sau vorbă a fost deplin realizat. Acest succes a fost obţinut prin transformarea vibraţiilor sonore în curenţi electrici cari la rândul lor dau un efect optic corespunzător, permiţând astfel o imprimare fotografică a sunetelor simultan cu imprimarea propriu zisă a filmului. La proectarea filmului, printr'o operaţie inversă, imaginea sunetelor reproduce prin intermediul electricităţei vibraţiile acustice.

Principiul filmului vorbitor e următorul: Odată cu imprimarea cinematografică propriu zisă se înregistrează într'un microfon vocea personajiilor şi muzica instrumentelor din film. Vibraţiile sonore emise în faţa microfonului se transformă în curenţi electrici, de intensităţi variabile, cari sunt apoi întăriţi în amplificatori cu lămpi, întocmai ca la emisiunile radiofonice. Variaţiile de curent astfel obţinute sunt transformate la rândul lor, graţie unei lămpi de ultra frequenţă, în variaţiuni de intensitate luminoase, care se imprimă pe acest film ce se desfăşoară uniform, înregistrând succesiv o serie de dungi negre mai mici sau mai mari, corespunzătoare undelor acustice .In chipul acesta se realizează un soi de imagine fotografică a vocei şi muzicei care poate fi copiată în oricâte exemplare întocmai ca în cazul filmului mut.

La reproducerea se desfăşoară în faţa ecranului odată cu filmul cinematografic propriu zis şi filmul vorbitor cu care e direct cuplat. Proectând printr'o lentilă un mănuchi de raze luminoase asupra acestei coloane de dungi luminoase şi întunecoase, variaţiile de intensitate luminoasă se transformă printr'o celulă fotoelectrică în curenţi electrici corespunzători, cari sunt amplificaţi şi conduşi la un haut-parleur.

Cinematograful a mai înregistrat curând un progres remarcabil prin punerea la punct a fotografiei în culori naturale realizată de francezul Dufay prin procedeul său simplu şi practic de a colora însăşi pelicula şi înlăturând astfel dificultăţile unor ecrane colorate şi a aparatelor de proecţie specială.

In afară de cucerirea spaţiului prin unde hertziene, trebue să semnalăm în cursul anului 1928, străbaterea văzduhului pe navigaţia aeriană, care a realizat primele raiduri transatlantice între America şi Europa executate atât cu avionul cât şi cu dirijabilul. Tot ca un progres interesant pentru aviaţie trebue să semnalăm încercările reuşite ale aviatorului White, care a zburat pe un parcurs de 160 m. cu un avon fără motor, acţionând aripile numai printr'un sistem de pedale şi imitând astfel sborul păsărilor.

Tendinţa continuă spre mărirea vitezelor automobilelor a căpătat în anul încheiat o perspectivă nebănuită, graţie curioaselor experienţe ale inginerului german *Opel* cu faimosul lui „automobil rachetă" (fig. V). Acest automobil, după cum se vede, e prevăzut în spate cu numeroase rachete, care explodează pe rând şi prin forţa de expansiune a gazelor rezultate, propulsează mereu maşina înainte cu o viteză vertiginoasă, care a atins la primele încercări vre-o 450 klm. pe oră.

Schema principiului televiziunei

Perspectiva tot mai ameninţătoare a epuizării combustibilelor a stimulat şi în anul acesta zelul cercetărilor, determinându-i să caute noi surse de energie naturale. Astfel savanţii francezi Claude şi Boucherot au realizat în anul acesta o experienţă ingenioasă, dovedind că prin utilizarea diferenţei de temperatură între straturile calde dela suprafaţa oceanelor tropicale şi cele reci din fundul lor se creiază o sursă inepuizabilă de energie realizându-se astfel turbine termice cari prin acţionarea dinamurilor electrice pot răspândi această energie la cele mai mari distanţe. S'a realizat astfel o turbină de 50 cai, care se roteşte foarte uşor cu o viteză de 5000 n/m.

Tot în scopul de a inlocui combustibilul natural şi în special benzina atât de necesară pentru numeroasele automobile, s'au pus în anul acesta în Germania bazele unei mari industrii pentru fabricarea petrolului sintetic. Dealtfel, tendinţele recente ale chimiei aplicate, converg mai toate în direcţia preparării artificiale a diverşilor corpi organici, ca alcoolul, cauciucul, etc., atât de necesare industriei moderne, întrucât producţia naturală nu e totdeauna suficientă sau la îndemâna tuturor ţărilor.

Nu putem încheia această scurtă trecere în revistă a marilor descoperiri şi invenţiani din 1928, fără a menţiona şi progresele realizate în medicină, mai exact în bacteriologie prin rezultatele vaccinului antituberculos al D-rului Calmette şi care aplicat noilor născuţi, a redus dela 24 la sută la 1 la sută mortalitatea copiilor născuţi din părinţi tuberculoşi.

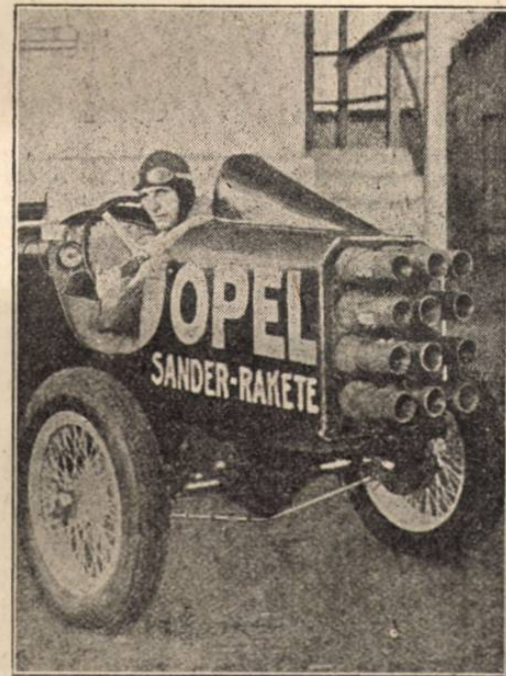
Şi acum ce speranţe se leagă de anul care a venit? Ce ne va mai aduce 1929?... După cum spuneam la începutul articolului nostru, producţia deosebit de bogată în descoperiri şi invenţiuni a ultimilor ani, ne încurajează la cele mai optimiste aşteptări.

In radiofonie, de ex., progresul practic ar consta în descoperirea unui mijloc simplu şi comod pentru complecta suprimare a paraziţilor atmosferici şi industriali, precum şi a unui procedeu pentru asigurarea convorbirilor secrete, dificultate care pentru moment împiedică utilizarea radiofoniei particulare în locul telefoniei cu fir.

De asemeni nu ne îndoim că în curând puterea staţiilor de emisiune va fi suficientă pentru a permite recepţia oricărei emisiuni de pe glob cu un aparat simplu şi portativ şi fără nici o antenă.

Televiziunea ne va da posibilitatea comodă să admirăm şi cu ochii orice eveniment sau spectacol din lume, pe care-l voim, iar filmul colorat şi vorbitor va aduce în orice colţ de provincie cele mai strălucite realizări artistice.

Transmiterea prin unde a energiilor electrice industriale va face să dispară reţelele de sârmă, reducând totul la câteva mari centrale electrice, cari vor emite energia necesară pentru alimentarea electromotoarelor industriale, luminatul public şi particular, tracţiunea electrică a tramwaelor şi trenurilor precum şi toate celelalte aplicaţiuni ale electricităţii. Energia electrică va deveni un bun comun, public al populaţiei, în-

Automobilul-rachetă „Opel"

tocmai ca aerul, apa şi recepţiile radiofonice.

Utilizarea energiilor naturale încă neexploatate, va furniza în mod abundent şi continuu forţa motrice necesară acestor vaste centrale producătoare de electricitate. La aceste energii naturale s'ar adăoga combustibilele artificiale realizate pe cale de sinteză. chimică. Tot dela chimie aşteptăm prepararea artificială a unor principii alimentare, devenind astfel un preţios auxiliar al agriculturii.

In explorarea zăcămintelor miniere, metodele moderne de prospecţiune electromagnetică a subsolului, cari au dat rezultate promiţătoare, vor ajunge în curând un instrument sigur pentru descoperirea minereurilor şi petrolului. Aspectul uzinelor şi atelierelor se va schimba printr'un automatism realizat pe baza aplicaţiilor telemecanicei, taylorizându-se felul de producţie şi reducându-se la minim sforţarea omenească.

De progresele medicinei în 1929 se leagă speranţele atâtor suferinzi de cancer, cari aşteaptă un remediu la această cumplită şi misterioasă boală.

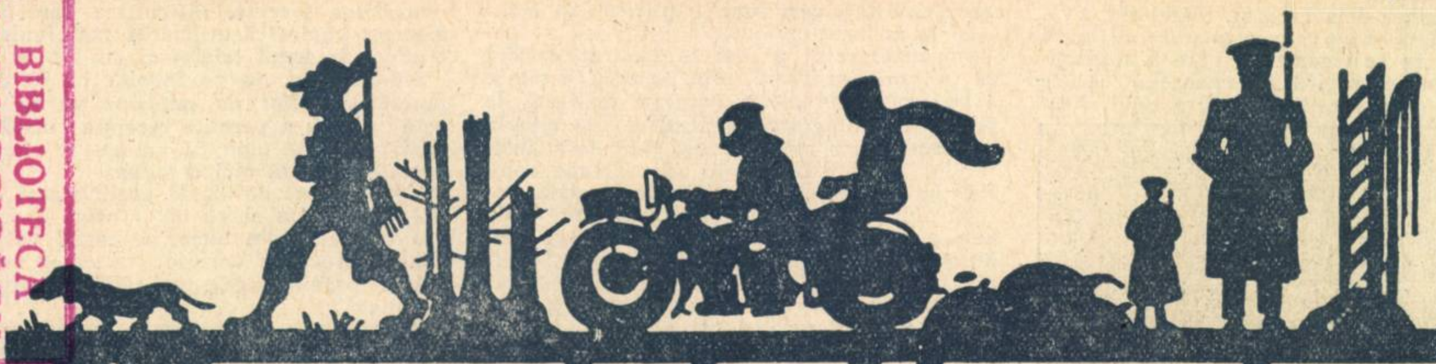
Mai este nevoie să adăogăm că descoperirea unui vaccin împotriva sifilisului pe lângă acel descoperit în contra tuberculozei ar fi o adevărată fericire pentru omenirea atât de încercată de acest flagel?

Dezastrul atâtor vieţi pierdute şi adăposturi pustiite de pe urma recentelor cutremure de pământ, a adus din nou la ordinea zilei nevoia imperioasă a descoperirii unui mijloc pentru prevederea, fie numai şi cu câteva minute înainte, a acestor cutremure.

Atâtea şi atâtea dorinţi arzătoare cu cari omenirea chinuită şi totuşi plină de speranţe întâmpină anul care vine... Va realiza oare acest an nădejdiile ce le punem într'însul?

I. S.

BIBLIOTECA UNIVERSITĂŢII -IAŞI-

Memoriile lui Alexandru Zoubkoff

In româneşte de E. Marghita.

EXPULZAREA DIN SUEDIA

Câte lacrimi a vărsat atunci biata mea logodnică! După atâţia ani de lupte şi de nădejdi, ruşinoasa expulzare! Mai făcui o încercare, să fug la ţară, dar nici asta nu-mi reuşi, căci am fost obligat să părăsesc Suedia sub escortă poliţienească. Viran mă însoţi până la vapor şi-i făgăduii de o sută de ori, că voiu face tot ce-i omeneşte posibil, spre a-mi creia a existenţă şi a mă însura cu ea. Dânsa îşi puse încrezătoare mânuţa albă în mâna mea pârlită de soare şi înăsprită de muncă şi-mi spuse printre lacrimi:

— Iţi rămân credincioasă.

Sirena vaporului fluera prelung, ancora fu deslegată, un ultim sărut şi apoi despărţirea sfâşietoare. Peste câteva clipe, vaporul se puse în mişcare.

Mult timp mai zării chipul drag al logodnicei mele l- ţărm, fluturând năframa albă...

Apoi coasta Suediei pieri în zare...

Mă gândiam la primirea prietenoasă de care avusesem parte, debarcând pentru prima oară în acea ţară, iar contrastul cu plecarea mea forţată de acum, mă izbi şi mai mult. Icoanele vieţii suedeze — partidele de canotaj pe lacuri, călătoriile prin fjorduri cu Viran, ceasurile dulci petrecute laolaltă, — toate acestea se perindară din nou pe dinaintea mea, ca în urmă să mă trezesc iarăşi la realitatea crudă. Trebuia să încep o nouă viaţă, într'altă ţară străină, fără mijloace... Eram atât de desnădăjduit, încât îmi venia să mă arunc de pe bord, ca s'o sfârşesc odată! Dar atunci chipul dragii mele mă îmbărbătă din nou şi luai hotărârea să lupt şi să biruiesc.

CAP. II

CINCI MII DE COROANE SUEDEZE

Dela Danzig, prima mea plimbare fu la Zoppot. Pe vapor făcusem cunoştinţă cu un industriaş suedez care-mi dăduse sfatul binevoitor de a nu mă duce niciodată la cazinoul dela Zoppot.

Dar de, ce puteam eu să risc, la o adică?! Eram un biet pârlit — ce-i drept nu chiar sărac lipit pământului, căci aveam în buzunar şeapte sute de coroane suedeze, luate „cu împrumut" dela rude — dar totuş un biet desmoştenit al soartei. Ce puteam să pierd? Cel mult să câştig. Căci în maximum două luni, bănişorii mei tot s'ar fi tocat; în cel mai rău caz era să mă aflu acum în situaţia ce mă aştepta peste două luni de zile.

Dacă însă era să câştig — oh, atunci! Dacă era să arăt poliţiei suedeze că posed cinci mii de coroane, ale mele, ordinul de expulzare s'ar fi revocat imediat. Fusesem expulzat doar din pricină că nu aveam bani, că făcusem datorii la negustori suedezi, cărora nu le puteam face faţă. Dar cu cinci mii de coroane în buzunar, se schimba chestia. Cu banii aceştia puteam trăi un an doi împreună cu Viran.

Şi ce bucurie pe ea, să-i pot telegrafia: „Mă 'ntorc, am parale!"

O şi vedeam în gând pe peronul gărei, cu flori în mână, aşteptându-mă. Iar eu hop — sar din vagon, o strâng în braţe, o sărut...

Domol, domol, măi Alexandre, — mă dojenesc apoi eu însumi — stai să sondezi întâi terenul, să observi cum se petrec lucrurile aici!

CAZINOUL DE LA ZOPPOT

Uite şi cazinoul. Intru şi-mi dau aerele cuiva foarte obişnuit cu sălile de joc. Un public foarte elegant, stătea în jurul meselor. Toţi bogătaşi. cărora nu le pasă de o hârtie de o mie de mărci mai mult sau mai puţin, îmi ziceam. Dar nu — de ar fi fost aşa, n'ar fi jucat! Aveau şi ei nevoe de bani, ca şi mine; aveau datorii...

„N'ai să începi încă", îmi poruncii, după ce luai loc la masă. Se juca ruleta, vedeam cum se mişcă bila, fixam jucătorii, simţind că toată lumea de aci era fascinată de această mică bilă, că ea decidea de soarta multor existente. De câteva ori vecinul meu pontase pe 8 şi 11, câştigând regulat; deodată nu-l mai zării lângă mine. Hotărâsem să pontez cel mult 350 coroane, jumătatea averei mele. Incepui cu 200 de gulden (150 coroane) căci între timp, schimbasem banii, câte o sută pe 8 şi 11.

Jocul începu, bila se opri: mă pomenii cu trei mii cinci sute gulden.

Bila se oprise la 11. Repetai jocul, de astă dată bila se opri la 8. Pierdusem 100 gulden şi câştigasem iar trei mii cinci sute. Eram năuc, ameţit. In jurul meu toate îşi urmau cursul obişnuit, ca şi cum nimic nu s'ar fi întâmplat.

— Ajunge! Nu mai juca! îmi ordonai.

BILA NOROCOASĂ

Mă scol buimac şi ies afară. Par'că mii de braţe mă trag îndărăt — dar ies în stradă. Tot timpul mormăi: şeapte mii, şeapte mii... Imi fac socoteala în valuta suedeză; se potriveşte: am cele cinci mii de coroane!

Mă duc la un restaurant şi comand de mâncare. Ieri un biet pârlit — azi un bogătaş! Să fi ascultat sfatul industriaşului suedez, mare măgar aş fi fost! Mi-aş fi tocit ghetele la Danzig, umblând după post, refuzat de toată lumea, pe când acum mă ospătez ca un bancher, beau vin din cel mai bun, servit de chelneri, cu afabilitatea ce i se cuvine unui om chiabur.

După masă, mă dusei la birou. Mai întâi îi scrisei Viranei, că sunt în posesia a 5000 coroane, pe care le câştigasem în urma unei speculaţii reuşite şi o rugam ca tatăl ei să intervină pentru revocarea ordinului de expulzare, pentru ca să mă pot întoarce cât mai curând la Stockholm. Mamei îi comunicai că voiu remite zilele aceste 500 cor. consulului suedez din Reval şi ea să facă tot posibilul spre a căpăta permisiunea de a părăsi ţara. Dacă i se vor face dificultăţi, — deoarece eu nu mă înapoiasem în Rusia, — să invoace motivul bolii mele. Trebuia să vină cât de curând în Suedia, deoarece urma ca eu să mă întorc zilele acestea la Stockholm şi să mă însor.

Seara mă întorsei la Danzig. Ce-ar fi să mă duc la un bar. Să beau un coctail cu o femeiuşcă nostimă? Şi pe urmă...

Nu, nu, nu!... Vroiam doar să fiu prudent.

ROŞ ŞI NEGRU

Imi cumpărai câteva romane de Gorki, vroiam să petrec seara cetind. In Suedia îndrăgisem cărţile, puteam să stau ore întregi cufundat în lectură. In viitoarea mea casă, biblioteca trebuia să stea la locul de cinste.

In seara următoare mă aflam iar în tren spre Zoppot. Nu, cei 7000 de Gulden nu vroiam să-i risc. Mai aveam încă peste 600 Gulden din banii căpătaţi dela rude. De fapt, ar fi trebuit să-i înapoez. Rudele mele care făcuseră atâtea pentru mine, ar fi apreciat desigur gestul meu de a le restitui suma împrumutată. Insă rubedeniile mele erau oameni cu stare. Şi apoi, ce zor aveam să le restitui banii chiar azi? O să mai câştig ceva pe deasupra şi apoi îi voi trimite în Suedia sau îi voi aduce chiar eu. Că doar n'aveam să-mi pierd timpul de pomană pe aici! Deodată ce ordinul de expulzare va fi revocat, era să plec şi eu la Stockholm.

Aşa dar, doar aceşti 600 de Gueldeni. Intrai la club, mă pomenii iar la masa de joc. Doar cei 600 de gulden. Pontai 50 de gulden, câştigai. Iar 50. Pierdui. Pontai 100 de gulden. Pierdui. Iarăşi o sută. Pierdui iar.

La dracu! Deodată cei 600 de golden erau ca şi cum n'ar fi fost niciodată.

Pierderea lor mă durea, de par'că mi s'ar fi tăiat o mână. Trebuia neapărat să recâştig suma. Jocul începu, norocul îmi surâdea din nou. Pontez toată suma câştigată: 1000 de gulden. Văzând cum aleargă bila, mi se tae răsuflarea. 2000 Gulden! Ce-i asta, am înebunit? O putere străină mă sileşte să pontez iarăşi o mie de guldeni. Până atunci pontasem pe roşu, acum încerc pe negru. Bila mea e norocoasă şi de astă dată. După un timp am în faţa mea 10.000 gulden.

10.000 Gulden! Mare dobitoc aşi fi, să încetez tocmai acum. Pontez, iarăşi pierd. Şi pierd vertiginos. Căci nu mă las de joc, fie ce o fi. Pierd cei 10.000 de gulden, pierd banii ce-i am în portofoliu. La urmă, mai posed doar o mie de gulden. Mă scol şi plec. Mare ghinion! Scrisoarea către Viran nici n'a ajuns poate până la Stockholm şi eu am şi pierdut banii. Şi banii pentru mama! Slavă Domnului mai am o mie de Gulden. Banii pentru mama îi pun deoparte; de ei nu m'ating.

Şi într'adevăr, pun cinci sute de gulden deoparte străduindu-mă, să mă pătrund de ideea, că sunt bani sacri.

LA BACCARA

Dar pierderea asta n'o pot suporta. Să 'ncerc la Baccara.

Peste un sfert de oră şed la masa de joc, împreună cu cinci domni. Pontez jumătate din averea mea; banii mamii nu-i ating. Câştig. Câştig şi a doua oară. După zece minute am 4000 de gulden în faţa mea. Ei, dar acum voi fi prudent. Poate că şi cu banii ăştia îmi dau drumul în Suedia. La nevoe, putea să-mi împrumute şi mătuşa din Obrelero o miişoară-două. Doar s'o arăt autorităţilor că a doua zi i-o restitui eu.

— Ce, nu cumva vrei să încetezi jocul?

— Hai, să mai stau jumătate ceas.

— Cinci sute gulden.

(Va urma)

Ferma cu reptile

O aventură senzațională a detectivului mondial Gex Trevor

de Rudyard Mullton

(4)

Dick Randall, agil, exuberant, alergase, își făcuse loc prin mulțime cu coatele și cei doi bărbați se îmbrățișară; chinezul, făcându-și de lucru la câțiva pași, observa scena, în timp ce Trevor Gex, își luase cel mai prostănac aer, din garderoba mimicei sale infinite.

Dick luă apoi de mână pe o fată blondă, de vre-o 17 ani, foarte fină, îmbrăcată într'o rochie simplă de flanelă albă, cu pălărie mare de pai, dar de o desăvârșită distincție, și o prezintă generalului:

— *Mon général*, dă-mi voe să-ți prezint pe verișoara și logodnica mea, dona Manuela d'Almeida.

Fata înclină capul cu un surâs plin de grație. Trevor Gex fu prezintat la rândul lui.

Dona Manuela d'Almeida zâmbi din nou:

— Domnul este celebrul polițist, care va veghia asupra lui Dick?...

— Dar, *mon général*, râse Dick Randal, a fost o simplă întâmplare, te-ai alarmat zadarnic.

— Dragul meu, răspunse generalul ușor contrariat, poate că am căutat un pretext: mi-era dor de tine și de Brazilia. Iar d-rul Trevor Gex, un om de o cultură superioară, este un excelent tovarăș de drum...

Dona Manuela d'Almeida invită pe cei doi musafiri să locuiască la dânsa, unde era găzduit și Dick.

Se urcară în automobilul somptuos al donei Manuela și traversară cartierele comerciale, cu ulițe strâmte și căsuțe scunde, ca de orășel portughez.

Dar mișcarea circulației pe aceste uliți era foarte intensă. Tramvaele trec în toate sensurile, iar trecătorii sunt de toate culorile, măslinii la fața, arapi buzați, armeni cafenii și uleioși cu nasuri de papagal, spanioli cu perciunii lungi, romantici...

Intrară în nouile cartiere, spre Botafogo, printre vile vesele și cochete, pe alei umbrite de palmieri eleganți și bambuși mlădioși. In mijlocul buchetelor luxuriante de arbuști tropicali, vila donei Manuela d'Almeida, era izolată și tăcută, ca un castel. Porțile grele de fer forjat, se deschiseră și automobilul intră în parcul exotic, înconjurat de ziduri, având grilaj înalt la fațadă, cu enorme și fragede corole printre cactușii țepoși.

Anvelopele susurau pe nisipul aleilor; mașina stopă în fața vilei. Oaspeții fură conduși în camerele lor dela etaj. Dona Manuela și Dick aveau apartamentele jos, la parter, despărțite de un coridor larg.

Când rămase singur în cameră, Trevor Gex deschise ușa cu precauțiune și se strecură în camera generalului:

— D-le general, dați-mi vă rog, cartea de vizită cu adresa chinezului. Plec să-l urmăresc: mă veți scuza desigur față de amfitrionii noștri, dacă nu voi veni la masă sau dacă voi dispare pentru mai mult timp.

— Iată Gex, și mergi cu Dumnezeu!...

Cei doi prieteni își strânseră mâna, și Gex se strecură pe ușe.

In stradă, detectivul citi cartea de vizită: „*Sse-Pong, fermier, strada Larangeiras, 181.*"

O mașină îl lăsă în colțul acestei străzi. Pândi de aci, observând casa dela n-rul 181.

Era hotărît să aștepte chiar până a doua zi, dacă va fi nevoe, eșirea lui Sse-Pong, ca să-l urmăriască.

Peste câtva timp, chinezul coborî în stradă și se sui în automobil. Detectivul, în altă mașină, îl urmări. Ajunseră la marginea orașului. Sse-Pong coborî din mașină și apucă dealungul țărmului mării spre poalele piscului Santa Cruz. Printre stânci, detectivul îl urmăria dela distanță.

Noaptea tropicală începea să se lase, albăstrie. Chinezul urcase o pantă abruptă a muntelui și dispăru după o stâncă. Trevor Gex se apropiă cu precauție. Se afla în fața unui tufiș dens de bălării tropicale.

Exploră tufișul, dar nu găsi nimic. Sse-Pong dispăruse.

— Doar n'a intrat în pământ! își zise detectivul.

Și într'adevăr, numai în pământ putea să intre, căci devenise invizibil dela un moment la altul. Trevor Gex pipăi stânca, în dreptul tufișului.

Deodată, o placă subțire ca de ardezie, ce putea fi luată din afară drept bolovan, se deschise ca un oblon.

Gex nu stătu nici o clipă la îndoială și intră după chinez. Se opri ca să asculte: ardezia căptușită pe dinăuntru cu o placă de oțel, se închise la loc, cu un uruit greu.

Inăuntru, beznă. Tăcere grea, apăsătoare. Câte un picur de apă cădea undeva, într'un lac subteran, trezind ecouri stinse. Inaintă, dibuind pe lângă peretele umed.

Scoase revolverul.

Ochii săi se obișnuiseră cu întunericul și i se păru că zărește în fundul culoarului o lumină difuză.

Făcu astfel vreo sută de pași și se aflä într'o cavitate spațioasă a peșterei.

Aprinse o lampă electrică de buzunar. Pipăi pereții umezi de jur împrejur. Nu exista nici o eșire, afară de culoarul îngust, a cărui gură exterioară fusese închisă cu placa de oțel. Dar în mijlocul încăperii circulare, se afla un fel de puț, larg ca un bazin și cu marginile puțin ridicate. Se auzia dinăuntru un zornăit slab și șuerături stinse. Pe acolo a dispărut desigur Sse-Pong. Trevor Gex se pregăti să încalece parapetul scund, și aruncă o privire în cavitatea largă, pe care o ilumină cu lampa electrică. Dar se dete înapoi, cu groază.

In puț colcăiau sute de șerpi, de toate grosimile, și capetele lor se ridicau spre Gex, cu limbile licărind roșii, despicate. Desfășurarea lor suna lipicios, în atingerea unui trup de altul, și reptilele încolăcite unele de altele, galbene-alburii de umiditate și beznă, păreau un ghem monstruos cu sute de capete amenințătoare.

Detectivul alergă dealungul culoarului, spre eșire, izbi cu pumnii în placa de oțel, dar înțelese că era prizonier în caverna cu șerpi.

VII

LOPEZ, CORTEZ ȘI GOMEZ

A doua zi, generalul Paul Bernard văzând că Trevor Gex nu se mai întoarce, începu să fie îngrijorat. Işi spuse însă, că și în timpul războiului, când generalul fusese comandantul serviciului de informații, Gex, fostul agent 243, dispărea astfel săptămâni întregi și când toată lumea credea că s'a prăpădit, apărea cu un nou succes: reușise să descopere astfel sute de spioni germani.

In cursul dimineții, sosi la dona Manuela un nou descendent din familia Domingos, fiindcă se anunțase deschiderea testamentului lăsat de don Diaz Domingos, defunctul miliardar.

Răposatul avusese două surori și un frate, dintre care nici unul nu mai era în viață. Singurii moștenitori erau copii acestor frați. Una din surorile lui Diaz Domingos dona Felicitas Domingos, pe care generalul Paul Bernard o iubise în tinerețea sa, se măritase cu englezul Randall și avu un fiu, pe Dick. Manuela d'Almeida era fata unei alte surori a lui Diaz Domingos, măritată cu un nobil portughez, din casa d'Almeida y Alcarazz. Fratele lui Don Diaz, avu un băiat, cel mai mare dintre acești veri, ce se aflau în viață: pe Don Alvarez Domingos, cel de al treilea moștenitor, vărul Manuelei și al lui Dick.

Alvarez sosise acum la vila donei Manuela, pentru aranjarea succesiunei. Era un bărbat cu o figură foarte expresivă și întunecată. Venise călare, purtând cizme înalte cu pinteni lungi demodați, și pălăria spaniolă, cu boruri late.

Tatăl său, căutase și el ca don Diaz Domingos, să se îmbogățiască descoperind diamantul în Minas-Geraes, în fostul Eldorado brazilian, dar nu avusese norocul fratelui său.

Alvarez era administrator pe *fazendele*, adică pe culturile unchiului său don Diaz, în Rio Grande do Sul și trecea drept om bogat.

Manuela avea averea ei personală, destul de mare; era aproape cert că bătrânul Dias lăsa averea sa lui Dick, cel mai sărac dintre veri și care nu avea decât gloria sa de aviator.

Deși iubia pe Manuela și era iubit de ea, Dick Randall voise, înainte de căsătorie, să-și facă o situație în Franța. Intre timp, Alvarez venia foarte des la Manuella, fiind într'o oarecare măsură și administrator al averii ei.

Fata locuia singură, cu servitori credincioși, la o mică proprietate de pe Rio Negro, venind din când în când la Rio de Janeiro, pentru carnaval sau, ca acum, pentru afaceri.

La Rio Negro, era un fel de colonie mică de nobili spanioli și portughezi scăpătați, cari găsiau oricând de lucru și un tratament demn, la fazenda donei Manuela.

De acolo, sosiră pela amiază, trei prieteni buni ai casei d'Almeida.

In minunatul parc al vilei, dona Manuela, generalul Paul Bernard, Dick Randall și don Alvarez Domingos, așteptau să se facă ora mesei, tolăniți pe fotolii de bambus și fumând.

Deodată, porțile se deschiseră, și o apariție neobicinuită se produse. Erau doi cavaleri cu alură medievală; un câine ciobănesc venia după ei. Purtau pălării enorme, mantii de hidalgo și săbii vechi. Când îi văzu, dona Manuela d'Almeida se ridică și alergă râzând în întâmpinarea lor. Și o convorbire sonoră, în frumoasa limbă portugheză, atât de indulcită în Brazilia, începu între cavaleri și fată.

Cavalerii descălicară; câinele enorm sări de bucurie cu labele pe umerii fragilei fete.

— Senore, se adresă ea generalului, care privia amuzat această scenă plină de mișcare, dați-mi voe să vă prezint pe bunii prieteni de totdeauna ai casei noastre, don Lopez, don Cortez și don Gomez, aliați din tată în fiu ai familiei d'Almeida. Și acum, domnilor, aveți onoarea să vă înșirați titlurile nenumărate de noblețe, în fața gloriosului general francez Paul Bernard, eroul dela Verdun și din colonii.

— Dona Manuela, mă ierți, zise generalul. Mi-ai prezintat trei cavaleri și eu nu văd de cât doi!

— Senore, — zise Lopez, un bărbat deșirat, cu un smoc de fire lungi și rare în barbă, ca o țăcălie de țap, — suntem trei și nedespărțiți ca o reală *Trinidad*: Mă recomand don Lopez Filippe d'Orihuela y Puerto Real, conte de Setubal.

Și făcu o reverență amplă, măturând aleea cu panașul pălăriei.

— Senore, — zise al douilea, mai scund și cu o cicatrice grozavă în locul ochiului drept, absent, — sunt don Cortez Miguel Henriquez de Figuiera y Campomajor. Suntem, deci, un fel de trei mușchetari, dintre cari, al treilea, don Gomez, e un câine. Gomez, dă laba cu generalul!...

Câinele, un dulău cu capul inteligent, in-

(Urmare în pag. 22)

(Urmare din pag. 21)

tinse laba; cei „trei cavaleri, aduseră veselie cu ei...

Don Lopez şi don Cortez îmbrăţişară cu efuziune pe Dick şi strânseră mâna lui Alvarez.

— Senore, zise don Lopez generalului, am fost prieteni cu tatăl Manuelei. Nu odată ne-am duelat, şi nu odată ne-am scăpat viaţa reciproc, în diferite împrejurări. Contele de Almeida, tatăl Manuelei, era prietenul nostru, fiindcă era viteaz. M'am duelat odată cu el, în cele mai grele condiţii, — pe viaţă şi pe moarte, — timp de două ore: mi-a despicat muschiul braţului şi eu i-am tăiat o jumătate din ureche, fiindcă avea numai una: pe cealaltă o pierduse într'un duel anterior.

— Intr'un alt duel, spuse Cortez, mi-a scos ochiul, care n'a mai crescut la loc nici până azi. Deaceia, fiindcă a fost un brav, am întins spadele peste trupul său, când era pe patul morţii, şi i-am jurat că vom apăra pe dona Manuela, ca pe fiica noastră. Şi contele de Almeida a închis ochii liniştit...

— A venit clipa, dona Manuela, — zise solemn Lopez, şi bărbuţa sa de ţap se agita comic, — să ne amintim din nou de acel jurământ. Am auzit că logodnicul tău se află în primejdie. Am venit să ne punem braţele şi spadele în serviciul tău. Viaţa noastră, ca şi a lui Gomez, îţi aparţine. Porunceşte.

— Senores — zise dona Manuela, vădit emoţionată, cu toată emfaza aproape grotească a acestor cavaleri, — vă mulţumesc şi vă sunt recunoscătoare pentru veghea voastră de orice clipă asupra mea...

Şi întorcându-se spre generalul Paul Bernard, cu ochii înlăcrămaţi, rosti :

— Inchipuiţi-vă, senore, că bravii mei prieteni au făcut sute de kilometri, ca să-mi vină acum în ajutor...

— Ca şi generalul, de altfel!... zise Dick Randall.

Dick mulţumi cavalerilor, strângându-le mâna cu putere.

Le povestiră apoi cele două accidente, cu piesa dela aeroplan şi cu cuţitul svârlit spre el, pe fereastra vilei dinspre grilajul dela faţada parcului.

Chinezii sunt meşteri în svârlirea cuţitelor dela distanţă în ţintă, observă generalul.

— O, senore, zise Lopez, mângâindu-şi firele de ţăcălie, la noi, toată lumea cunoaşte jocul acesta. De pildă...

Şi în aceiaş clipă scoase un cuţit din brâu şi-l svârli dela distanţă spre tovarăşul său. Cuţitul se înfipse în speteaza scaunului, foarte aproape de urechea lui don Cortez, din partea în care ochiul era absent, în timp ce ochiul din cealaltă parte se încruntă.

După cum vedeţi, urmă Lopez, nu sunt chinezii mai meşteri decât portughezii... Noi ştim mai multe năsdrăvănii decât ei...

Şi începu atunci un adevărat spectacol de muzic-ball; cei doi cavaleri — uneori juca un rol şi câinele Gomez, — stinseră lumânări cu focuri de revolver, despicară în două cu sfârcul biciului un bilet de bancă ţinut de dona Manuela între două degete, jonglară cu săbiile, până ce se luară la sfadă dintr'un nimic, şi se duelară foarte serios.

VIII

O VIZIUNE DANTESCA

Trevor Gex, închis în caverna cu şerpi, căută zadarnic o eşire. In acest timp şerpii începuseră să iasă din puţ, şi se târau încet pe jos, spre el. Ochii le licăriau roşii prin întuneric şi unii şuerau. Detectivul se gândi cu groază la apropierea acestor reptile moi şi umede, de trupul său. Incercă să strige, dar îşi dădu repede seama că totul era zadarnic.

Sse-Pong îi întinsese o cursă ; chinezul era mult mai abil decât îl crezuse pe vapor.

Se retrase în culoarul sumbru, dinspre placa ce astupa eşirea, cât mai departe de şerpi. Ii veni ideea să astupe gaura puţului cu ceva, dar nu găsi cu ce. Era pierdut. Trebuia să ţie lumina lămpii electrice de buzunar aprinsă, ca să vadă apropierea şerpilor. Unul începuse să se târască, la celălalt capăt al culoarului îngust, şi alţii, mici cât un creion, sau lungi ca nişte odgoane vii, îl urmau. Şi toate aceste scârboase lighioane, aveau să-l năpădiască, să-l muşte, să-i otrăviască sângele, să se încolăciască în jurul lui, rupându-i oasele.

Era un şarpe între alţii, foarte mare, gros ca un burlan, alb la burtă, care înainta repede.

Trevor Gex se hotărî să împuşte pe primii cari se vor apropia: avea şase cartuşe în revolver. Şase şerpi. Dar ceilalţi?

Ingenunchiă. Intr'o mână ţinea lampa, cu cealaltă întinse revolverul. Şi când şarpele enorm fu la un pas de el, jucând limba despicată ca pe o şuviţă de flacără roşie, detectivul apăsă pe trăgaci, o detunătură umplu cavitatea subterană de ecouri înfundate şi un nor de fum acoperi o clipă infernala privelişte.

Când fumul se risipi, văzu că ochise şarpele drept în gură, dar trupul reptilei tot se mai svârcolia, continuând să se târască spre el. Trevor Gex simţi că înebuneşte. Un alt şarpe ajunse lângă el, şi fu nevoit să tragă al douilea foc de revolver. Atunci avu un fel de ameţeală şi nu mai văzu în faţa sa decât şerpi, şerpi mulţi, ca o reţea vie, rostogolindu-se ca o pastă colcăitoare, neagră, jilavă, un balaur de lavă, monstruos, cu sute de capete, umplând culoarul şi înaintând mereu spre el. Urlă, trăgând toate focurile, unul după altul şi apoi căzu în nesimţire, cu fruntea pe trupul unei reptile reci...

Dar înţelese ca printr'un semi-vis, că dacă se va lăsa răpus de leşinul ce-l moleşia, va fi pierdut. Cu un efort extraordinar, ce semăna cu o convulsie de dement, se ridică în genunchi şi apăsă iară pe butonul lămpii de buzunar. In jurul său, pe culoar, zăceau trei reptile moarte. Celelalte fugiseră, unele poate rănite, în încăperea cea mare. Unii dintre şerpi alunecau pe parapeţii puţului, alţii stau încolăciţi pe jos. Văzând că nu era într'o primejdie imediată, sângele rece îi reveni şi examină din nou pereţii culoarului îngust. Intr'un colţ, lângă placa de oţel închisă, zări o vergea de lemn flexibil, de bambus. Căută zadarnic butonul care făcea să funcţioneze placa. Impinse cu vârful nuelei de bambus, cadavrele şerpilor împuşcaţi şi se aşeză la pândă, cu vergeaua în mână, hotărât să loviască şerpii ce s'ar apropia şi să se apere astfel cum va putea. Aprindea acum lampa numai din când în când, de teamă să nu i se uzeze pila şi să rămână pe întuneric.

Dar, lucru extraordinar, nici un şarpe nu se mai apropiă de coridor. Aveau oare aceste bestii conştiinţa primejdiei? Le era teamă să nu fie împuşcate? Cadavrele şerpilor împuşcaţi făceau parcă un dig, peste care cei vii nu voiră să treacă.

Se scurseră astfel încet, chinuitor de încet, ceasuri peste ceasuri.

Trevor Gex izbia din când în când placa de oţel, dar nimeni nu-i răspunse. Ciocăni pereţii coridorului: erau compacţi. Când vre-un şarpe se apropia, îl lovia violent cu nuiaua, gonindu-l în puţ.

O nouă teamă îl cuprinse: nu cumva era înmormântat aci de viu? Şerpii îl vor cruţa poate, dar va muri de foame şi de groază...

Avu grijă să-şi întoarcă ceasul la timp. Trecuse o noapte şi o zi, în mijlocul şerpilor!... Intra acum în a doua noapte; era vremea când, cu 24 ore mai înainte, căzuse atât de prosteşte în această cursă.

Se simţi răpus. Somnul şi scârba îi dau un fel de lihnire, o predispoziţie nestăpânită spre leşin. Se simţia slăbind din ce în ce. I se părea uneori că un şarpe a deschis o gură imensă, dogorindu-l cu răsuflarea lui de balaur, cuprinzându-i capul între fălci. Cu gesturi dezordonate, cu nuiaua flexibilă, bătea bezna... Aprindea apoi lampa, şi înţelegea că a început să aibe halucinaţii...

IX

„AM UCIS"!

Ziua trecu repede la vila Manuela, cu cei doi cavaleri cari, mâncând frugal, dar trăgând voiniceşte la măsea, deveniseră de o vioiciune şi un neastâmpăr extrem. După amiază, deschiderea testamentului amânânduse, don Alvarez, vărul Manuelei şi al lui Dick, plecă acasă călare.

Când seara se lăsă, îngrijorarea generalului Paul Bernard spori: Trevor Gex nu se arătase. Generalul se gândi să-i vină în ajutor. Pe vapor, la despărţire, dona Bella, soţia chinezului, sau cel puţin femeea pe care Sse-Pong o da drept nevasta sa, dăduse generalului o întâlnire, pentru seara aceasta, pe Uvidor.

Bella ar putea şti ce s'a făcut detectivul, care urmărise pe soţul ei. Dar desigur că nu va spune...

Oricum, generalul, fără să-i fie teamă de vre-o cursă, — se duse să se plimbe pe strada Uvidor, stradă lungă pe cât de celebră, cu magazine şi cu cafenele la modă.

Nici o trăsură nu circulă pe aci. In schimb, sute de pietoni se plimbă leneşi, se salută, vorbesc despre ultimele ştiri aduse de gazete şi flueră, melomani, şansoneta la modă.

La capătul străzii, generalul zări silueta înaltă a donei Izabela, care-l aştepta, voalată:

— Dona Bella, îţi mulţumesc, c'ai venit, zise generalul.

— Dacă află soţul meu, mă omoară!...

Ce ciudată femee !... Ce bine se prefăcea!...

Il conduse pe uliţe obscure, pe alei deşarte. Se aşezară pe o bancă.

Bella da semne de agitaţie tot mai intensă:

— Senore, eşti un om de inimă, scapă-mă...

Dar nu îndrăzni să spună mai mult.

Generalul o îndemnă să vorbiască, spunându-i să aibă încredere în el.

Femeea plânse. Fireşte, generalul Paul Bernard, văzuse multe femei plângând în viaţa sa. El ştia că sunt femei care plâng oricând doresc, la comandă.

Şi totuşi, o înduioşare îl cuprindea, de câteori vedea o femee plângând.

Dona Bella izbucni cu impetuozitatea firei pătimaşe a spaniolilor, într'o mărturisire bizară, îngrozitoare. Să fie oare adevărat ce spune ? se întreba generalul.

— Senore, Sse-Pong nu e soţul meu!...

— Am bănuit, draga mea...

— El e călăul meu! A apărut în viaţa mea, ca să mă chinuiască. Scapă-mă de el!...

Dacă nu eşti mulţumită de el, dece nu ceri tatălui d-tale să te ia acasă?

— Tatăl meu?... Tatăl meu a dispărut, ca atâţi alţi *senhores*, proprietari de întinse *fazendas!*.... Unde e tatăl meu? E mort, poate... E poate în paza Hidrei.

— Care Hidră, senora ? întrebă generalul, vorbiţi lămurit.

— Ah! nici d-ta nu mă înţelegi!... Nimeni nu mă înţelege pe lumea asta!

Şi plânsul femeei se înteţi, sfâşietor.

Generalul o mângâie. Ce bizară femee era dona Izabella! Ce treceri brusce dintr'o extremă într'alta, din cea mai superbă atitudine de mândrie rece, în zbuciumul cel mai deprimant!

— Cine e acest Sse-Pong, senora, dacă nu e soţul d-tale?

— Nu ştiu. Soţul meu a fost un spaniol beţiv, cu care locuiam la Madrid. Pe adevăratul meu soţ l-am ucis!...

— L-ai ucis?!

— O, da, senore! L-am ucis: mă înşela cu servitoarea, în patul meu, forţându-mă să asist la viciile lor, din acelaş pat!....

— Oh!...

(Urmarea în No. viitor)

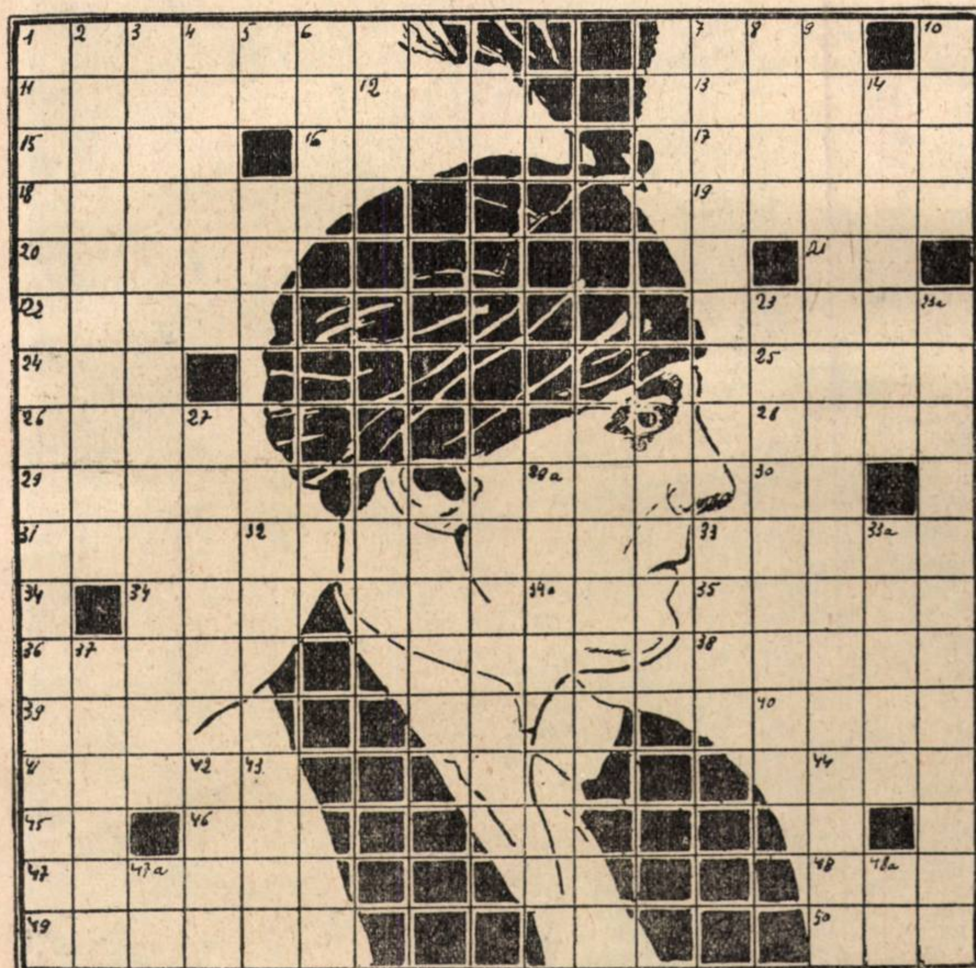
ARGINTĂRIA PFORZHEIM
STR. COLŢEI 6 BUCUREŞTI STR. COLŢEI 16
Orfevrerie
Tacâmuri
Cristale
Cea mai bogată expoziţie pentru cadouri
Cumpăraţi direct la sursă preţurile cele mai eftine fiind deposit de fabrică

TOATE JOCURILE DIN ACEST NUMĂR, SUNT FĂCUTE DE D. G. CAISERLIU-Bacău

Joc No. 1 (Cuvinte încrucişate) N. LEONARD

(15 puncte)

ORIZONTAL: 1) Altoiu; 7) Pere timpurii (Mold.); 11) Verigă de fier ce leagă osia cu scaunul ei; 13) Partea unei haine ce înconjoară mijlocul; 15) Vulcan; 16) Pronume; 17) A risipi (fig. Mold.); 18) A anula (jur.); 19) Antonimul cuvântului, ideală; 20) Lichid din acid acetic; 21) Zeu; 22) Răpită; 23) Anagramă din „Neva"; 24) Muiată; 25) Loc de adăpost într'un port; 26) Capitala republicei Peru; 28) Mame (sârbeşte-inv.); 29) Măsură agrară de zece stânjeni (inv.); 30) Interjecţie; 31) A îngădui (fig,) 33) Schiţa unei opere (fig. fără ultima literă); 34) Zagaz (Mold. Tr.); 35) Pronume (Mold.); 36) Destoinici; 38) Cazul atribuţiunei, în limbile clasice; 39) Moft; 40) Oraş în Elveţa; 41) Veniturı domneşti (od.); 44) Rămânere peste noapte; 45) Notă muzicală; 46) Urină; 47) A lâncezi; 48) Al cincilea semn al zodiacului (inv.); 49) Isbitură bruscă de vânt (galicism); 50) Nume femenin; 29 a) Notă muzicală; 34 a) Notă muzicală.

VERTICAL: 1) Operetă în care Nae Leonard avu rolul principal (2 cuvinte); 2) Capacitate; 37) Trănătură adaosă la o semnătură în Serbia; 12) Pronume; 7) Operetă în care Nae Leonard avu rolul principal (2 cuv. 47 a) Insulă în Mediterană; 4) Văzdoagă (bot.); 27) Munţi în Asia; 42) Patru litere dintr'un judeţ; 5) Pânză; 32) Literă din alfabetul slav; 43) Magistrat roman însărcinat cu inspecţiunea edificiilor (od.); 6) Oraş în Serbia; 12) Pronume; 7) Operetă în care Nae Leonard avu rolul principal (inv.) 33) Ajung; 8) Păsări de curte; 23) Operetă în care Nae Leonard avu rolul principal (inv.); 9) Operetă în care Nae Leonard avu rolul principal (3 cuvinte); 14) Insulă în oceanul Atlantic, 33 a) Rege barbar; 48 a) Pronume; 10) Apucă din nou; 23 a) Operetă în care Nae Leonard avu rolul principal (2cuvinte); 29) Străvechiu (fig.)

Joc No. 2

(5 puncte)

1) Se dau următoarele 10 (zece) cuvinte: Aroganţă, ateişti, destin, eufemism, eterodox, literaţi, nominal, nepotism, orientală şi raţională.

2) Să se aşeze într'o anumită ordine, astfel ca iniţialele să dea numele întreg al unu mare artist român, iar finalele numele unui prieten al său.

Ambele vor fi citite de sus în jos.

Joc No. 3

LOGOGRIF

(5 puncte)

Cuvântul de 6 (şase litere e numele unui mareşal francez născut la 1856.

Elidând câte o literă iniţială, vom afla succesiv:

1) Localitate în Franţa, 2) Localitate în Franţa, 3) Departament în Franţa, 4) Prepoziţie.

Joc No. 4

GOLF DE CUVINTE

(5 puncte)

Să se ajungă pe calea cea mai scurtă dela ROMAN la CARAŞ, pe calea cea mai scurtă.

* * *

Deslegările jocurilor se primesc la redacţie până la 10 Martie 1929. Fiecare joc acordă deslegătorului un număr oarecare de puncte. Cel care obţine numărul cel mai mare de puncte, prin deslegarea celui mai mare număr de jocuri, din numerile 6, 7, 8 şi 9, va primi un premiu de 1000 lei. Premiul al doilea e de 500 lei; premiul al treilea 300 lei. Următorii şapte deslegători primesc câte un volum din operile autorilor renumiţi. Deasemenea vom publica numele tuturor deslegătorilor. Premiile se vor distribui la 20 Martie 1929.

* * *

Tuturor deslegătorilor din *Capitală* le vom elibera gratuit câte un carnet de bonuri „Suchard" în valoare de 50 lei.

La cumpărăturile care se vor face la magazinele din Bucureşti ale fabricei de ciocolată „Suchard", se vor putea da drept bani, bonuri din carnetul pe care-l oferim.

Carnetele se vor elibera deslegătorilor de îndată ce le vor apare numele în revistă.

* * *

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA
Bucureşti, str. Sărindar 11
Telefon 306/67

PREŢUL ABONAMENTULUI

Pe un an	Lei 350
Pe o jumătate an	„ 175
Pe trei luni	„ 90

PENTRU STRĂINĂTATE

Pentru America.	„ 800
Pentru Cehoslovacia şi Jugoslavia . .	„ 410

Director redacţional
NIC. CONSTANTIN

MOBILE de PRIMUL RANG

şi anume: dormitoare, sufragerii, garnituri de salon, şezloane, scaune, etc. în mare asortiment permanent la

Depozitul de MOBILE „VICTORIA"

CRAIOVA

Str. Unirii Palatul Minerva

Invităm pe mult stimaţii amatori de mobile din **CRAIOVA şi OLTENIA** *în prăvălia noastră spre a vedea mobilele noastre.*

Preţuri şi condiţiuni avantajoase

INGRIJIŢI-VA DINŢII LA PROTEZA DENTARA

Dentiştii Asociaţi

STRADA BISERICA ENEI No. 14

Extracţii, plombe, dinţi artificiali in toate sistemele. Preţuri moderate. Inlesniri de plată. Consultaţii 8–1 a. m., 2. jumătate 8 p. m. Telefon 338/27

Frizeria BEER

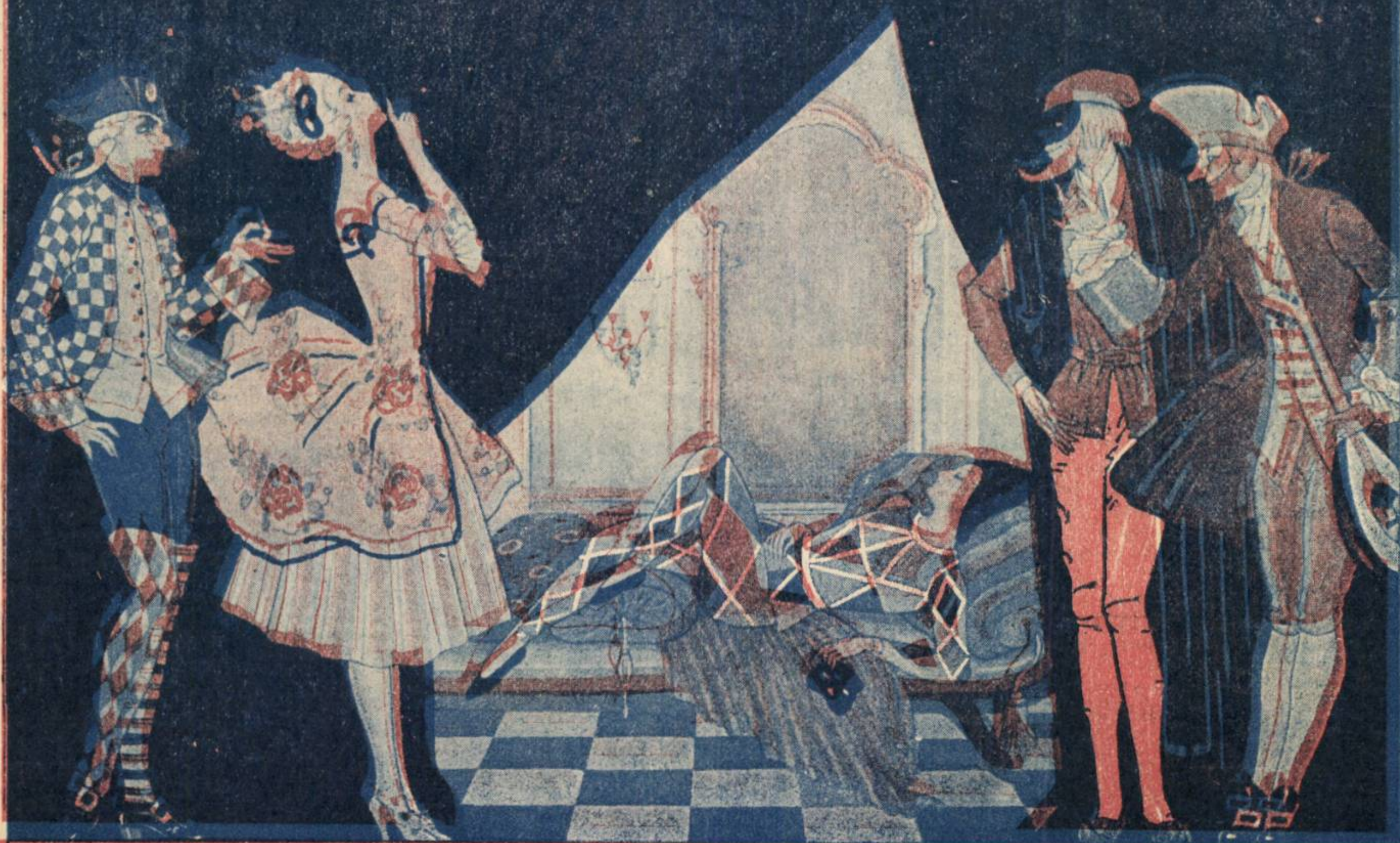
Calea Moşilor, 53

Saloane pentru Domni şi Doamne :-: Ondulaţiuni cu apă şi fier Aranjatul sprâncenelor, Manique

REALITATEA

ilustrată

BIBLIOTECA UNIVERSITĂȚII

CARNAVALUL

Obosit, Arlequin a adormit. Şi domol se lasă cortina asupra alcovului său, până la anul.

Atelierele „Adevărul" S. A.

REALITATEA

ANUL III. — No. 8
16 Februarie 1929

ilustrată

24 PAGINI
Apare Sâmbăta

***Stele care răsar pe firmamentul ecranului. Tânăra artistă* Nancy Caroll**

PRETUL 8 LEI

„Femeia-bandit"

Nu e vorba de un film, ci de un fapt: o d-șoară s'a pomenit acostată de o altă domnișoară, — întâmplare ciudată căci îndeobște femeile sunt acostate doar de reprezentanții celuilalt sex, — și în locul unui sărut, victima s'a pomenit pe gură cu 'n tampon îmbibat cu eter. Victima, firește, a căzut amețită, iar când s'a deșteptat, a văzut cu spaimă că îi lipsia poșeta.

Prin urmare, un atac banditesc săvârșit ca in romane sau ca în film, expeditiv, ingenios și plin de îndrăzneală, în plină zi și în mijlocul străzii, în timp ce domnul cutare căsca ochii la o vitrină, iar doamna cutare descria, din mers, pe zăpadă, arabescuri bizare.

Pe noi, faptul ne-a impresionat nu atât pentrucă victima era femee, cât pentrucă banditul era tot o femee. Cucoane capabile să-și schimbe bărbații cum și-ar schimba cămașa, cucoane capabile deasemeni să se răzbune crunt când, la rându-le, sunt și ele schimbate de bărbați, cucoane capabile să intre și la un minister pentru o intervenție suspectă și 'ntr'o casă de rendez-vous pentru o îndeletnicire asupra căreia echivocul nu mai e cu putință, am văzut și noi și dumneavoastră. Armele de care ele dispuneau ne erau cunoscute fără ca, prin aceasta, să fim la adăpostul atacurilor îndreptate de ele. Cu'n zâmbet, cu-o minciună și cu alte câteva asalturi ne declaram învinși.

Dar femeia care să poarte în poșetă un tampon cu eter, un pumnal sau un revolver, femeia care să se proptiască în pieptul d-tale cu-o privire încruntată și să-ți spună: „Punga sau viața!", nu exista până acum decât în filmele și'n romanele de calitate proastă.

Au existat excroace, — și cronica judiciară s'a ocupat la noi de câteva dame voalate pe care, ca franțuză, d-na Hanau le-a întrecut acum, — dar nu femei barndit.

Au apărut și ele și faptul ne-a impresionat cu atât mai mult cu cât autoarea atacului de perfect banditism e din Galați, e adică de-a noastră, din orașul cu incendii, contrabande și falimente.

Și ne-a neliniștit prin precedentele pe care le creiază doamna cu „lovitura". Mâine vom inregistra alte atacuri banditești puse la cale și executate de femei care, făcându-ți cu ochiul, te vor atrage pe o stradă lăturalnică și te vor desbrăca, — în alte împrejurări ar fi o voluptate, — după ce-ți vor fi băgat sub nas un tampon cu eter sau în piept un pumnal ascuțit și perfid.

Căci spiritul de imitație face ravagii cu deosebire printre femei.

Intr'un orășel din provincie, acum câțiva ani, o cucoană a asvârlit, la o ceartă, cu vitriol în ochii domnului, pe care îl credea infidel. A doua zi farmacistul târgului a vândut o respectabilă cantitate de cerneală cucoanelor care au vrut să cumpere și ele vitriol pentru a se răzbuna, cum se răzbunase madam Cutare.

După bietul Grozăvescu au mai sucombat câțiva cetățeni vienezi, căci publicitatea tristă făcută în jurul d-nei Grozăvescu, stârnise invidia blondelor și blândelor nemțoaice.

Dacă prietena dă un ceai dansant, de ce n'ai da oare și dumneata? Dacă își face trei toalete pe săptămână, de ce nu ți-ai face și d-ta? Și dacă ea are în fiecare lună câte-un amant, de ce n'ai avea oare și d-ta?

Covârșitor în lumea femeilor, spiritul de imitație e dealtminteri tiranic și în lumea bărbaților. In artă, în manifestările sociale, el e prezent. Răposatul Marghiloman, de pildă, avea un stat major politic format din oameni simandicoși, cari imitau cu devotament dunga dela pantalonii șefului și favoriții săi. Căutând să pară englezi ca șeful, riscau de multeori să fie confundați cu antrenorii și cu jockeii lui.

Nu mai vorbim de d-l general Averescu al cărui cioc se multiplicase intr'un mod alarmant în partid. Ba câțiva membri spâni, nevroind să se lase mai prejos, își lipiseră câte unul de vată.

Să nu uităm totuș, de femeia bandit. Păziți-vă! Femeia bandit se va multiplica!

ION PAS

Cea mai bogată stradă din lume

STRADA CEA MAI BOGATĂ din lume este fără îndoială *Park Avenue* din New-York.

Aceasta adăpostește în luxoasele-i palate, nu mai puțin de 4000 — citiți cu atenție, patru mii — familii de milionari care cheltuesc în medie 300 milioane de dolari pe an; adică 17.600 dolari pentru fiecare „picior" (30 centimetri) din lungimea ei.

Nu s'ar putea trăi acolo, decât având un venit de minimum 50.000 dolari.

Mobilele și articolele de artă, care împodobesc apartamentele acelei străzi, sunt prețuite la 15.000.000 dolari.

Se evaluează de asemenea, la aceiaș sumă, cheltuelile anuale făcute de locuitorii ei, pentru toalete și costume.

Se precizează deasemenea că „*Park Avenue*" este renumită prin „umiditatea" ei; Whisky-ul și vinul, cari se beau acolo, anual, întrec suma de 3.000.000 dolari!!

ZIUA GEISHELOR LA OSAKA. O geishă este purtată în triumf pe umeri, sub un baldachin, după ce a câștigat concursul de frumuseţe.

Patru surori măritate în aceiaș zi

„Negustorul de legume" — zarzavagiul, cum i s'ar zice la noi — Schulze, din Dobern (Germania), a dat o lovitură formidabilă: a scăpat în aceeaș zi de patru pietre din casă.

Patru fiice ale sale, dintre care cea mai mică în vârstă de 19 ani, s'au măritat în aceiaș zi, ele devenind, în acelaș timp: una, d-na Stille, a doua, d-na Schneider, a treia, d-na Putzler și a patra, d-na Rother.

D. Schulze merită să fie felicitat nu numai pentru dibăcia de-a fi știut să pună temei, în acelaș timp, la patru căznicii, ci și pentrucă a reușit să realizeze un record din pricina căruia americanii vor face venin...

Universitatea din Praga, a hotărît — în urma avizului Senatului universitar, — uniformarea studenților. Clișeul nostru, reprezintă un student în noua uniformă, obligatorie până la terminarea studiilor

Viitorii constructori

O școală de viitori ingineri aeronautici, în Rusia

Sportul de iarnă este în toi și la Constanța

Dacă Sinaia e centrul sporturilor de iarnă, constănțenii — în special tineretul — nu se dau bătuți la ei acasă.

Iată de pildă, că „săniuța" se practică pe o scară întinsă și pe Bulevardul Cazinoului din Constanța și în fotografia alăturată vedem trei „cetățeni" — între 4 și 7 ani — cari ne demonstrează cu figurile lor vesele, că alunecușul e foarte bun și pe malul mării.

ACTUALITATEA IN ILUSTRAŢIUNI

O inaugurare

M. S. REGINA MARIA, A. S. R. PRINCIPESA ILEANA şi suita, eşind dela inaugurarea pavilionului „Principesa Ileana", construit la sanatoriul militar „Regina Elsabeta".

O nouă prăbuşire

Manejul şcolii militare din Saumur-Franţa, s'a prăbuşit în timpul construcţiei, îngropând 20 de lucrători sub dărâmături.

UNIVERSITAŢII IAŞI

Subofiţerii de rezervă pensionari, au organizat o procesiune la mormântul Eroului Necunoscut

Evenimentele din Jugoslavia

Generalul Hadgici, primul-ministru jugoslav

Logodnă princiară

Principele Olaf moştenitorul tronului Suediei, s'o logodit cu principesa Martha de Norvegia.
Această căsătorie va cimenta buna înţelegere. existentă intre cele două ţări-surori vecine

La stânga: **D-ra VIOLETTE MORRIS, poartă costumul bărbătesc de 10 ani**

La Oxford (Anglia) au avut loc de curând mari demonstraţii studenţeşti. Clişeul nostru, reprezintă un grup de studenţi manifestanţi

Locuri vechi

Cea mai veche cârciumă americană, clădită la 1856 în Kansas-City, funcţionează şi azi, dar fără alcool

Concurența între Berlin și Paris

PARISUL e de mult consacrat Capitală a lumei. Ceeace provoacă gelozia Berlinului, care e dornic să ajungă cel puțin „oraș mondial".

Și atunci, capitala Germaniei a pornit o luptă aprigă, ca să atragă cât mai mulți vizitatori.

S'a plecat dela o preocupare psihologică foarte interesantă:

Care provincial nu-și are idealul de a locui în Capitală? Sau cel puțin s'o vadă măcar o singură dată?

Capitala e pentru provincial, orășean sau sătean, un miraj, o atracție irezistibilă. Că ar putea să-i dea și deziluzii, nu importă. Barem odată, o singură dată cel puțin, s'o vadă!

Dorința aceasta a provincialului caută s'o realizeze Berlinul și toate străduințele tind ca pe cât posibil — să evite desamăgirile.

O formidabilă campanie a fost deci organizată, având ca deviză: „Fiecare, odată la Berlin!" Ba, acțiunea s'a extins ca să atragă și pe străini cel puțin odată la Berlin.

Ascultați ce fantastică propagandă se face și cât se cheltuește.

Comuna Berlin a pus la dispoziție suma 180.000 mărci aur, sumă care a fost complectată cu o alta de 2.750.000 mărci aur, toți banii aceștia fiind dați comisiunei de organizarea târgurilor și expozițiilor berlineze.

Suma aceasta reprezintă aproape 120 milioane lei, pusă la dispoziție, numai pentru perioada 1 Iulie—31 Decembrie 1928.

Intâi s'a imprimat un prospect cu fotografii și descripții, reprezentând Berlinul ca oraș cu aspect de capitală mondială.

Prospectul s'a imprimat în 500.000 mii exemplare în limba germană, în câte 150.000 în engleză și franceză, 50.000 în spaniolă și 20.000 în esperanto.

In acelaș timp, s'a tipărit o „scurtă călăuză a Berlinului: 250.000 în germană, 50.000 în engleză, 30.000 în franceză și 20.000 în spaniolă.

Apoi, 100.0000 exemplare din cupletul „Fiecare odată la Berlin" extras dintr'o revistă de Hugo Hirsch.

In fine, a urmat „Călăuza oficială prin Berlin" de Karl Vetter, o lucrare unică în acest gen, după aprecierile unanime ale criticei și ale specialiștilor.

In anul 1928, 70 milioane de scrisori au fost stampilate de oficiile poștale cu stampila „Fiecare odată la Berlin". Tot în 1928 s'au răspândit prospecte la 250.000 vizitatori din 120 stațiuni climaterice și balneare din Germania, Olanda, Austria, Belgia, Franța, Italia, Cehoslovacia și Elveția. Prospectele au fost trimise personal vizitatorilor, având indicația: „Inapoiați-vă acasă prin Berlin".

Rezultatul: Berlinul a înregistrat un mare spor de vizitatori străini, în deosebi americani, vizitatori dintre cari 20 la sută au rămas mai multă vreme în capitala Germaniei.

Citind aceste date fantastice asupra spiritului de organizare al germanilor, i-am admirat. Dar în acelaș timp ne-am felicitat că *nu* facem și noi așa ceva.

Căci ce-ar putea vedea bieții provinciali sau străinii în București? In Capitala noastră, despre care abia acum au loc certuri în Parlament ca să fie prevăzută cu șosele mai bune?

A.

Un hotel în cimitir

SUNT CUNOSCUTE câteva tablouri interesante.

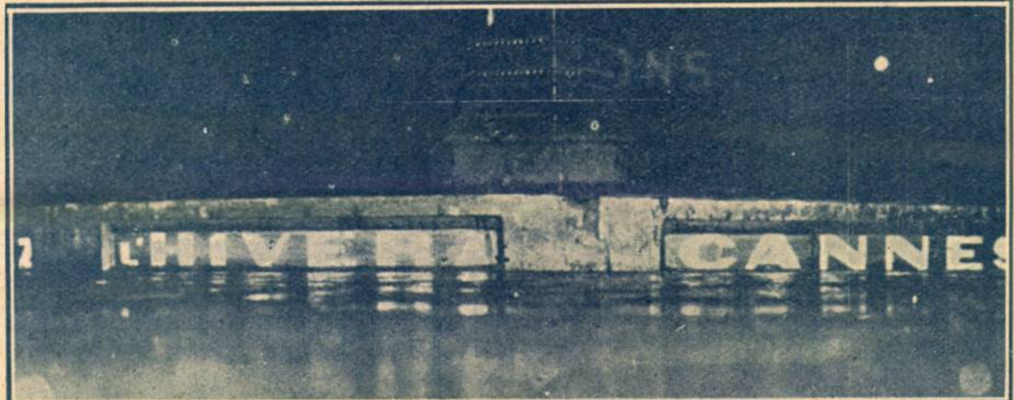
De pildă, hotelul subteran, de sub biserica „Madeleine" din Paris. Sau hotelul „Savai" aflat pe pasul Changla și situat la 16.000 picioare engleze înălțime.

Ori hotelul instalat în pădurea dintre Santa Crux și San-José din California, camerele confortabile fiind aranjate în trunchiuri de arbori uriași. Pomul care servește de restaurant are un diametru de 23 metri.

Dar cel mai bizar — și deci, mai interesant, — este hotelul din Belixe, în Honduras. Hotelul e unul din cele mai mari din America de Sud.

Vechiul cimitir al orașului era situat în partea cea mai frumoasă a orașului și un consorțiu de construcții de hoteluri, găsi că aci ar fi cea mai bună poziție, pentru construirea unui hotel. Autoritățile comunale acordară cuvenita autorizație pentru ridicarea hotelului, cu condiția ca osemintele ce se vor găsi în pământ, la săparea temeliei, să fie îngropate în noul cimitir. Condiția a fost acceptată și astăzi se ridică un grandios hotel în mijlocul crucilor funerare. E un loc de odihnă foarte liniștit și mulți streini curioși vin să doarmă în bizarul hotel!

Noua reclamă franceză

Reclama franceză a început să întreacă spiritul specific american. Vedem mai sus o reclamă luminoasă originală, strălucind pe bordurile cheiurilor pariziene și invitând pe amatori, să petreacă sezonul de iarnă la Cannes.

Un tablou celebru regăsit

Fotografia alăturată reprezintă unul din cele mai celebre tablouri ale lui Rubens, intitulat „DAVID ȘI URSUL" și ilustrează legenda simbolică din Biblie:

„David, păstorul poporului său, îl apără de atacurile răului (ursul), pe care-l ucide în luptă dreaptă".

Acest tablou, a fost pictat în vremea de plină ascendență artistică a maestrului și are o valoare foarte mare.

Pierdut din vedere câtva timp, de amatorii de artă și din cataloagele celebrelor galerii mondiale, a fost regăsit de curând, într'un muzeu din Berlin.

Pictura are o expresie extraordinară și un colecționar american a oferit pentru ea, fantastica sumă de 24 milioane de dolari (3.840.000.000 lei).

Direcțiunea muzeului însă, a refuzat oferta.

Curiozităţi

Un concurs original de alergat cu coşuri pe cap, s'a ţinut de curând la Londra.

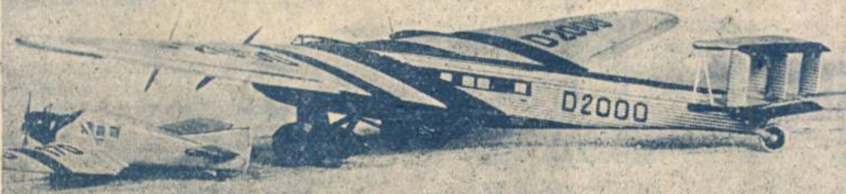
Un manechin reclamă pentru vanzare de vinuri, instalat într'o cârciumă pariziană.

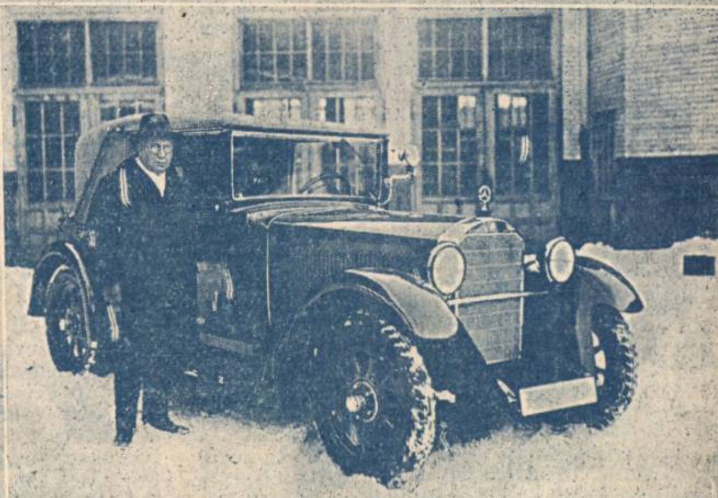
O casă din Hilvesheim, clădită acum 400 ani, este încă şi astăzi destul de solidă

Din cauza gripei, biurourile Londoneze, sunt desinfectate zilnic.

Cel mai mic avion din lume, a fost construit de firma „Yunkers" din Germania.

Ziaristul Bondy din Berlin a câştigat la loterie un automobil, cu 5 mărci (200 lei)

BIBLIOTECA UNIVERSITĂŢII IAŞI

Sandu Vornea.

Viața romantică a lui N. LEONARD

4)

Leonard se îmbrăcă în negru și se duse, după spectacol, la întâlnirea care trebuia să aibă loc, în casa unei prietene.

Sosi devreme. O bonă îl introduse într'un salonaș cu lumină albastră și flori:

—Doamna va sosi îndată. A telefonat că nu va întârzia decât un sfert de oră și vă roagă s'o scuzați pentru această întârziere.

— Bine, fetițo dragă, îi spuse Leonard cu aerul său degajat, pe care-l afișa în fața femeilor.

Și rămase cu ochii pironiți la picioarele bonei, în ciorapi negri, cu pantofi de lac.

Fata rămăsese și ea înmărmurită, în fața acestui domn frumos, de care cucoanele vorbiau cu atâta aprindere la sindrofiile lor.

Tenorul îi mângâie bărbia; bona lăsă ochii în jos, deși avea priviri șirete. Și deodată fata i se ghemui în brațe, lăsându-și capul pe pieptul său, așa cum văzuse prin gaura cheei, că făcea stăpână-sa, în clipele de tandrețe.

Când matroana aristocrată, cu care Leonard avea întâlnire, sosi, găsi pe bonă cu boneta la o parte, cu șorțulețul șifonat, roșie ca o sfeclă.

Doamna era inteligentă și înțelese. Se întoarse spre Leonard, cu o privire de tigroaică furioasă. Bietul tenor, își închipui că va fi dat afară și că va avea să înfrunte cea mai furtunoasă mânie ce stârnise vreodată în viața lui.

Dar cum îi întâlni privirile limpezi, ochii matroanei se îndulciră, devenira visători, apoi galeși deabinelea, iar rictusul de furie din colțurile buzelor i se transformă într'un zâmbet luminos, deși oarecum ofilit. Și șopti tenorului cu cea mai languroasă intonație, din gama ei sentimentală:

— V-am făcut să mă așteptați... O, vă rog să mă iertați... Și... vă mulțumesc că ați venit... vă sunt recunoscătoare...

Tenorul o primi buimac și suspină: bona se furișase afară, lăsând lui Leonard ceva din gustul fructului proaspăt.

SCRISORI

— Basule, trebue să-i scrim fetii.

Sta cu Niculescu-Basu într'o cameră și formau aproape o unitate: n'aveau taine unul pentru altul. Lui i-a destăinuit mai întâi, că o iubește pe o colegă atât de mult, încât trebue s'o ia neapărat de soție. Și astfel se căsătorise Leonard prima dată. Basu îi citia scrisorile de dragoste și răspundea pentru el. Uneori, lui Leonard îi era silă să răspundă; alteori voia să răspundă frumos și Basu se pricepea...

Sufletește, profund, Leonard a iubit în viața lui foarte puține femei, — poate numai două sau trei. Celelalte, au fost capricii, aventuri... Era o fire sentimentală, care punea ceva din sufletul său, în orice aventură galantă. Adânc, dureros, a iubit rar.

A iubit pe prima sa soție și totuși, nu a putut rezista curentului, vârtejului gloriei. Dragostea acestei femei serioase, se transformă cu timpul într'o prietenie strictă.

A doua soție a lui Leonard, fu o domnișoară dintr'o bună familie din Focșani.

Lumea a brodat multe legende, în jurul căsniciilor lui Leonard. Divorțurile cu care aceste căsnicii s'au terminat, sunt firești. Ele își au cauza în vâltoarea în care viața atrăsese pe omul slab care era Leonard și care nu a putut rezista. Firea tenorului explică aceste dezacorduri casnice. Era un impersonabil, omul primei impulsiuni.

Vedea o femee, îi plăcea. Femeea aceea nu s'a întâmplat niciodată să nu-l placă și mai mult, să nu caute ea mai întâi, să-l atragă. Așa se întâmpla cu toate femeile. Leonard plângea, destăinuind prietenilor că-și iubește soția și totuș nu putea să reziste celorlalte femei...

E prezintat într'o familie bună. Se îndrăgostește de domnișoară. Peste puțin timp idila se termină și Leonard se îndrăgosti de sora cea mare a domnișoarei. Acest roman dură vreo lună. Trecu la rând sora cea mică. Din fericire, nu erau decât trei surori...

ROMANȚA

Romanța!...

O lansa Leonard, la premiera dela Grigoriu.

O auziai însă prima oară aiurea, căci numai elita se ducea pe vremuri la premieră. Când o auziai întâi, nu-i dădeai mare atenție: o romanță dulceagă, o romanță banală ca toate romanțele...

Iată însă că orchestra dela restaurant sau dela berărie ți-o cânta, câteva seri la rând. După ce plecai, nu ți-amintiai melodia, dar te obseda un fel de nostalgie nelămurită, de acorduri fragmentate.

La un chef, lăutarul îți cânta la ureche această romanță, care era la modă. Incepeai s'o flueri, acompaniat de vioara țiganului. Ai prins o frază muzicală, care te urmărește persistent: te culci cu acordul acesta în gînd, te scoli cu fragmentul de refren pe buze, îl șueri aproape în minte, între două feluri de bucate și simți dorința voluptoasă, să mai auzi odată romanța la modă.

Ce surpriză plăcută!... La operetă, Leonard o cântă duios sau înflăcărat, în plânsul răscolitor al viorilor sau în sonoritatea triumfală a orchestrei. Spectatorii murmură, odată cu Leonard, romanța la modă...

— *Bravo !... Bis !... Leonard !... Leonard !...*

Și tenorul, sclavul mulțimei, se supune grațios, zâmbind, plecându-se....

Cânta amplu, tare, ca să auzim toți, până în fundul grădinii, de unde îi veniau aplauzele cele mai calde și ovațiunile cele mai entuziaste. Leonard își forța vocea, cânta pentru mulțime, pentru toți și publicul delira...

Romanța la modă...

Invățai astfel refrenul, care-ți revenia mereu în minte. In curând, romanța la modă se nuanța pentru tine, cu un element personal și sentimental. Intr'adevăr, venia un moment, când romanța la modă se lega sufletește de femeea iubită. Fie că priviai femeea iubită, la restaurant, pe când orchestra cânta romanța la modă, fie că însăș această femee ți-o cânta la pian, — de acum, romanța la modă avea pentru tine un înțeles afectiv neprețuit...

Societatea de eri avea altă sensibilitate, iubia altfel...

Te hotărai apoi să cumperi romanța la modă, în formă de placă neagră pentru gramofonul de-acasă. Romanța atingea în clipa acea apogeul popularității sale. Gramofonul este însă călăul șansonetelor la modă și în București invențiunea aceasta modernă pătrunsese cum sporește azi răspândirea radiofoniei.

Intr'adevăr, cu ajutorul gramofonului, romanța la modă putând fi bisată la inifinit, numai printr'o învârtire a manivelei și o deplasare de diafragmă, o repetai până la exasperare. Și astfel, începea declinul șansonetei la modă.

Pe stradă, în tramvai, la cinema, pretutindeni nu auziai decât romanța sau valsul la modă lansat de Leonard. Romanța se democratiza astfel și mergea cu pași gigantici spre banalizare, până se prăbușia în disprețul public.

Până și țigănușii, cari vindeau ziare, o fluerau pe bulevarde. Stațiunile balneare erau inundate de romanța la modă. Tinerii își mărturisiau dragostea, cântând iubitei, ca Leonard în *Prinț și Bandit :*

Știi tu fetițo,
Ce blând fior ?...

Muzica militară înscria apoi în repertoriul ei, această melodie, o cânta la sărbătorile naționale, în piața palatului, sau în timpul verei în chioșcul din parcul dela Sinaia și atunci romanța la modă își trăia ultimele zile. De aci, abia dacă o mai cânta un tambal sau o armonică, în cârciumi. Leonard lansa o altă arie, în timp ce vechile romanțe, auzite de o sută de ori, de o mie, de zece mii de ori, începeau să crispeze nervii, insistând să se mențină pe portativul actualității. Opereta începea declinul. Ascultai vechea romanță cu fălcile încleștate, cu privirile încruntate, cântată la vioară, în cine știe ce salon, de vre-un copil prost crescut. In fine, spărgeai placa de gramofon...

Sărmana romanță la modă, simbol al nestatorniciei vieții... E acum ca o amantă îmbătrânită, ca o floare ofilită...

Și târziu, dupăce aproape ai uitat-o, o flașnetă guturală o evoacă pe neașteptate într'un amurg, pe o uliță pustie. Auzi astfel, Leonard, o veche arie, cântată de o flașnetă :

Când sărmanul tatăl meu
Era tânăr cum sunt eu...

Romanța nu mai era la modă. Dar era romanța în care Leonard avusese un frumos succes de debut...

Au trecut anii și în sunetul monoton al flașnetei și-aduse aminte, ascultând romanța uitată, de atâtea alte romanțe uitate. Și-aduse aminte că femeea iubită a cântat o romanță la modă la pian, că melodia sentimentală și simplă a romanțelor lui, a mângâiat degetele atâtor femei, care l-au iubit, că într'o seară, când o femee l-a părăsit și când a auzit singur la restaurant pentru a suta oară romanța la modă, i-a venit să plângă și a plecat capul în farfurie...

CAP. XIV

NEUTRALITATEA

O nouă serie de succese urmară. *Contele de Luxemburg*, la Teatrul Modern, apoi *Orfeu în Infern*, *Țăranul voios* și în stagiunea de vară din 1910, *M-lle Nitouche*, *Dragoste de țigan*, *Fata muzicantului*, *Prinț și Bandit...*

Opereta *Suzana* avu o vogă nebună. Capitala întreagă fredona ariile acestei zglobii operete. La restaurante, orchestrele cântau valsurile și romanțele pe care le lansa Leonard.

In 1912, repertoriul conține *Eva*, *Dușmanul femeilor*, în care Florica Florescu făcea furori, *Fifi în taximetru*, *Dama în Roșu*, cu Maximilian într'un rol de mare succes ; *Augustin Lăutarul*, în care lui Leonard i se părea că-și cântă tristețea propriei lui vieți...

In anii următori, se joacă cu acelaș succes, *Suzi*, *Alteța Sa*, *Micul Rege*, *Regina cinematografului*. *In fine singuri*, *Cowboyul* cu o romanță pe versurile lui Maximilian, *Stela*, *Excrocii*, *Fralala*, *Minerul...*

Intre timp, Grigoriu se retrăsese dela direcția trupei și până în Aprilie 1916, com-

pania joacă în forma unei asociaţii, sub direcţia lui Maximilian.

Leonard e forţat să joace în fiecare seară. Lumea venia la casă şi înainte de a lua bilet, întreba :

— Leonard joacă ?

Dacă nu juca, sala era goală...

Cu puţin înainte de războiu, joacă la Constanţa şi peregrinează prin provincie. Leon Popescu îl angajează cu 6000 lei lunar, pentru Lyric, dar războiul izbucni.

OPERETA IN TIMPUL RASBOIULUI

Capitala, în primele zile ale războiului, bombardată de zepelinele şi aeroplanele cu crucea neagră pe aripi, trăeşte clipe de mare groază. Noaptea, nici o lumină în oraş. La apropierea zepelinului, clopotele bat alarma şi fluerele gardiştilor despică bezna. Bateriile antiaeriene bat văzduhul şi săbiile de lumină ale proectoarelor încearcă să alunge păsările morţii.

Trupele germane intrară în Capitală.

Nemţii, avizi de operetă, primesc cu bucurie sugestiile şefului de orhestră Skohutil, care avea trecere la comandatura germană, de a se deschide Teatrul Liric.

Nu se mai găsiau lemne şi alimente. Jucară în sala neîncălzită, aşteptând vara, ca să poată juca la Oteteleşanu.

Un mare succes din timpul războiului fu *Niobe*, cu Zili Raşianu. In opereta *Călăreaţa de circ*, Zili Raşianu intra călare pe scenă, înaintând astfel până la rampă, ceeace entuziasma pe nemţi. Lumea venia ca să vadă pe călăreaţă, apărând astfel şi mulţi după actul I plecau.

Un rol frumos şi de mare succes, a avut Leonard în timpul războiului în *„Floarea din Stambul"*. Din cauza turcilor, aliaţi cu germanii, această operetă figură pe afiş cu titlul schimbat, în *„Floarea din Shiraz"*. Ariile acestei operete făceau vogă la Bucureşti, ca şansonetele revistelor lui Tănase la Iaşi.

O altă operetă jucată cu succes în timpul ocupaţiunei, a fost *Sânge Vienez*.

Prin Iunie 1917, un prieten comun îi spune că *Louis Cazes* e prizonier la Cotroceni, închis de nemţi în lagăr, dupăce-l adusese din Silezia. Cu Cazes, Leonard patina pe vremuri la Skatingul dela *Ambasadori* şi lua masa cu el la Enache.

Nemţii îndrăgiseră opereta lui Leonard şi tenorul interveni în favoarea lui Cazes, pe care reuşi să-l libereze.

D. Cazes deveni secretarul companiei Leonard şi prieten nedespărţit al tenorului, până la moartea lui.

INTR'UN RESTAURANT

A doua soţie a lui Leonard, fiind din Focşani, pleacă la venirea nemţilor în Moldova.

Rămas singur în Bucureşti, Leonard zăreşte într'o zi, în restaurantul Continental, unde lua masa, pe fata patronului. Această fată, al cărui tată e bogat, avea să devină a treia soţie a lui Leonard şi să joace în viaţa tenorului un rol decisiv. Era tânără şi foarte frumoasă.

Dar nici cu ea căsnicia nu se putu înjgheba pe baze mai solide, deşi Leonard aspira către o iubire mai calmă, de durată mai lungă. Dar viaţa lui de artist răsfăţat, îl îndepărtă dela această aspiraţie.

Totuş, opereta muria. Leonard simţi aceasta şi în adâncul sufletului său evoluţia fatală a genului către alte forme de artă, sădi o amărăciune crescândă.

Ar dori o iubire mare, care să-i umple sufletul. E greu de găsit o astfel de iubire în căsnicie, unde apropierea continuă divulgă toate scăderile soţilor.

Caută în alcool şi în viaţa de chef nocturn, o mulţumire sumbră, trecătoare, care lasă în urmă adâncirea răului ce rodia acest suflet.

Cât timp are bani, risipeşte larg. Toalete, petreceri, generozităţi uluitoare : pe un artist bolnav, căzut în mizerie, îl ţine el. Are cunoscuţi, cari oricând găsesc la Leonard mii de lei. Dacă se întâmpla să nu aibe, se împrumuta, numai ca să-şi ajute prietenii.

Cu aceiaş spontaneitate de copil, face cele mai frumoase şi cele mai ciudate gesturi. Primeşte o bijuterie scumpă, de mii de lei, în dar, ca amintire ; refuză ajutor bănesc de câţiva poli, când nu are ce mânca!

TANASE

La 12 Noembrie 1918, nemţii se retrag din Capitală. La 22, stagiunea de operetă se redeschide cu *Floare din Stambul*. Succesul operetei continuă câtva timp, în virtutea unei inerţii sociale, deşi un reviriment profund se ivise în sensibilitatea publică.

Soarta făcuse ca Leonard să rămână în timpul războiului în Bucureşti. *Tănase*, al douilea artist al şansonetei româneşti, trecu Carpaţii cu o unitate de pionieri. In drum spre Braşov, în prima zi a mobilizării, regimentul din care făcea parte Tănase, poposi la Sinaia, în cartierul Isvor.

Vila popotei, — o casă de ţară. Din pridvor, privim în beznă. Pe stradă, luminile sunt stinse şi liniştea se confundă cu elegia Prahovei din vale, lăsând impresia că tăcerea murmură.

La popota ofiţerilor, cari ştiau că a doua zi vor intra în foc, ca să treacă munţii în Ardeal, Tănase cântă, acompaniindu-se singur cu o armonică.

Apoi veselia se stinge; Tănase cîntă o romanţă dintr'o operetă. E o romanţă sentimentală şi tristă, ce distonează strident cu asprimea voinţelor celor ce se pregătesc să moară pe Carpaţi. Tănase se opri brusc din cântec :

— Nu mai merg cântece d'astea, d'acuma...

Şi începu, cu verva lui îndrăcită, o şansonetă veselă, ca de revistă. In clipa aceea, Opereta murise...

Ofiţerii s'au culcat. Linişte e desăvârşită. Totuş, din odaia vecină, se aude glasul ţăranului bătrân :

— Nu pot să adorm deloc...

Era prima noapte a mobilizării. Se schimba ceva în sufletele răscolite. Mulţi nu dormiră în noaptea aceea, ca bătrânul de acolo.

Zori de sânge. Munţii par decoruri de carton schiţate în cărbune.

Sunetul trompetelor ce clamează mobilizarea, se sparge strident, în aerul rece, hohoteşte în ecourile pădurii, vibrează în ferestre. Cocoşii, amăgiţi, răspund. Şi trompetele îşi curmă o clipă chemarea, ca să reînceapă aspre, mai departe, mai stinse.

In răcoarea transparentă a dimineţii, se aud dinspre gară fluerături de tren. Şi ţi se pare că în ţipătul locomotivelor a izbucnit o nostalgie de mult înăbuşită, un dor de moarte glorioasă sau poate un elan triumfal, către o viaţă nouă.

OPERETA SE SURPA

Intr'adevăr, Opereta murise în clipa aceea. Valsul era prea blond, prea molatec, pentru vânjoasa viaţă ce începea ; romanţa era prea dulceagă, pentru cei ce aveau nevoe de beţia veseliei, de marşul triumfal în acordurile căruia să se ducă la moarte.

In timpul războiului, Tănase reuşi să-şi înjghebeze în Moldova o trupă, cu care joacă la Iaşi şi în numeroase oraşe din provincie Veselia lui, cântecele lui exuberante, răsună în toate tranşeele, amuzînd, făcînd pe soldaţi să-şi uite o clipă necazurile, alinând dorul de acasă şi înviorând pe cel răpus de foame.

Impreună cu Marioara Cinski, Tănase joacă reviste în Moldova. Acest gen nou, corespunzând unei noui stări afective a populaţiei, se ridică treptat în locul operetei.

Cei ce se întoarseră din Moldova, nu mai fredonau valsurile lui Leonard, ci şansonetele din revistele jucate de Tănase. Foştii luptători, la demobilizare ,aduseră în ţara ocupată şansoneta lansată în Moldova de Marioara Cinski :

Iubitul meu nu este prinţ,
El n'are visuri, nici dorinţi
Să stea 'n palate ;
El stă, in vale, la Oituz...

Opereta reîncepuse, dar valsul păru fad luptătorilor întorşi acasă, faţă de simfonia barbară a obuzelor. Voinţele încordate, respingeau romanţa duioasă.

Răsturnarea tuturor valorilor, scoţând la suprafaţă clase inculte de speculanţi, politiciani îndrăzneţi şi aventurieri financiari, substitui gustului mai rafinat de eri, aviditatea de pornografie. In locul versului duios, în locul sentimentului fin, noul public postbelic cerea în primul rând fastul decoraţiei vizuale. De aci, marele succes al somptuoaselor montări dela *Cărăbuş*, cărora opereta nu le rezistă. De aci, noua formă de artă, pur vizuală şi aproape nulă ca intelectualitate, care este cinematograful. Faţă de aceste concurenţe, învechita operetă cedă.

Jazzul pândia momentul potrivit ca să-şi facă „intrarea", pe scena sensibilităţii barbare a societăţii de după războiu. Sentimentalitatea de eri se stinse, devenind azi o însuşire sinonimă cu ridicolul.

Leonard părea că simte surd, toată această modificare a atmosferei morale din jurul său. Fondul său intim de melancolie, acoperit de spuza gloriei vane şi nestatornice, începe să licărească din nou. Incearcă să-şi înece acest zbucium nelămurit în şampanie. Şi mai este un fel de beţie, pe care cei cu un fond de melancolie împotriva căreia luptă, o cunosc bine: beţia de veselie. Tragica veselie fictivă, veselia forţată.

Bea... Femeile sunt mai reci acum. Războiul dă naştere unui tip nou de femee, — femeea de afaceri, o fiinţă asentimentală şi interesată, care nu mai vibrează în ritmul monoton al valsului de odinioară:

Leonard îmi spunea :

— Ehei, s'au schimbat femeile şi vremurile !... Uite, la mine : Eu, care am primit mii de cadouri dela femei, am ajuns azi că până şi pe mine mă „toacă" femeile !...

Şi în adevăr, Leonard cheltui cu o femee mult, — mulţi bani şi mult din sufletul său.

CAP. XV

DUPA RAZBOIU

Compania de operete joacă intens. *Anişoara, Micul rege, Dama in hermină...* Totuş, pentru prima oară se introduce în repetoriu ceva deosebit : *Moartea lui Arsène*, prelucrare de Maximilian după Leblanc. O piesă poliţistă !...

La 1921, ministerul artelor trimite trupa lui Leonard pe linia de Vest, unde jucă operă şi operetă la Timişoara, Arad şi Oradia. Teatrul din Timişoara fu mistuit de foc...

O bronşită supără tot mai mult pe tenor.

La Timişoara se desfăcu asociaţia Leonard-Maximilian. Timp de doi ani, Maximilian avea să joace ca angajat al lui Leonard.

In stagiunea din 1922, dela teatrul Carol cel Mare, joacă *Muzicantul satului, Apaşii, Ducele de Reichstadt, Fluturaşul...*

Obţinând o subvenţie de 5 milioane, jucă la teatrele naţionale din Cernăuţi şi Chişinău, în 1924—25.

O mare lovitură pentru Leonard, a fost faptul că i s'a luat Teatrul Liric, pentru Opera română. Apoi, Maximilian se angajează la teatrul *Regina Maria*... Leonard rămase până la urmă credincios operetei, care îi dăduse gloria.

In 1925, se închide ultima lui stagiune dela parcul Oteteleşanu. Grădina de odinioară, cu scena în ruină, cu cabinele mucegăite, pare o paragină.

Totuş, Leonard continuă lupta disperată pentru reînvierea operetei. Nu se poate împăca cu gândul, că opereta a murit pentru totdeauna. Dar nici apariţia sa în *Ducele de Reichstadt*, nu mai poate îndupleca soarta acestui gen teatral.

Fără bani, bolnav, e ocolit...

LA SOFIA

Intr'o bună dispoziţie vocală, pleacă la Sofia, cu Cazes :

— Să mergem, Luică, la Sofia ? ce zici ?... Nu ne tae bulgarii ?

Bulgarii l-au primit cu flori şi i-au gustat mult arta.

La întoarcere, un viscol grozav îi blochează la Rusciuk. Reuşesc să treacă Dunărea şi ajung la Giurgiu, dezorientaţi, pe o vreme diabolică. Intâlniră un om :

— Domnule, unde e un restaurant pe aci ? îl întreabă Leonard.

— Aââ...

Era un surdo-mut.

— Aşa e norocul meu, Luică! zise tenorul.

Găsiră o cameră la o evreică ; la hotel, era plin. Leonard îmi aminti de mizeria debutului său. In cameră, era un frig de moarte. Tenorul coborî singur în pivniţă şi aduse lemne, amintindu-şi lipsurile dela Iaşi, când plecase la începutul carierei, cu Poenaru în turneu.

Era friguros, tuşia....

Liniile înzăpezite. Rămaseră trei zile la Giurgiu.

— Eu plec pe jos !

Se enerva.

— Fugi mă, că te mănâncă lupii, îl sfătuia prietenul său Cazes.

In fine un tren plecă spre Bucureşti. In vagon, frig :

— Ah, Luică, dece nu m'ai lăsat la căldură !...

UN SUFLET TURBURAT

Bea, ca să poată trăi în afară de aceste profunde modificări din jurul său. Societatea nouă, de după războiu, îl detronase.

Se întorceea acasă spre ziuă, însoţit de prieteni săraci, cu cari băuse şi cari nu aveau unde să se culce. Ii culca la el acasă, pe sub scări, pe canapele.

A doua zi de dimineaţă, soţia sa din urmă, găsia, când se scula, pe aceşti naufragiaţi, salvaţi de Leonard pentru o noapte...

Firea lui devenia din ce în ce mai capricioasă, mai nestatornică. Işi uita soţia zile întregi, pentruca apoi să sufere pentru ea, ca un adolescent îndrăgostit.

Petrecea şi în toiul nopţii începea să tragă cu revolverul în gol.

O agitaţie din ce în ce mai frenetică, îl chinuia.

Işi înşela soţia şi apoi îl rodia un fel de căinţă ciudată.

Sufletul lui se turbura tot mai mult. Găsi bani din ce în ce mai greu.

DECLIN

Avu o cruntă revelaţie: întâlnise cea dintâi femee care ar fi putut să-i reziste!

Şi tocmai pe aceasta Leonard a iubit-o!

Când a înţeles situaţia aceasta, Leonard nu a putut supravieţui revelaţiei. Căzu într'o sumbră patimă alcoolică, cu veselii disperate, cu hohote de râs ce ascundeau plânsul din suflet.

Incă o despărţire!... Al treilea cămin spulberat... Era prea mult. Plânse pe braţele unui prieten; era poate prima oară în viaţa lui când plângea pentru o femee...

Işi vânduse garderoba!... Un *beau Brumel*, care-şi vinde garderoba... Mângâia, în ziua acestei dureri, stofa smokingului, a uniformelor, în care culesese atâtea aplauze şi atâtea priviri pasionate...

Soarta îi rezervase lovitură după lovitură. Conştient că se prăbuşeşte, bolnav, sta întins toată noaptea într'un *chaise-longue*, chinuit de insomnie, de regretele trecutului, şi de planuri pentru viitor.

Il ţineau aceste planuri, iluzia că nu se poate ca opereta să moară, mirajul că iarăşi sălile impasibile se vor desgheţa, ovaţionându-l.

Cupa cu şampanie sta lângă el. Parcă îşi pregătia o ucidere lentă...

Bronşita cronică îi zgudue pieptul, în convulsii de tuse. Compania rămâne fără bani. Statul nu mai vrea să ajute proecte ce se năşteau moarte.

Leonard e abătut, de o melancolie vizibilă, ce ia subit locul acceselor de veselie stridentă. E slăbit; după un efort mai mare, gâfâie penibil.

In altă ţară, nu s'ar întâmpla cu mine drama aceasta. N'am bani, de aceia decade opereta!

Intr'o seară, cineva îi şopti despre o femee:

— Te-a chinuit... Poate a fost singura femee care te-a chinuit... Ei bine, se spune că are lepră şi că e închisă într'un sanatoriu din străinătate!...

A doua zi, Leonard apăru mai slăbit, mai palid...

LA CAMPULUNG

La hotel Astoria prinţul operetei agonizează într'o mizerie ce-i apasă sufletul, desnădăjduindu-l.

Boala i se agrava. Ca să joace, trebue să-şi facă injecţii calmante. O bronşită veche se transformă în ftizie. Are dureri de stomac şi crede că are cancer. O idee fixă.

Radioscopia nu găseşte cancer şi atunci de bucurie, face un chef monstru.

Fritz, — la Alhambra: într'o seară, cu o febră de 40 grade, fu transportat direct de pe scenă, la sanatoriu.

Primi câteva vizite; refuză orice ajutor bănesc. I se interzice fumatul. Dar era prea târziu. La ce bun să-l chinuiască? I se permise să fumeze: era pierdut.

Fu dus la Câmpulung, să moară în casa tatălui său. In gara de Nord lumea îl vedea palid, clătinându-se. E înconjurat de curioşi. Cazes îl sprijină; soţia acestuia izbucneşte în lacrimi.

Leonard are conştiinţa stării lui:

— Cu mine se întâmplă o tragedie!...

Lumea fu rugată să se îndepărteze.

In vagon, Leonard stinge lumina, îşi ridică gulerul: o ultimă cochetărie, — nu vrea să-l vadă lumea în starea în care ajunsese.

La Câmpulung speră să se întoarcă la publicul său... Il vizitează Tănase şi Nataliţa Pavelescu, care se aflau în turneu.

O veche prietenă, d-na Macri, vine deasemeni să-l vadă.

In pat îşi pune la gramofon placa cu *Văduva veselă*, cântată de el... Işi compară vocea actuală cu cea de eri şi ochii i se umplu de lacrimi.

MOARTEA LUI LEONARD

In dimineaţa zilei de 24 Decembrie, după ce bău ceaiul, avu o mare criză de stomac. Strigă de durere, într'un zbucium înfiorător:

— Aer!.. Aer!..

Se sufoca.

Doctorul îi făcu o injecţie liniştitoare.

Pela ora 10 şi jumătate, — o nouă criză. Dr. Nikita îi face o injecţie cu morfină. Leonard se culcă, adormi. Dar deschidea mereu ochii, privind pe tatăl său.

Acesta îi şopti:

— Nu vrei să-ţi citiască preotul ca să te faci bine mai repede?

— Vreau!...

Preotul Rizescu voi să-l împărtăşiască. Leonard zise cu glasul stins:

— Impărtăşania nu se ia culcat... Ajutaţi-mi să mă ridic...

Tatăl său îl ridică. Fu împărtăşit. Apoi Leonard se culcă aşezându-se de moarte.

Tatăl său începu să plângă. Muribundul deschise ochii, îi privi pentru ultima oară şi exclamă:

— St!...

Apoi ceru să fie culcat pe partea dreaptă:

— Cu faţa în sus îmi vine să tuşesc...

Respira greu. Doctorul îi luă pulsul:

— Inceteazã pulsul !...

La şapte seara Leonard şopti tatălui său:

— Apropie-te tată...

Şi îşi puse capul pe braţul său. Muri...

Viaţa lui Leonard a fost tragedia idealismului sentimental de eri, atmosferă morală risipită de vijelia războiului, care a lăsat în urmă un realism de esenţă materialistă, favorabil supra-natalităţii de oameni de afaceri, ca gelatina pentru culturile de bacterii. Cifrele uciseră valsul, frenezia vieţii actuale înlocui fluiditatea molcomă a melodiilor de eri, concretizându-se în jazz. Saxofonul sparse vioara; o mentalitate nouă izola pe Leonard din ce în ce mai mult: era izolarea care, pe toţi câţi au simţit în ritmul valsurilor lui, i-a chinuit după războiu. Drama lui, e drama unei societăţi întregi; în sentimentele şi gesturile lui se regăsesc oamenii de eri, cu pasiunile şi felul lor de a fi, ca privite printr'o lupă.

Romanul vieţii lui e romanul sentimentalismului generaţiei, a cărei viaţă de extreme, a fost împărţită de războiul mondial în două ere distincte, opuse, neîmpăcate. E conflictul, — cu resonanţe atât de dureroase în sufletul generaţiei noastre, — dintre eri şi azi.

— SFÂRŞIT —

FABRICA DE TRICOTAJE ŞI CIORAPI „LA TONI"

PREZINTĂ O SERIE NOUĂ IN TRICOTAJE DE LUX CE VA FACE PLĂCERE — FEMEII — ELEGANTE

REMAIAZĂ CIORAPI DE MĂTASE ŞI TRICOTAJE DE ORICE FEL

MICHEL COHEN · BUCUREŞTI · PAS. ROMÂN 17-19

Epiderma la regim lactat

Laboratoriile INNOXA din PARIS, funcţionând sub un control medical, au reuşit—după lungi şi laborioase cercetări—să pună la punct laptele lor INNOXA. Dacă veţi consulta, stimată Doamnă, pe medicul Dv., el vă va spune că:

1. Laptele INNOXA odihneşte admirabil pielea;
2. O eliberează de orice fel de impuritate mulţumită proprietăţii sale detersive;
3. O hrăneşte în mod raţional;
4. O face netedă, uniformă şi sănătoasă;
5. Acest produs prieşte oricărei epiderme.

Aplicat prin loţionarea feţei dimineaţa şi seara, Laptele INNOXA va conserva toată fragezimea şi tinereţea tenului Dv.; dv. nu veţi mai îmbătrâni şi va înfrumuseţa tenul Dv.

LAIT INNOXA

| NU ESTE UN FARD |

NOTA.— Lait INNOXA se găseşte în comerţ în trei mărimi: flaconul mic costă lei 120.— Flaconul mijlociu costă lei 170.— Flaconul mare 300.— Se găseşte pretutindeni şi la PARFUMERIA ELITEI.

Bucureşti Calea Victoriei No. 39

NEVRALGINE „JURIST" VINDECĂ DURERILE DE CAP

Biblioteca Universității Iași

Concursul de frumusețe al „Realității Ilustrate"

„REALITATEA ILUSTRATA" organizează concursul de frumusețe, pentru alegerea unei reprezentante a României („Miss România") la întrecerea internațională din Galveston (Statele-Unite ale Americei).

Până la 20 Februarie se primesc fotografii de-ale candidatelor, pentru înscriere. (Acestea se trimit pe adresa revistei „REALITATEA ILUSTRATA", str. Sărindar 12).

In ziua de 3 Martie are loc, în fiecare capitală de județ, alegerea frumuseților județene.

La 16 Martie, cele 72 frumuseți județene, vor veni la București și se va proceda la alegerea a nouă frumuseți naționale.

Cea mai frumoasă femee din România („Miss România") va fi aleasă în ziua de 17 Martie.

Plecarea la Galveston va fi la 1 Mai, prin portul HAVRE.

Fetele frumoase să nu se lase împiedicate de o modestie — nelalocul ei în această împrejurare — ca să se prezinte la concurs. Le îndemnăm să ia parte la întrecere, dorința noastră fiind, ca România să fie strălucit reprezentată la concursul din Galveston-Texas.

Dacă „MISS ROMANIA", va obținea titlul de „MISS UNIVERSUM", gloria ei se va răsfrânge și asupra țării.

Concursul de frumusețe din Galveston și „Miss-Europa"

Din câte am publicat până acum, cititorii noștri știu că la Galveston, într'unul din cele mai încântătoare ținuturi ale Statelor-Unite, de 11 ani, o Asociație de iubitori ai frumosului, organizează anual o întrecere între alesele diferitelor țări, spre a proclama pe cea mai frumoasă femee din lume („Miss Universum").

D. Maurice de Waleffe, — autorizat în ultimii doi ani de către Asociația din Galveston, să se ocupe de alegerile din Franța și alte câteva state europene — nemulțumit cu rezultatul concursurilor internaționale, de până azi, pentrucă în două rânduri au tot fost alese fete americane drept cele mai frumoase, și-a manifestat încă din anul trecut, intenția de a face o alegere între reprezentantele tipice ale diferitelor state europene, spre a alege o „Miss Europa", mai 'nainte de concursurile obișnuite din Galveston. D. de Waleffe, voia anume să constate, dacă frumusețea tipului de rasă pură, întrece sau nu frumusețea produsă prin încrucișare, adică dacă frumusețea românească bunăoară, italiană, germană, sau engleză, e mai presus de cea americană, unde tipurile sunt produse prin amestec de sânge. In consecință, d. de Waleffe a instituit un concurs la Paris, care a avut loc în ziua de 7 Februarie.

Organizația din Galveston, care a fost încunoștiințată de ținerea acestui concurs preliminar, nu s'a învoit însă ca întrecerea ulterioară din Galveston, să se petreacă numai între două concurente: „Miss Europa" și „Miss America", ci a rugat pe d. de Waleffe ca toate concurentele, reprezentante ale diferitelor țări, să vină ca și în alți ani, la Galveston, aici urmând a se ținea concursul obișnuit, fără considerare la aleasa din Paris. Deasemenea s'a lăsat absolută libertate diferitelor țări invitate la Galveston, ca să participe sau nu la concursul din Paris.

Noi, cari am fost întrebați dacă vrem sau nu să trimitem pe aleasa noastră la concursul din Paris, am răspuns d-lui Willett L. Roe, că întrucât timpul e prea scurt ca să putem termina alegerea, suntem nevoiți să renunțăm la concursul din Paris și rămâne ca anul acesta „Miss România" să meargă la Galveston, la concursul din Iunie, dat fiind că și așa alegerea din Paris, n'are nici o influență asupra alegerii celei mai frumoase din lume.

Se pare că procedarea noastră a fost destul de înțeleaptă, pentrucă nepripindu-ne, vom avea posibilitatea de a alege o fată cu adevărat frumoasă.

La Paris a fost proclamată ca cea mai frumoasă femee din Europa, reprezentanta Ungariei. Fotografia acesteia noi am publicat-o într'unul din numerele trecute ale revistei noastre. Incontestabil că aleasa dela Paris este o tânără de toată frumusețea. După părerea noastră însă, ideea urmărită de d. de Waleffe, n'a fost realizată, întrucât d-ra Erzsi Simon nu este reprezentanta frumuseței pure unguresți. Ungurii, după cum îi cunoaște toată lumea, au trăsături mongole: Umerii obrajilor puțin eșiți înafară, ochii mici, nasul turtit, sunt mici de statură, etc. Dar domnișoara Simon nu amintește nici una din aceste caractere. Ea nu este un produs al rasei unguresți. In înfățișarea ei este evidentă influența germană.

Noi ne vom strădui să alegem un tip reprezentativ al frumuseții românești, fie frumusețea bănățeană cu trăsături romane accentuate, fie frumusețea basarabeană, în care se resimte influența slavă, fie olteanca cu trăsături dacice. Pe aceasta o vom trimite la Galveston, să se măsoare și cu domnișoara Simon, aleasa Ungariei și cu celelalte frumuseți reprezentative ale diferitelor țări.

Fiecare romăncă, știindu-se frumoasă va înțelege că este de datoria ei, să se prezinte la concursul de frumusețe al „Realității Ilustrate", pentru ca în lupta dela Galveston, să afirme întâietatea României.

Concursurile județene, care urmau să aibe loc în ziua de 17 Februarie, în cele 72 reședințe județene, în urma cererii unui număr însemnat de candidate din provincie, care au arătat că din pricina frigului nu se pot deplasa până în capitalele de județ, au fost amânate pe ziua de 3 Martie, rămânând ca alegerea frumuseților regionale și a reprezentantei țării („Miss România") să se facă la București, în ziua de 17 Martie a. c.

Buletinul meteorologic

—20°—

MOTTO: *Doamne, tu te ții de glume.*
Nu ne vezi mizeria?
Pentru ce-ai lăsat pe lume
Geruri ca'n Siberia?
G. Topârceanu

Soarele ne amăgise
Cu călduri simpatice,
Risipind a noastre vise
Dulci, primăvăratice.

Neua 'ncepe iar să cadă....
Și-așternând podoabele.
In castele de zăpadă.
A schimbat cocioabele.

A 'nnodat de-argint o fundă.
Peste toate văile,
Și'n omăt mi se afundă
Tălpile, călcâile.

Cu hlamidă de hermină.
A'nvelit statuile.
Ii privesc urzeala fină
Cu necaz duduile.

Gardurile într'o clipă
Și-au luat bonetele.
Să nu capete vre-o gripă
Și să moară, bietele.

Bolta e înnourată
Și de soare-i văduvă.....
Mă pătrunde câteodată,
Frigul pân' la măduvă.

Cântă țurțurii de ghiață.
O bizară arie
Și se miră c'au viață.
Incă'n Februarie.

Inghețate azi constat că,
Stau pe loc tramvaele
Și au înghețat în matcă
Râuri și păraele.

Zgribulită, o potae,
Latră luna, stelele...
Chiar îmbrobodite 'n pae
Tremură cișmelele.

Visurile de mai bine
Suflete, tu plânge-le!
Dar când în a tale vine
Iți înghiață sângele.

Revoltat trimete'n grabă
O scrisoare cerului.
Ca să fie mai de treabă:
Prea e aspru gerul lui!

Zile calde, nu zăpadă
Sfinte Petre, dă-ni-le!
Să stea pân' la anu'n ladă.
Șubele și blănile.

E zadarnic! Boltă sură
Așteptându-ți zâmbetele.
Te privesc și eu cu ură
Dacă tu-mi porți Sâmbetele.

DUDUIA GRĂDINARIȚA

ARGINTĂRIA PFORZHEIM
BUCUREȘTI
STR. COLȚEI 16
Orfevrerie
Tacâmuri
Cristale
Cea mai bogată expoziție pentru cadouri
Cumpărați direct la sursă prețurile cele mai eftine fiind deposit de fabrică

MOBILE de PRIMUL RANG
și anume: dormitoare, sufragerii, garnituri de salon, șezloane, scaune, etc. în mare asortiment permanent la
Depozitul de MOBILE „VICTORIA"
CRAIOVA
Str. Unirii Palatul Minerva
Invităm pe mult stimații amatori de mobile din CRAIOVA și OLTENIA în prăvălia noastră spre a vedea mobilele noastre.
Prețuri și condițiuni avantajoase

Frizeria BEER
Calea Moșilor, 53
Saloane pentru Domni și Doamne :-: Ondulațiuni cu apă și fier
Aranjatul sprâncenelor, Manicure

Soţie model

o poveste rusească

de Arcadie Avercenko

Traducere din ruseşte de: Barbu Brădescu

Umorul lui Avercenco, nuvelistul popular al Rusiei, contrastează isbitor cu melancolia stepei şi psihologia morbidă a celor trei uriaşi ai literaturei ruse: Dostoievski, Andreev, Arţibaşev.

Arta lui Arcadiu Avercenko se închiagă în mici tablouri vesele, în „Pete de soare", cum şi-a botezat una din culegerile sale de nuvele. Aminteşte pe Cehov din prima perioadă, pe Cehov umoristul.

Dintre volumele lui Avercenko, notăm, afară de Pete de soare, Nuvele pentru convalescenţi. *Brio, caricatură, ironie blândă, iată trăsăturile caracteristice acestui talent, înainte de revoluţia rusă.*

Avercenko a murit în Rusia în 1925, la vârsta de 40 de ani. S'a bucurat de o mare popularitate şi a ştiut să-şi facă drum pretutindeni prin arta sa proaspătă şi scânteietoare.

Astăzi, acest nuvelist original începe să fie preţuit şi în străinătate.

CAND trăieşti multă vreme alături de cineva, îţi scapă latura principală a legăturilor tale cu acea persoană. Iei seama numai la amănuntele ce formează cadrul vieţii comune. Nu poţi să-ţi dai seama de splendoarea unui templu, dacă atingi cu vârful nasului una din pietrele sale. In această poziţie, e greu să cuprinzi întreg monumentul; în cel mai bun caz, ai să vezi câteva pietre vecine; atâta tot.

Ca să ajung la concluzia definitivă că soţia mă iubeşte, mi-a trebuit multă trudă şi ani îndelungaţi de observaţie amănunţită.

Unele din aceste amănunte,— recunosc — sunt destul de mişcătoare.

* * *

Intr'o zi, soţia mea era tolănită pe divan, citind o carte, iar eu luptam cu o cămaşă scrobită, al cărei guler refuza cu încăpăţânare de măgar, să se încheie.

— Incheie-te, guler păcătos! — bodogăniam eu cu un ton de rugă. — Ce te costă să te închei? Ce-ţi pasă ţie?

Cămaşa, — desigur nu era obişnuită s'audă dojeni şi insulte, căci se simţi jicnită — mă strânse de gât şi când, înăbuşit, trăsei de guler, se rupse butoniera.

— Mai bine ai crăpa! strigai mânios. — Dar ai şi făcut-o! Acum trebue să te coasem iarăş.

Mă apropiai de soţie.

— Katia, te rog, repară-mi butoniera asta.

Soţia, fără să scoată nasul din carte, şopti cu blândeţe:

— Nu, eu n'o cos.

— Cum n'o coşi?

— Iac'aşa. Coase-o tu!

— Dragă! Dar eu nu pot şi tu poţi.

— Da... — zise ea trist. — Vezi, tocmai de aceea s'o coşi singur. Desigur, aş putea să-ţi cos butoniera. Dar eu nu sunt nemuritoare! Dacă aş muri deodată — ai rămâne singur — şi atunci! Nepriceput, bun de nimic, neputincios în faţa unei butoniere rupte, ai spune: „O, de ce nu m'am învăţat dela început să le fac toate singur!" Iată dece vreau să ţi-o coşi singur.

Inima mi se umplu de înduioşare şi căzui în genunchi în faţa ei.

— O, ce bună eşti! Gândirea ta merge dincolo de cazul îngrozitor, de necrezut, că ai putea să părăseşti pământul! Cum să răsplătesc atâta dragoste şi atâta grijă?

Soţia oftă şi se cufundă iar în carte. Eu mă aşezai lângă ea şi înarmat cu un ac, începui răbdător să dreg cămaşa. In spre seară isprăvisem treaba.

De ziua mea, îmi dăruise un prieten un ac de cravată cu un briliant.

Când îl arătai soţiei, mi-l smulse din mână cu un gest înfricoşat, strigând:

— Nu! N'ai să-l porţi, pentru nimic în lume!...

Incremenii.

— Doamne, ce s'a întâmplat? De ce să nu-l port?

Nu, nu! Viaţa ta ar fi într'o veşnică primejdie! acul acesta pe pieptul tău ar fi o ispită prea mare pentru pungaşi. Te-ar pândi, te-ar surprinde într'o seară pe o ulicioară întunecoasă... ar fi în stare să te ucidă ca să-ţi fure acul.

— Atunci... ce să fac cu el? — murmurai dezarmat.

— M'am gândit la asta! — isbucni ea cu râs argintiu. — O să pun să monteze briliantul ca broşă. O să facă un efect straşnic pe rochia albastră.

Mă cutremurai de groază.

— Dragă! Dar şi tu ai putea fi furată, ucisă!

Chipul i se lumină de o hotărîre.

— Ei şi? Ajunge să trăeşti tu, iubitul meu, sfântule! Pe când eu! Ce importă?! Sănătatea mea e zdruncinată, tuşesc...

Mă aruncai în braţele ei.

— N'a trecut încă vremea martirilor creştini! — gândii.

Intr'o zi intrai fără veste în odaia ei şi primul obiect de care mă lovii fu un joben.

— Ia uite! — mă minunai eu. — Al cui e jobenul ăsta?

Imi întinse braţele.

— Al tău, dragă!

— Ce spui! Eu nu port decât pălării moale...

— Şi eu, ca să-ţi fac o surpriză, ţi-am cumpărat un joben. Ai să-l porţi, de sigur, ca un dar al soţiei tale; aşa-i?

— Mulţumesc, dragă!... Dar, ia stai! Pălăria asta pare uzată. Da, desigur e uzată.

Işi răzimă căpşorul de umărul meu şi şopti sfios:

— Iartă-mă!... Dar dacă, pe deoparte, voiam să-ţi fac un dar frumos, pe de altă parte jobenele costă scump. L-am luat de ocazie.

Privirea îmi căzu pe căptuşeală.

— De ce sunt iniţialele C. M., când ale mele sunt A. A.?

— Cum, n'ai ghicit?... Am pus să pună iniţialele C. M. ca să spun: „Comoara mea".

O strânsei la piept cutremurat.

* * *

— Nu, nu trebue să mai bei vin!

— De ce, dragă? Numai un păhărel...

— Nu, nici-un pic... Iţi face rău. Vinul scurtează viaţa... Şi nu vreau în ruptul capului să rămân văduvă părăsită, singură pe lume...

— Nu sta acolo.

— Dar de ce?

— Acolo e fereastra deschisă; poţi să răceşti.

— Teama de curent e o nebunie.

— Să nu spui asta... Mă tem totdeauna pentru tine!

— Mulţumesc ,scumpa mea. Dă-mi, te rog, o bucată de tort.

— Aş, nici să nu te gândeşti. Substanţele făinoase ingraşă, fac rău organismului. dilată stomacul, şi aceasta are urmări grele pentru sănătate. Ce m'aş face eu fără tine?

Luai o ţigară.

— Aruncă imediat ţigara! Uiţi că ai plămânii slabi?

— Dar numai o ţigară...

— Nici măcar o jumătate! Unde te duci? La plimbare? Nu, domnul meu, să faci bine să iei paltonul cel gros... Nu cumva te-ai gândit să ieşi cu pardesiul?

Ii acoperii mâinile cu sărutări.

— Eşti un munte de bunătate!

Râse cu modestie.

— Nebunule! Chiar un munte... Exagerezi totdeauna!

Adesea, îmi puneam o întrebare:

— Cum şi când o să pot să-i răsplătesc?

Dar un gând sănătos şi practic, creştea în mintea mea de nebun şi nătâng, întunecând pe celelalte şi învingător, se răspândia în creerul slăbit de o frământare superioară puterilor mele.

— Eşti un cretin şi un egoist, — îmi spunea gândul învingător. Ai muri într'o bună zi şi gata!! Dar după tine, ar rămâne o biată văduvă părăsită în mizerie, în prada greutăţilor financiare...

— Am găsit! strigă deodată glasul divin. O să-mi asigur viaţa în favoarea ei.

Şi, în aceiaş zi, totul fu făcut. Societatea de asigurare îmi dădu o poliţă, şi eu, cu chipul luminat de fericire, o încredinţai soţiei.

După trei zile, mă dumirii că această poliţă şi viaţa mea întreagă, nu erau decât un fir de nisip faţă de oceanul de îngrijiri şi de dragoste în care începeam să înnot.

La început, îngrijirile şi atenţiile nevestii îmi ajungeau până la brâu; apoi, nivelul se ridică şi-mi ajunse la piept, şi acum e un adevărat ocean furtunos de bunătate, ale cărui unde calde mă întrec adesea cu un cap, uneori până la exasperare.

— Fericirea mea! — îmi zise cu blândeţe, privindu-mă fix în ochi. Ce vrei? Spune... Poate vrei un pic de vin?

— Am mai băut astăzi, — răspunsei nehotărât.

— Ai băut puţin... Ce e o nenorocită de sticlă? Dacă-ţi place vinul, de ce să te lipseşti de el... O, uitai să-ţi spun că ţi-am pregătit o surpriză: am cumpărat o cutie de ţigări tari, cum îţi plac ţie.

* * *

Sunt în Rai.

Mă umflu de torturi făinoase, stau ceasuri întregi lângă ferestrele deschise, iar curentele mă mângâie cât vreau... Şi pentrucă cele mai mici obiceiuri şi dorinţe îmi sunt satisfăcute, ele sporesc şi se umflă.

Imi plac băile calde; mi le face atît de ferbinţi că, ieşind din baie, sunt roşu ca racul. Mai 'nainte, când era frig, nu-mi plăcea blana; luam pardesiul de toamnă şi eram veşnic ocărît. Acum, nu numai că soţia nu mai discută cu mine, dar îmi întinde adesea pe cel de vară.

— Ce timp e afară ? — o'ntreb.

— Cald, dragă ! Dacă vrei, poţi să ieşi şi fără pardesiu.

— Mulţumesc. Dar mi se pare că văd fulgi albi ce cad din cer.

Să fie oare zăpadă ?

— Ce zăpadă?! Aerul e călduţ.

Intr'o zi, băui un pahar de vin şi începui să tuşesc.

— Mă doare pieptul ! — zisei.

— Cearcă de fumează o ţigară, — mă sfătui soţia. Poate-ţi trece.

Cu lacrimi de duioşie ce-mi umeziau ochii, mă ascunsei la pieptul ei.

Ce bine este să stai în braţele unei soţii care te iubeşte ! *Insuraţi-vă, domnilor, însuraţi-vă !*

Sporturile pe Zăpadă

PATRU ZILE LA „SAINT MORITZ"-UL ROMANIEI

SINAIA. —28 grade sub zero!.. Suntem intr'adevăr în plină iarnă. Țuica fiartă clocotește, iar ceșcuțele albe, aburinde, te îmbie ademenitor.

Sinaia și-a reluat înfățișarea de perlă a văii prahovene. După îndelungata perioadă de așteptare și-a îmbrăcat straele de sărbătoare.

Cât cuprinde ochiul, se așterne o câmpie nemărginită de zăpadă.

In fața la „Riegler", la poalele pârtiei, lume multă. „Nea Nae" — sugestiv nume al patronului localului — face azi vânzare bună. In vederea concursurilor sportive de iarnă și-au dat întâlniri aci toți amatorii de sosiri interesante, în probele de bobsleigh.

UNU, DOI, TREI! GO!

In curând — peste vreo oră și jumătate sosesc primii concurenți. Telefonul din deal sbârnâe. Dela 2200 m. comisarul de start — magistratul Săvescu *— anunță plecarea. — In vale, în ciripitul asurzitor al sexului frumos — căpitanul* Dimăncescu *recepționează plecarea: Unu, doi*

— „Tăcere, vă rog!"

Unu, doi, trei!... Faut départ!

Concurenții din deal sunt nerăbdători, dudulile din vale nu contenesc.... In sfârșit! Nici chiar șiragul de mărgele al d-șoarei. Licia Sever Bocu *nu-și mai arată străluci-rea. In liniște deplină, răsună comanda:* go!

Freamătul brazilor a încetat. De pe pârtia lăturalnică a șoselei, apare în viteză vertiginoasă primul bob. Cronometrul indică: 2 min. 41 sec. 4/10. Performanța a fost stabilită de locot. E. Anghelescu, *cu echipa* Reg. 2. A. C." *Este urmat de alte opt bo-buri.*

Ceilalți partizani stabilesc medii mult prea inferioare, ca să admitem fără rezerve timpul menționat. Este intr'adevăr inadmisibilă, dacă nu chiar imposibilă realizarea unui atare timp, în prima zi de concursuri, pe o temperatură mijlocie, dar mai ales pe o pârtie încă imperfectă.

Asistența își exprimă legitima nedumerire. Singur, învingătorul — și câștigătorul „Cupei Hotelul Băilor" — este convins de regularitatea rezultatului său.

... ȘI TOTUȘ!

Maiorul Mihail, *pe bob-ul* „Moțu" *sosește în timp de 2 min. 56 sec. 2/10, cu două secunde mai de vreme ca în cursa precedentă.* Iorgu *Arsenie obține cu* „Avalanșa" *numai în 2 min. 53 sec. Bravul locotenent Anghelescu coboară și acum sub timpul tuturor, la 2 min. 43 sec.*

* * *

Tot în prima zi, o modestă concurentă, d-na Pauker, *se vede la finele socotelilor clasată prima, în concursul național de săniuțe, rezervat doamnelor. A doua este d-ra* Mia Mateescu, *care adaugă la colecția sa — a nu se confunda cu cea de mărci a d-lui Mateescu-senior — un nou și frumos succes.*

IN CONTINUARE

Ziua II-a nu înregistrează decât un singur succes deosebit. Locot. Anghelescu *recidivează. In* „Cupa Aprihăneanu", *după o coborâre îndrăcită în care a riscat să fie aruncat de pe pârtie peste zidul împrejmuitor, în vreun capac sau în desișul pădurii — stabilește recordul anului cu 2 min 33 sec. 3/10. Cursa s'a făcut pe un ger de 28 grade. Pârtia este înghețată. Sinuozitatea ei, cauzează numeroase prăbușiri. Cităm accidentul mai grav suferit de curagioasa bob-eură, d-ra* Frim. *Impreună cu d-na —* Van der Fee *deasemenea rănită și care totuși a continuat să concureze, au reușit să ne oblige a schimba atributul sexului... delicat. Au fost fără îndoială la înălțime.*

Papanna *purtat lin de bob-ul său — natural să fie numit „Melisanda"... — își apropie cupa* Aprihăneanu. *Maior* Mihail, *se clasează din nou numai al douilea, la 4/5 de secundă.*

O SIMFONIE DE CONCURSURI.....

Sâmbătă ziua III-a Toma Calista *tranșează în favoarea sa duelul cu* Purcărea, *pentru titlul de campion național de sâniuțe. Drept răsplată, pornește în după amiaza aceleiaș zile, ca reprezentant al României, la concursurile din Polonia.*

* * *

Mult așteptatul campionat militar, amânat în ajun, aduce pe pârtie pe cei mai valoroși concurenți. Locot. Anghelescu *— care aștepta nerăbdător această probă, zace în pat pradă unei temperaturi de 39 grade.*

După o crâncenă luptă de câte două coborâri, maiorul Mihail, *spre deplina satisfacție a sportivei sale consoarte, obține primul loc și cupa. Sublocotenentul* Papanna *se mulțumește cu locul al douilea. Urmează maior* Roman.

* * *

Mai puțin numeroși pentru cupa „Arsenie", *concurenții sunt înfrânți de „Brambura", condusă magistral de Ing.* Teodorescu. *Căp.* Șeicărescu, *obține locul secund, urmat de* „Aurel Vlaicu" *(Roman).*

* * *

Junele Const. Ciocoiu *reușește a se clasa primul, în campionatul național de skeleton.*

In proba mixtă de sâniuțe, d-na și domnul Alexandru Calista, *cuceresc întâetatea, urmați de o legiune interminabilă de alte 21 perechi.*

... ȘI CONSACRAREA!

Concursul cel mai important este campionatul național.

A fost fixat la finele programului, ca adevărat număr de senzație. Fiind repaos duminical, cele două laturi ale pârtiei au fost înțesate de spectatori veniți din toată țara.

Locotenentul Anghelescu, *reprezentant al regimentului 2 Artilerie de câmp cucerește titlul împreună cu echipa:* locot. Popescu-Drajna, locot. Gribincea, *plutonierii:* Marinescu, Iiana *și* Rățoiu.

Din lipsă de concurenți, cupa „Panozza", destinată probelor internaționale, nu se dispută.

A. Vogel

Uniunea motocicliștilor din România

In seara zilei de 26 Ianuarie 1929, un grup de 21 motocicliști, în frunte cu reputații campioni naționali, deținătorii tuturor cupelor decernate până în prezent în numeroasele competițiuni sportive organizate după război: Marin Moraru, Const. Sădeanu, T. Porojan, Marin Mareș, I. Dumitrescu-Pitești etc., au constituit o nouă asociație sportivă, „Uniunea Motocicliștilor din România". In interval de 2 săptămâni, mulțumită sprijinului dat de presă, s'au anunțat un număr considerabil de adeziuni din provincie, ceiace denotă că noua creeațiune umple un gol adânc simțit pe arena sportului mecanic românesc, în acelaș timp constituind și o garanție de rodnică activitate viitoare.

Promotorii acestei mișcări, hotărâți a aduce maximum de efort și competență pentru promovarea acestui sport, au ținut de la început să precizeze o atitudine, de lipsa căreia s'a resimțit nu odată în ultimii ani, progresul sportiv la noi: o atitudine perfect corectă și obiectivă în raportul cu asociațiile similare, o strânsă colaborare cu toate organizațiile animate de dorința de a promova numai sportul, spre a-l degaja de interese lăturalnice.

Adunarea generală ținută la 9 Februarie 1929, a cimentat nucleul acestei noui creeațiuni, justificând încrederea inițiatorilor într'o rapidă și utilă desvoltare a locomoțiunii motocicliste în țară.

„Realitatea", convinsă de necesitatea desvoltărei pe o scară largă a acestui sport în țară, va sprijini acest efort.

Inițiatorii fac pe această cale, un călduros și insistent apel, ca toate persoanele din țară care se interesează de motociclism, să-și comunice adresele la sediul provizoriu al Uniunei, din București, *strada Cobălcescu 35*, spre a lua cunoștință de programul activității pe anul 1929, de Statute, cu scopul de a se ajunge cu un moment mai curând la consolidarea acestei mișcări.

PATINAJUL IN CIȘMIGIU: La stânga: **Patinorii pe ghiață.** La dreapta: **Publicul spectator.**

SPORTURI DE

10

BIBLIOTECA UNIVERSITĂȚII IAȘI

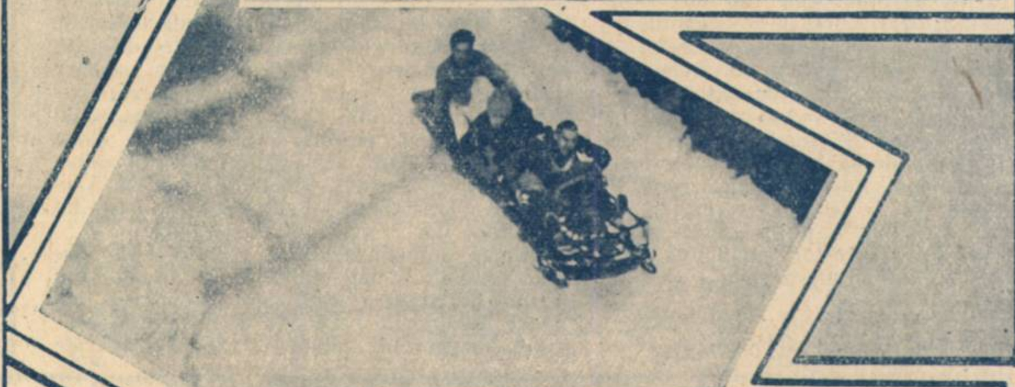

Minunile din fundul Oceanelor

NATURA e frumoasă?

Cereţi răspunsul experţilor institutului Carnegie, instalaţi în laboratorul submarin dela Loggerhead Key, în lagunele seci din Tortugas, cam la 100 de kilometri spre est de Key West Florida.

De câţiva ani, acest laborator a fost organizat de institutul Carnegie în regiunea mărei de corali a golfului mexican, pentru a studia acolo flora şi fauna submarină.

Şi sub conducerea profesorului W. H. Longley, această organizaţie a obţinut rezultate care au pus în uimire lumea savanţilor.

Marea în împrejurimile acestui laborator submarin, nu e prea adâncă şi acesta e unul din motivele, care au uşurat studiile minunilor fundului oceanului.

Singurele efecte de lumină, magnificele arabescuri pe care le descriu algele, constituie un spectacol a cărui frumuseţe e uimitoare.

Natural că se primesc şi vizitatori în acest laborator şi li se permite să coboare în adâncimile submarine, cu casca de scafandru pe cap. Deobiceiu, vizitatorii stau foarte puţin timp în apă, dar profesorul Longley conducătorul, are la activul său, până azi trei mii de ore de stat în fundul mărilor.

El a exploarat împrejurimile laboratorului într'un mod atât de complet, că-şi poate aminti de locuri precise, în adâncimile submarine, unde se găsesc unele specii curioase ale florei marine.

El a parcurs leghe după leghe pe pământul marin şi s'a obişnuit cu peisagiile curioase ale apelor.

„Curioase" e cuvântul potrivit, căci pentru vizitatori efectele de lumină, a căror claritate nu e prea vie, fură vederea din imediata apropiere şi pare a transforma lumea submarină într'un ţinut profund, plin de tăcere, nesfârşit.

Câmpul restrâns al vederii, nu împiedică cu toate acestea, să distingă şi viaţa intensă, ce domneşte acolo. Arici de mare, cu ţepii lor lungi, foesc în apă şi împung cu putere, când se apropie, sau fug cu o iuţeală surprinzătoare spre a se ascunde în locuri mai întunecoase. Culoarea acestor animale variază dela galben la purpuriu: mulţi sunt acoperiţi de vegetaţii şi incrustări de polipi; din când în când, se zăreşte câte o stea de mare, a cărei nemişcare înşeală adesea pe observator care rămâne uimit apoi de iuţeala ei, când îşi schimbă locul.

Profesorul Longley a putut obţine fotografii minunate a acestor adâncimi submarine, în timpul numeroaselor sale excursiuni sub apă.

Deobicei poartă cu el, în aceste călătorii un aparat fotografic, special construit! El rămâne 4—5 ore de fiecare dată, când explorează aceste ţinuturi submarine.

Fotografiile sale, desemnurile pe care le-a făcut, după documentele culese, dau o impresie pregnantă a vieţii submarine. In plimbările sale, a avut adesea întâlniri interesante. Langustele (un fel de crustacee) lacome şi fricoase, îşi mişcă mereu antenele lor, raci de mare, cu platoşe grele se odihnesc pe alge violete şi cu foarfecile lor înfulică plantele cu care se hrănesc. Alte animale care par îngropate, nu pleacă la vânătoare decât în timpul nopţei întunecoase.

Experienţa unei scufundări în aceste adâncimi, este emoţionantă. Un vas („Darwin") e ataşat laboratorului şi poate ancora în câteva puncte convenabile după voie. O scară scurtă este pusă pe margine, cu ajutorul căreia scafandrul poate coborî şi în momentul de a intra sub apă, tubul de aer, este legat de casca de 40 de kilograme, de forma unui dom, care se poartă pe umeri şi înaintea căreia se găseşte o sticlă mare pătrată.

Inginerul John Hills pune casca cu grije. Un ajutor trece lângă pompe; e tot ceeace se poate vedea din preparative. Când un vizitator cere instrucţiuni, i se spune să facă ceeace-i place şi să se ducă unde vrea. Dacă răsuflarea abureşte sticla, i se recomandă să dea capul înapoi; printr'un sifon câteva picături de apă filtrează şi curăţă sticla şi dacă vrea să revie, i se spune că n'are decât să urmeze tubul de aer.

Ca o pană, vizitatorul aterizează încet, pe fundul mărilor. Greutatea sa este atât de bine echilibrată, că el nu resimte nici o presiune. Are imediat senzaţia că a intrat într'o lume unde valorile trebuie să fie schimbate pe baze noui. El întinde urechea, dar n'aude nimic.

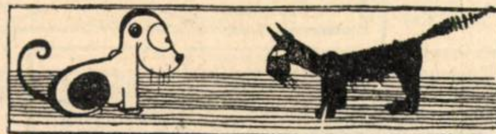
Priveşte în sus, dar chiar în condiţiunile cele mai favorabile el nu poate vedea la mai mult de 15 sau 16 metri înălţime. Nu sunt contraste remarcabile în lumină, umbre violente sau şterse; lumina este difuză; îndulcind toate liniile şi toate umbrele, acoperind toate obiectele cu un fel de mister. Apa transparentă şi mereu în mişcare când e contemplată depe bordul vaporului, nu pare a mai fi apă, ci ca un mediu străin, perfect imobil. Intinzi mâna către un coraliu care se vede foarte aproape, dar e mai departe decât ai socotit. Vrei să pui piciorul pe o stâncă, care iese din pământ, dar... vezi că nu există.

Algele şi meduzele care, privite depe bordul vaporului, par înalte de un deget, sunt acum de statura unui om sau chiar mai mari. Inclinările care par mici sunt în realitate depresiuni adânci, uneori adevărate prăpăstii. Mişcările pe care le facem întorcându-ne sau aplecându-ne spre a examina vreun obiect, produc râsul căci sunt identice cu mişcările pe care le vedem pe ecranele cinematografice în scenele luate prea domol.

Dar scafandrul nu începe să cunoască bine lumea submarină, decât atunci când pătrunde în domeniul peştilor. Acolo contrastul este isbitor. Aceste creaturi înotând, par a răsturna toate legile gravităţii. Suspendaţi uşor în acest fluid, uşoare mişcări ale aripioarelor sau ale coadei îi îndreaptă cu uşurinţă într'o oarecare direcţiune, în timp ce omul pe pământ nu se mişcă decât cu eforturi, comparativ, enorme.

Vizitatorul care execută o scufundare, în domeniul laboratorului institutului Carnegie, se poate aştepta la minuni, în cursul vizitelor sale submarine şi nu-i puţin surprins de a vedea puţinul interes, pe care-l suscită printre cei ce populează apele. Fără îndoială, pentrucă natura a învăţat peştii cari trăesc în aceste adâncimi, că inamicul de care trebuie să se teamă este peştele care-i atacă şi nu de cei de deasupra.

D. B. WILLIAMS

Editura „CUGETAREA"

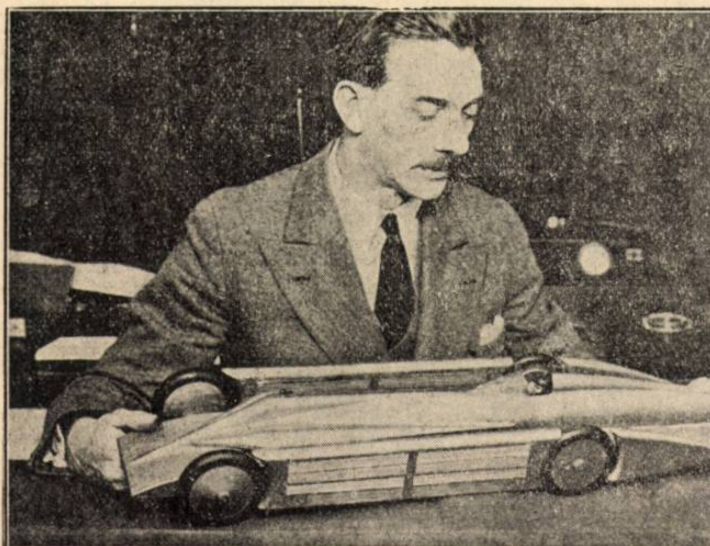
Romane cu mare succes

Victor Hugo:	**Oamenii Mării** 2 vol.	90.—
Maurice Dekobra:	**Serenada Călăului**	60.—
—	**Cu inima întristată**	55.—
—	**Madona din Tren**	58.—
—	**Gondola cu Himere**	58.—
Claude Anet:	**Ariana**	50.—
M. Artzibaşev:	**Sanin**	58.—
Grazia Deledda:	**Fuga în Egipt**	55.—
Claude Farrère:	**Omul care a asasinat**	55.—
Myriam Harry:	**Insula Voluptăţii**	48.—
Pierre Loti:	**Pescarul din Irlanda**	50.—
Pierre Louys:	**Afrodita**	60.—
R. Machard:	**Cucerirea**	55.—
Marcel Prevost:	**Scrisori de femei**	50.—
H. de Balzac:	**Talismanul miraculos**	60.—
Delafras:	**Micul Sacrificiu**	40.—
Rădulescu-Niger:	**Inimi de femei**	60.—
—	**Drama unei tinereţi**	55.—

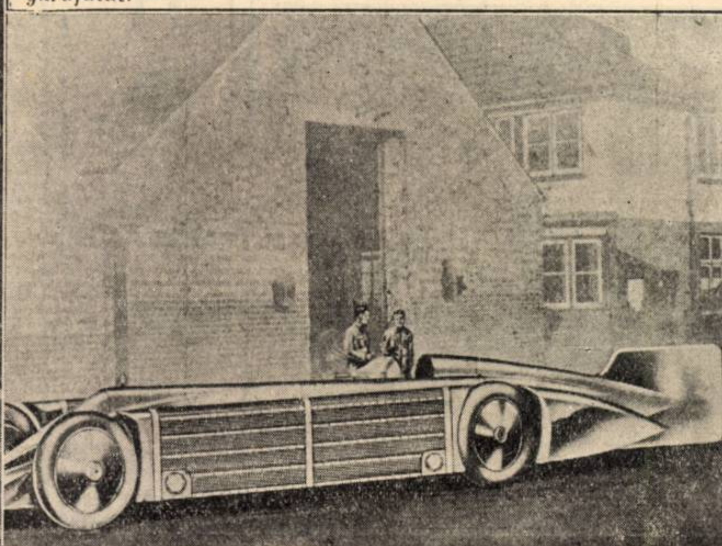
De vânzare la toate librăriile

Automobilul-bolid

Inginerul Edgar Green *(stânga) a construit pentru maiorul* Seegrave *(centru) un automobil de curse cu care va putea parcurge cca. 400 km. pe oră, la concursul din California. La dreapta, desemnul maşinei, în faţa garajului.*

Oameni fapte şi idei

Dl. Albert Thomas, directorul internaţional al muncii, este salutat la Tokio de conducătorul opoziţiei japoneze

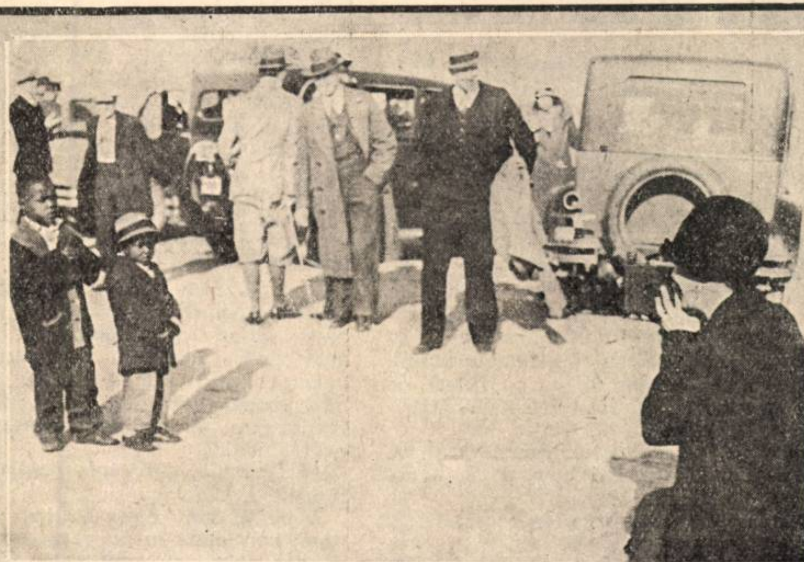
Anton Svehla, primul ministru cehoslovac, a demisionat.

Miss Helen Wills, campioana mondială de tennis s'a logodit cu un samsar din San-Francisco.

Sanchez-Guera-fostul premier spaniol, conducătorul ultimei revoluţii a fost arestat.

D-na Coolidge, fotografiază într'o excursie doi copii negrii.

„Îmi place studio-ul, dar ador Scena" - spune D-na Huguette ex-Duflos.

ZIARELE anunţau sosirea unei trupe franceze, în fruntea căreia figurează Huguette Ex-Duflos iar zidurile Capitalei se împodobiseră cu afişe mari, care înfăţişau pe interpreta din *Koenigsmark* blondă şi vaporoasă.

Căci într'adevăr, de cum pronunţi numele d-nei Huguette ex-Duflos, murmuri imediat şi pe cel al ducesei *Aura de Lautenburg*. Şi e normal Fiindcă în acest rol, artista a obţinut cel mai mare succes dramatic; în încarnarea acestui personagiu şi-a tradus o personalitate extrem de bogată, a unei sensibilităţi cu totul neobişnuite.

La „Grand Hotel". Portarul galonat ca un feldmareschall de pe timpul kaizerului şi blazat ca un miliardar american, mă priveşte atent.

— Presa ! răspund eu. Cuvânt magic, care îţi acordă un „passe-partout". Dar de astădată cuvântul nu-şi găseşte efectul.

— Doamna nu primeşte pe nimeni ! îmi răspunde grav şi serios portarul, ca şi cum ar fi făcut o declaraţie de dragoste unei femei.

Insist, dar totul e inutil. Noaptea şi frigul de afară mă învăluie. In îmbrăţişarea paltonului, regretam drumul făcut. Dar întâmplarea îmi vine în ajutor. Mă găsiam la marginea trotuarului, în faţa lui „Grad Hotel", când o superbă limuzină se opri în faţa mea. Uşa se deschise şi o femeie înaltă, învăluită într'un mantou bleu, cu blană de vizon, se scobori. Era HUGUETTE DUFLOS.

După câteva minute dela intrarea ei, răzbit de frigul de afară, mă hotării să încerc totuş.

Intrai în hotel şi mă urcai în ascensor.

— Al doilea !

E o impresie stranie să te găseşti deodată în faţa unei femei admirată pe ecran şi pe scenă. Ţi se pare că ai ajuns în Ţara Minunilor. Inima-mi bate puternic. Ar trebui ca reporterul ce se găseşte în mine, să-şi prindă repede stiloul în mână şi să pună obişnuitele întrebări. Dar n'o pot face.

Şi apoi pentru ce n'aş mărturisi-o ? Eram puţin intimidat. D-na *Huguette ex-Duflos* posedă acea simplicitate, acel „grand air" care impune.

O expresie de femeie spirituală. Râde, vorbeşte şi comandă râsul. In câteva clipe, imagimea ducesei Aurora, cu cane venisem s'o caut, s'a evaporat.

Privind-o, am înţeles mai bine, pentru ce bărbaţii, în filme, comit mii de nebunii pentru *Huguette Duflos*, se sacrifică, mor sau ucid pentru ea.

Iat-o în faţa mea, înaltă, într'o rochie albastră, probabil coloarea ei preferată, cu părul blond ca o spumă de şampanie, cu ochii mari, albaştri, cu surâsul în colţul buzelor, care face să-i râdă toată faţa. Dar mi-amintesc că n'am venit aici să-i admir frumuseţea, ci ca să-mi exercit indiscreţia profesională.

— Doamnă, am venit pentru bagajele dv., rămase în consignaţie...

D-na Huguette ex-Duflos *mă privi zâmbind. Dar cum eu nu eram impiegat de gară şi deci n'aveam uniformă, înfăţişarea mă trădă.*

— *Vorbiţi, d-le...*

— Vorbesc. Aveţi dreptate. Să lăsăm discursurile zadarnice. Time is money. Iată despre ce e vorba d-nă. Eu nu sunt funcţionar de cale ferată... Eu sunt..

— *Gazetar !*

— Exact. Şi înţelegeţi, am venit...

— *Da! Inţeleg! V-aţi bătut joc de mine.*

— Protestez ! Am fost numai prea îndrăzneţ.

— *Nostim. Aşa că-ţi voi acorda interviewul dar... pe mâine seară la 7.*

Mulţumesc, pe când d-na Huguette ex-Duflos, precaută, îmi notează numele pe un carnet, ca nici un alt intrus să nu pătrundă în camera d-sale.

A doua seară pătrund din nou în camera No. 230, la capătul unui culoar banal de hotel.

Primirea cordială ce mă aştepta, atmosfera intimă, plină de persoana Huguettei Duflos. *dezordinea din cameră, toate acestea au un mic aer burghez, care-mi place. Cum aş putea avea oare curajul să-i vorbesc de impresii, de cinema ?..*

Dar femecătoarea artistă îmi vine în ajutor şi începe să-mi vorbiască. Stilo-ul din faţă-mi şi hârtia albă, de care am oroare, ca şi curiozitatea ce-mi roade sufletul, îmi amintesc scopul vizitei mele.

— Povestiţi-mi câteva amintiri din copilăria d-voastră.

— *Copilăria mea ?.. Dar sunt prea tânără, ca să pot avea amintiri! Intreb pe d-na Huguette ex-Duflos, asupra datei naşterii sale şi cu cea mai fermecătoare graţie din lume, îmi răspunde :*

— *Mon Dieu, mettons... avant la guerre!*

— Dar care a fost debutul d-voastră în teatru ?

— *Am jucat pentru prima oară la vârsta de şapte ani, la o serbare de Crăciun, dată de şcoala de călugăriţe, unde învăţam. Insă debutul meu real, după ce urmasem clasa de conservator al lui Raphael Duflos, cu care m'am căsătorit mai târziu, a fost în timpul războiului, în 1916, la „Comedia franceză". în piesa „Socrate et sa femme".*

— Dar debutul dvoastră în cinematograf ?

— *Am debutat în film, nu mult după prima mea apariţie pe scenă, într'o piesă de Kistemaekers, al cărei titlu nu-l mai ţin minte. De atunci, n'am turnat mult, dar puţinele filme în care am jucat, m'au hotărît să continui De-altfel, cred că primul meu debut, n'a fost atât de rău, căci multe filme de-ale mele, printre care* „Koenigsmark" *şi „Palaces" s'au plimbat prin Europa, consacrându-mă ca vedetă.*

— Care-i prima d-voastră impresiune asupra artei mute.

— *Oboseala ochilor. Puternicele lămpi electrice mă jenau. După câteva zile de studio, mă durea grozav capul. Unii se obişnuesc curând, spre norocul lor.*

Oboseala fizică a actorului de cinematograf e mult mai dureroasă ca cea a artistului de teatru. In film, nu este prezenţa publicului care să te călăuziască şi a cărui prezenţă să-ţi ajute jocului. Trebue să exteriorizezi pentru tine, să joci ca şi cum te-ai găsi în faţa unei oglinzi. Primele zile jucam foarte mult, repetam aceeaş scenă de câteva ori. Aceasta-ţi sdrobeşte nervii, aşa încât seara, în loc să cad jos de oboseală, dormiam un somn agitat, plin de visuri.

— Care sunt amintirile d-voastră din „*Koenigsmark*" ?

D-na Huguette ex-Duflos, îşi priveşte partenerul, pe d-l Escande *şi zâmbeşte.*

— *Amintiri din Koenigsmark ? Un duş bun, din care m'am ales cu o pleurezie. M'am îmbolnăvit, neputând nici să joc, nici să turnez. Dar nu condamn pentru aceasta cinematograful, pe care-l iubesc ca spectatoare şi ca artistă.*

— Dar despre „Palaces" ?

— *„Palaces" a fost un film, care s'a turnat fără incidente.*

— Dar alte amintiri ?

— *Una da ! Şi foarte nostimă. Intr'o zi, mi se aduce un pachet în cabina mea dela* „Comedia Franceză". *Il desfac : era o cutie de bomboane şi un rouge de buze, însoţite de un bilet parfumat, al unui admirator necunoscut : „Bomboanele pentru d-voastră, iar roşul buzelor... pentru mine.*

— Ce impresie v'au făcut Bucureştii? Dar publicul românesc?

— *Delicioasă! Publicul românesc e foarte inteligent şi foarte subtil. Şi cum să nu-l ador oare, dacă aseară m'a chemat de două*

Insemnări triste.

Claude France

A TRECUT UN AN de când o știre laconică, anunțând moartea celei ce-a fost Claude France, întrista pe cei cari au cunoscut-o și apreciat-o.

A fost o moarte stupidă curioasă și învăluită în mantia de nepătruns a misterului, a unui mister care nu se va lămuri niciodată poate.

Fulgerătoarea veste era prea nemiloasă, prea crudă, ca să fie crezută de cineva.

Să dispară nobila, eleganta și distinsa Claude France?

Nu, nu era cu putință!

Și totuș, realitatea confirmă în totul trista noutate, care adusese o infinită doză de consternare, printre inimile ce o îndrăgiau.

De origină nobilă, Claude France *se dedică artei tăcute, printr'o întâmplare fără prea mare însemnătate.*

Iubia mult cinematograful și era mult iubită de public, mai ales de cel francez, cu deosebire în timpul din urmă, când ultimele ei filme L'Ile d'amour *și* La Madonne des Sleepings *o clasează definitiv în rangul marilor vedete mondiale.*

Era visătoare și prea subtilă, iată poate motivele care au îndemnat-o să-și curme firul zilelor.

Dar să nu mai căutăm explicații, căci e greu de pătruns în tainele sufletești ale unei firi neînțelese.

Să respectăm tăcerea celei ce doarme somnul de veci.

Unde mergem?

SELECTUL" *continuă seria succesului,* cu „Rapsodia ungară", *cu* Willy Fritsch, Dita Parlo *și* Lil Dagover.

BOULEVARD-PALACE" *reprezintă* „Rose-Marie" *cu* Joan Grawford.

EFORIA *continuă cu succes reprezentarea filmului românesc* „Iancu Jianu", *turnat în locurile, unde a haiducit eroul legendelor noastre.*

CINEMA „Trianon" *reprezintă un film* cu Iwan Mosjoukin: „Aghiotantul Țarului".

ELITE" *proectează* „Oaspetele nepoftit" *cu* John Gilbert.

FEMEEA de eri și de mâine" *e titlul filmului ce reprezintă vasta sală* „Capitol".

CINEMA „Scala" *reprezintă un film de mare* ***senzație și o frumoasă*** *revistă.*

REX, *proectează un film de mare senzație, care face săli pline.*

(Urmare din pagina 14)

zeci de ori la rampă! Și apoi am primit atâtea scrisori de admirație, de laudă, de dragoste și chiar... cereri în căsătorie!

O cascadă de râs, acoperă ultimele-i cuvinte.

— Care sunt rolurile d-voastră preferate?

— *Intrebarea d-tale e foarte dificilă. Ador pe* Margueritte *din* „Dama cu camelii", *dar nu-i mai puțin adevărat, că și celelalte roluri, îmi sunt tot așa de dragi, deoarece în fiecare din ele, mă regăsesc pe mine, o fărâmă din viața și din frământările mele.*

— Vă place cinematograful?

— *Imi place foarte mult, dar nu voi părăsi pentru el scena, căci scena este pentru mine viața, filmul îl iubesc, dar ador teatrul. Ecranul nu-mi dă — trebuie s'o mărturisesc, — toate satisfacțiile scenei. Când intru în scenă, simt o impresie de încredere, care face să-mi dispară tracul ce-l am în fața obiectivului. Nu văd publicul, nu îndrăznesc să-l privesc, dar îl simt acolo, în sală; știu că-l mișc, că-l fac să vibreze cu mine. In studio, mă găsesc în fața unei mecanici reci și efortul care-l faci, ca să creezi ambianța, comunicarea misterioasă între public și artist, care-ți îngăduie gesturile și jocul adevărat, nu-i acolo, ca să te inspire. Trebue să-ți sugerezi publicul, să inventezi reacțiunile sale și să găsești în tine și resursele entuziasmului său, ca și critica sa.*

— Care sunt proectele d-voastră?

— *Acum voi face un turneu în Egipt. Mi s'au făcut multe propuneri. Desigur că în curând, voi turna un film. Voi fi foarte mulțumită să mă regăsesc în fața obiectivului, căci dela ultimul meu film, cinematograful a făcut multe progrese și ne ajută, pe noi artistele de teatru, să ne găsim adevăratele gesturi. Prepar deasemenea trei piese, pentru teatrul* Porte Saint-Martin, *fără să știu la care mă voi opri.*

— Care-i părerea d-voastră despre filmul românesc?

D-na Huguette ex-Duflos *mă privește neliniștită. Apoi își lasă privirea în jos și privește covorul. Evident că încurcătura ar fi fost mai mică, dacă aș fi pus-o să-mi dea câteva precizări despre a șaptea dinastie faraonică, sau despre comentatorii arabi ai lui Aristotel.*

— *Să-ți spun sincer. N'am văzut nici un film românesc. Regret!*

Și mult timp încă, i-am ascultat vocea fermecătoare. Imi spunea de primirea frumoasă ce le-au făcut-o studenții la Alexandria, unde i-au purtat în triumf prin oraș, pe când de sus, din case, plouau pe ei trandafiri, trandafiri, trandafiri... Regretă că n'a putut vedea nici o piesă românească și mai ales pe d-na Macri-Eftimiu, *pentru care are o mare simpatie ca și pentru* Marioara Ventura *și* Elvira Popescu *, de care o leagă o mare camaraderie.*

Mi-a mai povestit despre procesul pe care-l are cu „Comedia Franceză", *care fapt a făcut-o să ia toiagul pribegiei și să întreprindă acest turneu.*

D-na Huguette ex-Duflos *este pentru francezi, o prețioasă ambasadoare. Ea reprezintă spiritul, grația și eleganța pariziană. Și toată această frumusețe, toată această grație, inteligență și talent, fac Franței o propagandă desigur, tot așa de eficace, ca și victoriile unor boxeuri, cu răsunet peste granițe, căci* Huguette ex-Duflos *n'are patrie. Acum e la* București. *Fi-va la Berlin, Viena sau Cairo? Se va simți tot așa de bine ca și la Paris!*

PAUL B. MARIAN

Poșta cinefililor

NINEL B. — 1) Truus van Aalten: Berlin, Luterstrasse, 27. Nu-i căsătorită și are 20 de ani. 2) „Universum-film" A. G. Kochstrasse, 6-7, Berlin S. W. 68. 3) Hanni Weisse: Berlin, Charlottenburg, Clausevitzstrasse, 3. Nu-i căsătorită.

CARMEN. — I. Această întrebare nefiind în legătură cu cinematograful, nu vă pot răspunde. II. Wladimir Gaidaroff are 33 de ani și e căsătorit. John Gilbert are 34, iar Iwan Petrovici are 36. Ambii sunt necăsătoriți. III. De ce nu sunteți mai explicită? In românește n'a apărut nici o carte despre Iwan Mosjoukine. A apărut în editura revistei „Cinemagazine" Paris (IX-é), 3 rue Rossini. IV. W. G. răspunde în majoritatea cazurilor, însă trebuie să-i trimiteți dv. fotografia lui. VI. Cum frumusețea atârnă de gustul fiecărei persoane, nu vă pot răspunde la această întrebare. VII. Nu există decât o singură „Miss România" aleasa revistei „REALITATEA ILUSTRATA", care e exclusiv însărcinată de comitetul internațional din Galveston, cu alegerea celei mai frumoase fete din România. Desigur că fericita aleasă se va bucura de cele mai mari onoruri și va avea prilejul să viziteze absolut gratuit toată America. Acestea, afară de mult visatul angajament la o casă de filme. Citiți amănunte în numerile precedente ale revistei noastre.

BLAJ. — Lya de Putty, Ricardo Cortez și Wilma Banky: c/o The Standard Casting Directory, 616 Taft Building. Hollywood. Calif., U. S. A. Henny Porten: Berlin S. W. 68, Friederichstr 37a. Brigitte Helm: Berlin Friedenau, Fehler str. 4. Eliza la Porta; Berlin Kurfürstendamm, 138. Willy Fritsch: Berlin Charlottenburg, Kaiserdamm, 95. Iwan Petrovich: c/o Rex Ingram studio, Nice. Iwan Mosjoukine: c/o „Universum-film" Kochstrase, 6-7, Berlin S. W. 68. Artiștilor Willy Fr., Henny P. și Brigitte H. le puteți scrie în l. germană; Elizei la Porta în românește; lui Iwan Mosjoukine și Petrowici în franțuzește; iar lui Ricardo Cortez, Lyei de P. și W. B. în englezește sau franțuzește.

BENDYT. — In „Kean" Mosjoukine a avut ca parteneră pe Natalie Lissenko. In „Luntrașul depe Volga" rolurile principale au fost deținute de William Boyd. Victor Varcony, Julia Faye și Theodor Kosloff. Pentru a obține autografe dela artiști e foarte simplu: Ii rugați să vă răspundă prin câteva rânduri și cererea vă va fi satisfăcută.

LAZĂR TRAIAN. — 1) Puteți scrie oricărui artist de cinema. Majoritatea artiștilor răspund. 2) Adrese de soc. de filme am comunicat în curierele precedente. Consultați poșta și veți găsi. Vă atrag însă atenția că nici o soc. nu se ocupă în mod special cu recrutarea de artiști. 3) La răspuns, vedeți „poșta" din R. I. No. 4. anul acesta. 4) Pentru adresele Ioan Petrowitch, Iwan Mosjoukine, Willy Fritsch și Ramon Novarro, vezi mai sus. Harry Piel: Berlin No. 15, Konstanzerstrasse, 7. Marcela Albani: Berlin W., Kaiserallée 172. Ernst Verebes: Berlin W. 15, Kaiserallée, 15. Harry Liedtke: Berlin Grünewald, Bismarkallée, 16. Jenny Jugo: Berlin, Halensee, Kurfürstendamm. 152. Jaques Catelain: Paris (VII-é), 63 boulevard des Invalides.

La cafea, ceai, prăjituri etc. întrebuințați cu cea mai mare încredere, numai „Romul Standard"

Cum să ne păstrăm tinerețea

de LAURA

Ingrijirea părului

DACA marele poet *Musset* ar trăi azi, ar rămânea poate cu totul decepționat, văzând capetele frumoaselor de azi, tunse băețește.

El, care a scris superbul vers....

Cette chevelure qui l'inonde,
Plus longue qu'un manteau de roi".

(Acest păr care o inundă mai lung ca o manta de rege) va plânge de sigur cu fiecare tăetură a foarfecilor reci, în mantia mătăsoasă și ondulată, pe care femeea modernă o aruncă azi în fărașul coaforului.

Și totuș, ce găteală mai superbă, ca un păr des, moale, ondulat, poate dărui natura privilegiatelor ei, care ar trebui să facă toate sforțările, spre a o păstra și îngriji. Totuș, în ciuda modei care pare că nu se prea sinchisește azi de bogăția părului femeei, multe, foarte multe cochete fie că poartă părul scurt și buclat tot, fie că au rămas credincioase „mantiei regești, descrisă de Musset, se silesc ca printr'o minuțioasă îngrijire, să păstreze cât mai frumoasă, podoaba prețioasă a capului lor.

Pentru acestea, voi scrie și eu cele ce urmează. Spre a fi cu adevărat frumos, un păr trebuie să aibe următoarele calități: desimea, lustrul, finețea.

Dar și dacă părul d-voastră e rar, scurt în fir, gros și fără luciu, să nu fiți disperată căci grație silințelor inteligente, veți reuși a-l transforma și a face din el un adevărat „atout" în ansamblul frumuseții dv.

Incă din trecutul cel mai depărtat, de pe timpurile marelui filosof Periclès, femeile grece erau mândre de frumusețea părului, lor, pe care-l spălau cu leșie ca să-i deschidă culoarea și îl fricționau cu o pomadă făcută din grăsime de capră, cenușe de fag și flori de lumânărică. Apoi îl lăsau să se usuce.

Germanele, erau de-asemeni mândre de culoarea aurie a părului lor și recurgeau adesea la artificii, ca să și-o procure.

Spălăturile cu bere, erau renumite pentru a face părul blond. Iată două rețete pe care femeile cu părul castaniu, le-ar putea întrebuința.

Cât despre floarea de lumânărică, ea e și azi întrebuințată în rețetele casnice și multe maici din mânăstiri pregătesc o pomadă excelentă pentru păr, cu floarea lumânărichii.

CUM SA NE CURAȚAM PARUL

Intrebuințarea pieptenului des este fatală pentru păr, mai cu seamă când acesta cade.

Totuș, este necesar să curățăm bine părul și pielea capului.

Una din prietenele mele care are un păr foarte frumos, îl curăță din când în când cu benzină.

Aceasta însă nu e tocmai favorabilă părului uscat și irită de multe ori o piele delicată. După mine, cel mai bun mijloc de-a curăța părul, este să-l spălăm cu rădăcină de lemn de panama și săpun de gudron. După aceia, fricționăm capul cu un gălbenuș de ou proaspăt și-l limpezim.

După ce s'a uscat, facem ușoare masagii pe pielea capului cu ulei de migdale.

O admirabilă apă de păr pentru curățat bine capul și înlăturarea mătreții, este următoarea:

Sulfat de chinină, 3 grame.
Apă de Babel, cantitate suficientă ca să se topiască.
Opoponax 10 gr. topite în alcool de 96 grade.
Adăogați esență de patchenly 3 picături, esență de violete 5 gr.

Poșta mea

ISABELA: 1) Pentru punctele negre, spălați-vă cu săpun negru dela farmacie, apoi frecați-le cu eau de cologne.

2) Impotriva mustăților, există foarte bune preparate depilatorii la toate magazinele de coafură sau parfumerii.

3) Pentru mătreață voi vorbi pe larg intr'un viitor articol.

4) Idem.

5) Intrebuințați pentru albirea dinților, apă oxigenată, de 2 ori pe săptămână, frecându-vă cu o periuță.

RAMONA S. 1) Citiți răspunsurile de mai sus

2) Pentru curățit fața întrebuințați o vaselină americană în fiecare seară.

3) Ca pudră și rouge, adresați-vă unui institut de frumusețe.

RINA DORU: 1) Aburii de lapte, sunt foarte buni pentru un ten uscat. Seara la culcare, de 2 ori pe săptămână. Pune apoi cold-creamul meu.

2) Soluția dr. Sabouraud numai pentru tenuri grase, odată pe săptămână, seara.

3) Pentru pudră, creme, vedeți mai sus.

4) Puneți o bandă de pânză de olandă, muiată în albuș de ou bătut spumă.

GETUȚA MIH.: 1) Pentru pori prea deschiși, zeama de lămâie e minunată.

2) Impotriva mătreței voi scrie în curând un articol special.

BETTY STANESCU: — Scumpă d-ră, la 19 ani nu-ți este permis să fii atât de decepționată. Pentru corectarea nasului d-tale, există mașini compresive admirabile.

Cercetați la magazinele ortopedice. Cât despre porii dilatați, întrebuințați zeama de lămâie în fiecare seară, după ce spălați fața.

ELVIRA C. Impotriva coșurilor, țineți mai întâi un regim sever, fără carne, piparat, acru. Mâncați morcovi, praz, zarzavat, compoturi.

O pomadă cu sulf sau mai bine alcool camforat, seara, după ce spălați fața cu apă călduță, vă va face mult bine. Luați de trei ori pe zi, câte o linguriță de drojdie de bere în iaurt sau sifon. Evitați constipația.

MELANICA. — Pentru coșuri citiți mai sus. O soluție bună e următoarea:

Eter 50 gr.
Alcool de 96 grade 100 gr. și
Camfor 5 gr.

FLORA. — Nu fiți disperată; de multe ori un ten la 16 ani — timpul critic al adolescenței, — prezintă defectele ce înșirați. Citiți cu atenție sfaturile de mai sus și urmați-le.

Faceți o lungă cură de drojdie de bere proaspătă și în primăvară mâncați zilnic foarte multe urzici și salată verde.

2) Pentru părul de pe brațe, v'aș sfătui să întrebuințați un bun depilator; sunt destule în comerț.

Foarte bună, este și apa oxygenată, pe care să rugați un farmacist prieten să vi-o facă ceva mai concentrată. Aplicați zilnic cu vată pe perii corporali.

SIMONA. — Pentru ten, citiți mai sus. Cât despre păr, spălați-l cu frunză și coji de nuci verzi. Intrebuințați o bună brillantină. Ceiace natura nu a dăruit poate realiza un abonament, la un bun coafor. Se fac ondulații cu apă foarte frumoase. **Cât despre ondulația permanentă, e mare șarlatanie.** Pentru frumusețea genelor, spălați-le în fiecare seară cu apă de frunze de nuc; apoi ungeți-le cu unt de rețină. Perseverați multă vreme, ani de zile și veți avea rezultate uimitoare.

JENNICHY. — Beți în fiecare dimineață un pahar de apă fierbinte fără zahar cu câteva picături de lămâie în ea.

Căutați de mâncați mai mult zarzavaturi, salate, excluzând prăjiturile, feculentele, macaroanele, etc.

2) Pentru albirea mâinilor, ungeți-le seara cu o pomadă cu puțin bismut și oxyd de zync, apoi purtați mănuși toată noaptea.

E. STANESCU. — Pentru ceeace doriți, căutați să vă îngrășați, mâncând feculente, prăjituri ,dulciuri. Luați pilule cu arsenic, injecții cu cacodylat. Mă surprinde însă, că doriți a poseda ceva cu totul demodat în zilele noastre.

GENY BADULESCU. — Impotriva punctelor negre frecați-le bine cu apă de Colonia. Suspendați orice pomadă. Sub stratul de pudră, puneți o apă de toaletă, compusă astfel:

Apă de roze, 100 gr.
Glicerină 10 gr. și
Tinctură de benzoi 1 gr.

LUDOVICA. — Cazul d-tale nu se poate trata decât pe cale chirurgicală. Dar de ce-ți faci d-ta sânge rău, de părerea unor străini răutăcioși?

Caută de fii bună, veselă, drăguță la caracter, împodobește-ți spiritul și adu-ți aminte mereu, că cel mai iubit rege al Franței, Francisc I, a avut un nas rămas celebru, și totuș femeile îl adorau.

Cărți primite la redacție:

Povestea Calendarului

de **Comandor Negulescu Aurelian**

(Moș Delamare)

o carte care isbutește să lămurească pe înțelesul tuturor și în mod distractiv, mult desbătuta problemă a calendarului.

INGRIJIȚI-VA DINȚII LA PROTEZA DENTARA

Dentiști Asociați

STRADA BISERICA ENEI No. 14

Extracții, plombe, dinți artificiali in toate sistemele. Prețuri moderate. Inlesniri de plată. Consultații 8—1 a. m., 2. jumătate 8 p. m. Telefon 338/27

Interesantă
Distractivă
Eftină
Instructivă

Au apărut până azi aproape 100 volume

BIBLIOTECA „DIMINEAȚA"

Cea mai răspândită bibliotecă de popularizare din țară

Lucrări originale și traduceri din operele mai de seamă

Lei 6 Volumul

Ferma cu reptile

O aventură senzațională a detectivului mondial Gex Trevor

de Rudyard Mullton.

— Făcea cu mine, senore, — urmă cu aceiaș impetuozitate dona Bella, — ceeace voi francezii numiți *partouze:* în fața sa, mă oferia prietenilor săi, rânjind de rușinea mea!...

— Sărmană femee!...

Dar oare era adevărat ce spunea dona Izabella? se întrebă generalul. Femeea urmă:

— Intr'o zi l-am ucis. I-am înfipt un stilet în inimă, pe când dormia. Dar în aceiaşi clipă s'a ivit în fața mea Sse-Pong. Mă aflam, în odaia mea de culcare, între un cadavru şi un necunoscut.

Groaza m'a făcut să semnez un act, prin care declaram că mi-am ucis soțul. Sse-Pong îmi făgăduise că mă scapă, dacă-i dau acest act. M'a scăpat, căci am fugit cu el din Spania, unde am săvârşit crima, şi de trei ani cutreer lumea, lângă acest vierme galben, care mă terorizează clipă cu clipă.

— Ce vă face, senora?

— Mă bate cu biciul, mă amenință cu Hidra lui, mă sperie că mă va denunța ca ucigaşă, cu actul ce i-am dat! Şi astfel a făcut din mine o unealtă oarbă a crimelor sale...

Generalul ar fi vrut să-i pună şi alte întrebări, dar agitația donei Bella devenise îngrijorătoare. Ea şopti totuşi, printre izbucnirile stăpânite de plâns, care o înăbuşiau :

Senore... iartă o femee mizerabilă... apără-mă...

— Dece să vă iert doamnă ?

— M'am îmbarcat la Dakar, ca să te atrag în mrejele acestui bandit, senore. Dar simt că pe d-ta, nu te pot înşela. Şi de aceia, m'am decis să-ți spun totul!... Scapă-mă de Sse Pong!

Generalul era impresionat profund de cele povestite de această femee bizară, care se zbuciuma din tot trupul şi sufletul.

Ii făgădui că o va scăpa, dacă-i spune unde ar putea să fie Trevor Gex, care a urmărit pe pseudo-soțul ei.

— Să mergem, senore. Te voi duce la prietenul d-tale... dacă cumva mai trăeşte în clipa de față.

HIDRA

— Pe o stâncă, la Santa Cruz!... şopti palidă dona Izabella.

Generalul o sui într'un automobil şi spuse şofeurului :

— Pe țărm, spre Santa Cruz.

Ochii ficşi ai ciudatei femei, păreau plini de o groază ce sporia, cu cât maşina se apropia de poalele muntelui. Ea începu să tremure şi nu mai putea să vorbiască. Generalul îi luă mâinile înghețate, între ale sale.

Descinseră şi începură escaladarea muntelui, printre stânci. Deodată Bella se opri şi murmură:

— Tufişul sălbatec... O placă de ardezie... Fereşte-te... Răpune Hidra şi sunt a ta, o viteazul meu cavaler!...

Işi acoperi ochii cu mâinile, gemând, în prada unei turburări inexplicabile pentru general. Acesta, scrută tufişul şi când se întoarse spre dona Bella, spaniola dispăruse. O zări de departe, fugind ca o nebună printre stânci, cu rochia sfâşiată...

Uimit de această fugă, generalul ridică din umeri :

— Biata femee!...

Se apropie de tufiş, dădu bălăriile la o parte şi zări placa de ardezie. O lovi cu pumnul. Dinăuntrul stâncei, cineva ciocăni slab:

— Gex! strigă generalul.

Dar desigur că vocea lui nu se auzia în caverna cu şerpi, unde Trevor Gex abia mai rezista leşinului, ce-l paraliza treptat.

Generalul Paul Bernard încercă să găsiască vre-un buton, care ar face să funcționeze oblonul de ardezie căptuşit cu oțel, dar nu găsi nimic. Răscoli pământul, lovi cu bolovani în oblon. Ardezia se sparse, dar placa groasă de oțel rezistă oricărei încercări.

Căută atunci să spargă peretele stâncii, în jurul oblonului. Găsise un bolovan lungueț şi dur, cu care cioplia stânca. Şi deodată, într'o spărtură, zări două fire electrice. Inţelese că oblonul era manevrat dela distanță. Rupse firele cu vârful bastonului. Zgudui apoi oblonul, care începu să se afunde, alunecând ca un capăt de cutie de domino.

— Gex!...

Un geamăt stins îi răspunse. Şi la lumina zilei ce pătrundea cenuşie, prin capătul deschis al culoarului, văzu în penumbră un animal ciudat, un ghem enorm cu tentacule vii, ce colcăiau... Lângă acest ghem de şerpi încolăciți unul peste altul — ceeace probabil dona Izabella numia, Hidra chinezului, — Trevor Gex, ca un al doilea Laocoon, zăcea în nesimțire, întins pe jos: doi şerpi subțiri i se încolăciseră unul după gât, altul pe picioare.

Generalul, cu toată sila ce-i producea această viziune dantescă, descolăci şerpii cu bastonul şi-i ucise. Trase afară din hrubă pe Gex, care nu mai da semne de viață. Nici o rană însă nu era vizibilă. Generalul luă trupul inert în brațe, scobori încet cu el panta, până în şoseaua unde îl aştepta automobilul şi spuse şofeurului :

— La cel mai apropiat doctor.

— E un spital aproape, *mussie...*

— Bine. Repede!...

CEL DIN URMĂ ACCIDENT

A doua zi, nu mică fu mirarea generalului Paul Bernard, când văzu disdedimineață, intrând pe poarta vilei, pe detectivul Trevor Gex. Acesta arătă generalului că doctorii dela spital zadarnic căutaseră muşcătura de şarpe, căci n'o găsiseră. După un somn bun, o bae şi o masă copioasă, Trevor Gex era mai sănătos decât oricând.

Era desigur un fapt extraordinar, cum timp de 24 de ore, cât şezuse în cavernă, nici un şarpe nu-l muşcase, deşi în cele din urmă, puterile părăsindu-l, nu mai putuse lupta împotriva reptilelor şi două din ele se apropiaseră, încolăcindu-l.

— Dacă ați fi întârziat cu două minute, cred că azi nu mai eram în viață.

— Dar, dragă Gex, ai un noroc cu totul neverosimil: să stai 24 de ore între şerpi de toate calibrele şi să scapi numai cu spaima, e un lucru de necrezut!

Neputându-şi explica purtarea atât de civilizată a reptilelor de la Santa Cruz cu detectivul captiv, trecură la chestiunea ce-i interesa:

Trevor Gex povesti generalului cum urmărise pe Sse-Pong şi cum fusese atras de acesta în cursă, iar generalul îi povesti cele ce-i mărturisise dona Izabella, cu privire la chinezul acesta misterios şi cum putuse cu ajutorul ei, să dea de urma detectivului.

— Trebue să salvăm pe dona Bella; banditul o terorizează, zise generalul.

— Trebue să verificăm mai întâi dacă *Madame* Bella v'a spus adevărul, zise detectivul.

— Aş pune mâna în foc că nu m'a mințit. A asasinat pe soțul său în Spania, şi chinezul fiind stăpân pe secretul ei, o pune să săvârşiască cele mai odioase complicități. Trebue s'o salvăm. Se sbuciumă atâta!... Azi noapte a fugit de acasă şi a venit aci, la mine. Mă întorsesem dela spital, unde te internasem şi nu mă culcasem încă. Rămăsesem singur în parc. Am auzit-o plângând la poartă, după ce Gomez, câinele cavalerilor, îmi dăduse de veste că e cineva afară. Chinezul o bătuse cu biciul, fiindcă mi-a denunțat caverna cu şerpi, unde erai închis. Abia am putut s'o conving că trebue să se întoarcă acasă, fiindcă altfel ar fi dat naştere unui scandal imens şi să aibe răbdare.

— In câteva zile v'aş putea spune precis dacă e adevărată povestea cu soțul ucis la Madrid.

— Cum aşa?

— Foarte simplu : întrebăm prin radio poliția spaniolă, unde am prieteni siguri, dacă într'adevăr s'a făptuit acum trei ani o asemenea crimă senzațională, de care eu totuş nu-mi amintesc şi cine este această dona Bella.

— Bine. Expediază telegrama.

Dar în acea clipă, întreaga vilă se umplu de țipetele sfâşietoare ale donei Manuela d'Almeida. Detectivul şi generalul se repeziră spre camera din care se auziau țipetele. Cei doi cavaleri, Lopez şi Cortez, scoborîră scara dela etaj în goană, iar Gomez, câinele, începuse să urle afară, lugubru.

Când generalul şi detectivul sosiră în culoarul în care da camera lui Dick, dona Manuela d'Almeida lovia cu pumnii în uşa dela această cameră, cerând ajutor.

Cavalerii împinseră cu umerii în uşa încuită pe dinăuntru, care cedă. Toți năvăliră înăuntru.

Dona Manuela d'Almeida se prăbuşi deasupra patului în care aviatorul părea că doarme. Ea strigă :

— E mort !... E mort !...

Bărbații o ridicară ; fata gemea sfâşietor şi căzu în nesimțire, în timp ce Trevor Gex pipăia pulsul lui Dick Randall. Detectivul lăsă mâna aviatorului, care căzu moale, se ridică şi şopti :

— S'a sfârşit !

Dick Randall murise în timpul nopții şi când dona Manuela d'Almeida, speriată, a doua zi de dimineață, că Dick nu s'a sculat încă, îi bătuse în uşe, nu primise nici un răspuns, iar uşa era încuiată pe dinăuntru !

* * *

Telefonară la poliție.

Gex constată că în cameră nu există nici cea mai mică urmă de luptă. Nimic pe fața şi trupul victimei, nu dovedia că ar fi vorba de o moarte violentă. Din potrivă, Dick Randall avea fața senină şi un zâmbet îi înflorise pe buze. S'ar fi zis că doarme visând un vis frumos.

Primele cercetări făcute de Trevor Gex, nu duseră la nici un rezultat. El ridică unele urme de paşi din parc, cu o pastă de gips, cercetă amănunțit toate obiectele din cameră, culoarul în care această cameră da, culegând scame, fire de păr şi toate impresiile ce se puteau citi pe figurile persoanelor de față.

El observă mai ales, fără să fie văzut, bărbuța rară şi ascuțită ca de țap a lui don Lopez Felippe d'Orihuela y Puerto Real, conte de Setubal şi cicatricea groaznică, pe care o arbora în locul ochiului drept, don Cortez Miguel Henriguez de Figuiera y Campomajor...

Cei doi cavaleri jurară în parc, zgomotoşi şi grandilocvenți, cu spadele scoase, să răzbune moartea lui Dick Randall.

XII
MISTERUL DELA VILA MANUELA

Poliția sosi foarte repede, în trei automobile. Afară la poartă, lumea se adunase oprind circulația. Se aduse o gardă. In curte, intrară inspectorul general de poliție însoțit de un detectiv al poliției braziliene şi de numeroşi agenți, cari călcară în picioare toate urmele din parc. Inspectorul general şi detectivul său, un anume Delgado, un brazilian foarte abil de altfel, începură imediat cercetările oficiale. *(Continuare în pag. 20)*

BIBLIOTECA UNIVERSITĂȚII IAȘI

(Urmare din pag. 19)

Indată sosi și un procuror cu medicul legist, cari constatară moartea.

Inspectorul de poliție ordonase să nu fie lăsat nimeni să iasă din casă. Cercetările oficialității, au dus la următoarele rezultate:

In ajun, cavalerii Lopez și Cortez, ținură să organizeze măsurile de apărare pentru prietenul lor, pe care-l credeau în primejdie, după zvonul public. Dick Randall declarase că totul nu este decât o falșe alarmă, dar, ca să nu mâhniască pe cavaleri, cari păreau foarte aferați cu măsurile de apărare, îi lăsase să facă ce vor. Lopez și Cortez stabiliră să facă de strajă fiecare câte o jumătate din noapte, pe coridor, lângă ușa camerei lui Dick Randall. Gomez, câinele, avea să stea în curte, ca să dea alarma la orice încercare de forțare a porților sau de escaladare a zidurilor parcului. Servitorul unic al vilei, — șofeurul dormia la un garaj din oraș, — avea să se scoale în zori; prima jumătate a nopții, până la ora 2, făcuse de strajă Lopez, a doua, până la 5, Cortez, iar la 5 servitorul se sculase și-și făcuse apariția în curte.

Cavalerii declarară că în tot cursul nopții nimeni nu intrase în odaia lui Dick Randall și câinele nu a dat niciodată alarma. Generalul și Manuela declarară că nu au auzit în cursul nopții nici un zgomot suspect.

Dick Randall se dusese în camera lui, să se culce, pela ora 11 noaptea, scoborînd dela etaj, unde șezuse cu cei doi cavaleri de vorbă, în odaia lui Lopez. De acolo, Lopez, care trebuia să facă de veghe în prima jumătate a nopții. coborîse odată cu Dick. Acesta intrase în camera sa, cu cavalerul, care eși apoi și rămase de veghe pe culoar.

Procurorul se asigură că pe fereastră nimeni nu putea să intre în camera lui Dick, deoarece avea zăbrele de fer forjat, artistic lucrate, printre care nici o pisică nu s'ar fi putut strecura. — dar încă un om! Era aceiaș fereastră, care da spre grilajul înalt dela fațada parcului. și prin care se aruncase odinioară la „al douilea accident al lui Randall", cuțitul ce se înfipsese în tăblia patului, lângă capul aviatorului!

Dar oare acest cuțit putuse fi aruncat dela o atât de mare distanță, prin grilaj și fereastra cu ornamente de fier forjat?... Această întrebare și-o pusese Trevor Gex, nu însă și procurorul. Nu cumva cuțitul acela fusese aruncat spre Dick Randall din parc sau poate chiar din odaia lui? Cine putea pătrunde cu atâta ușurință în parcul cu ziduri și grilaj înalt și în această odae, prin fereastra zăbrelită și ușa încuiată? Căci și de data aceasta, autoritățile găsiră zăvoarele dela fereastră intacte, iar în dimineața crimei ușa de asemeni fusese găsită încuiată de către dona Manuela!

Camera nu avea nici măcar sobă cu coșul larg, ci calorifer. Inainte de culcarea lui Dick, don Lopez, care intrase o clipă în camera aviatorului, ținuse să se asigure că sub pat și în garderobă nu se află nimeni ascuns. De asemeni, înainte de a intra în vilă, cercetaseră cu deamănuntul parcul.

— Este exclusă posibilitatea unei crime. zise procurorul; nimeni nu a putut intra în vilă, iar cei din vilă nu pot fi bănuiți...

Medicul legist cercetează în acest timp cadavrul și veni să spună că Dick Randall a murit de moarte naturală, în urma unei sincope de inimă, ceeace i se poate întâmpla oricui. Dick nici nu simțise apropierea morții, care survenise în timpul somnului. Era deci o moarte subită, ca atâtea altele.

Detectivul Delgado, declară de asemeni că nimic suspect nu se poate constata în toată casa, iar inspectorul de poliție ceru scuze celor prezenți, de toate formalitățile ce au trebuit să îndepliniască, în asemenea dureroase momente. Formalitățile acestea constau din declarațiile ce fuseseră luate persoanelor, care au dormit în cursul nopții în vila donei Manuela și anume: generalului Paul Bernard și celor doi nobili portughezi, persoane ce nu puteau fi bănuite nici un moment. Apoi servitorului, un bătrân foarte credincios; șofeurul nu dormia în vilă. Gex declarase că nu știe nimic, deoarece dormise la spital, în urma unui accident, iar ceilalți musafiri din cursul zilei plecaseră de vreme, de cu seara, odată cu don Alvarez Domingos.

Detectivul Trevor Gex se gândia însă, la extrema abilitate a adversarilor lui, a banditilor cari au căutat să-l atragă în cursă, ca să-l îndepărteze din vilă, în timpul când ei aveau să pregătiască și să comită crima. El nu voi însă să amestece poliția în cercetările lui personale, de teamă să nu-i încurce planurile.

Gex era încredințat că acest „ultim accident" întâmplat lui Randall după celelalte două, nu era decât crima pe care banditii nu o izbutiseră în celelalte două tentative precedente. Deasemeni, el nu se amestecă în cercetările oficiale, căci nu era decât un strein și nu făcea parte din nici o poliție oficială.

Generalul Paul Bernard nu voise să spună că în acea seară, dupăce rămăsese singur în parc, și când probabil Dick nu scoborîse încă dela etaj, la culcare, primise vizita scurtă a donei Bella. Ar fi însemnat să arunce pe soția chinezului într'un scandal public, or, generalul era convins că Bella nu avea nici un amestec în această crimă, deoarece vorbise cu ea lângă poartă, în parc și spaniola nu numai că nu intrase în casă, dar nici nu se apropiase de vilă. De altfel, îndată ce o convinsese să plece, generalul încuiase poarta în urma ei și se dusese la culcare.

Deodată însă, își aminti un amănunt, la care nu se mai gândise:

Când intrase în vilă, dupăce se despărțise de Bella, zărise pe culoar, pe întuneric, o siluetă albă, care se îndrepta dinspre odaia lui Dick, spre camera Manuelei d'Almeida. Crezând însă că era dona Manuela d'Almeida, care se ducea să se culce, nu dase nici o atenție acestui amănunt...

Dar dacă acea siluetă nelămurită, nu fusese a donei Manuela d'Almeida?...

XIII

BANUELI

Dona Manuela d'Almeida se îmbolnăvi. Ea cădea într'un fel de extaze religioase, adânci. în fața crucifixului.

Incă din seara când avea să se întâmple nenorocirea, se plânsese de o amețeală grea. de o migrenă ce o făcea să vadă turbure și se retrăsese încă dela orele nouă și ceva, în camera ei, cerându-și iertare oaspeților. Camera ei era pe acelaș culoar, cam vis-a-vis de a lui Dick.

— Dar înainte de culcarea lui Dick, nu ați văzut pe culoar sau în camera lui, nici un zgomot suspect? o întrebă generalul.

(Va urma)

Visul al tuturor Doamnelor este și va fi **„frumusețea"** *și menținerea ei. Se obține aceasta prin genul* **noilor coafuri**, *cu adaptările de chignone și cavulete e* **gata aplicabile. Estetic și practic:** *Inovația ultimilor perfecționări ale* **ondulații permanente.** *Aplicațiuni speciale în timpul cel mai scurt de* **Henne și Henol** *în toate nuanțele dorite.* **Massage** *facial cu aplicații parafinale sau* **namol-radio-activ** *recunoscute minunate pentru prevenirea și înlăturarea ridurilor. Toate produsele și specialitățile efective pentru îngrijirea tenului, părului și corpului la: Institut de Beauté, Salon de Coafură* **DORTHEIMER**, *Calea Victoriei, 50 Tel. 327/35*
Cereți noul catalog.

CARMOL ALINĂ DURERILE DE CAP

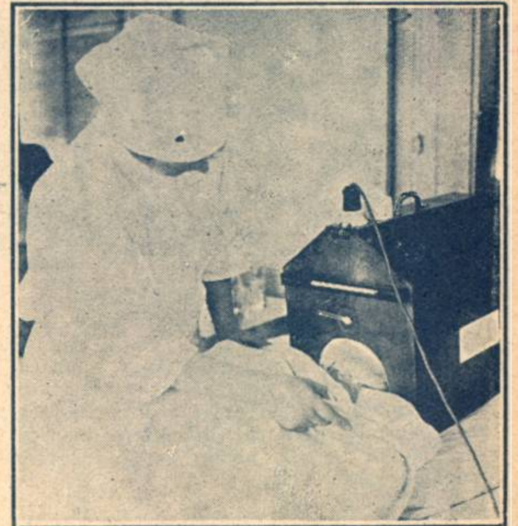
VIZITAȚI MAGAZINUL SPECIAL DE
GRAMOFOANE ȘI PLACI
ODEON
Columbia
POLYDOR
Pathé
CEL MAI BINE ASORTAT MAGAZIN
PREȚURI EFTINE
ZILNIC SOSESC NOUTATI
SE VINDE ȘI IN RATE
NOTATI BINE ADRESA
STR. CAROL 52 (FOST 62)
INTRARE PRIN GANG

Din toată lumea

Pentru bo'navii de gripă

La dreapta: **Unui bolnav de gripă, i se administrează într'un spital din Londra, o „cutie pentru transpirat", a cărei întrebuințare, dă cele mai bune efecte, pentru combaterea acestei boli**

Ravagiile șomajului în Anglia

Bandiți mascați? **Nu, ci câtiva șomeuri englezi, din diferite profesiuni, purtând placarde de reclamă ale unui teatru londonez. Spre a nu fi recunoscuți, poartă pe fețe măști negre, putându-și astfel câștiga o existență relativă.**

O catastrofă aeriană

Sus: **Hydroavionul „Columbus".** Jos: **Victimele, în starea în care au fost găsite**

Concursuri!!

Scenă dela un concurs de fumători la Paris.

ELEGANȚĂ

Aspectul a două „mondene", acum 100 de ani

Două stațiuni, două aspecte

Sinaia și Constanța!! Mirajele vilegiaturiștilor în timpul verii, au aspecte cu totul deosebite iarna. La stânga, vedem țărmul mării înghețat la Constanța; iar sus: un grup de sportsmani veseli, pornind din Sinaia, spre a se lansa cu skyuri și săniuțe.

Cărţile se dau pe faţă. Banii mei sunt pierduţi. Dar nu pot să pontez acum 50 de gulden, m'aş face de râs. Iarăş cinci sute.

Ei comedie — iar am pierdut. Nu face nimic. Nu-mi arăt necazul. Suntem doar cu toţii oameni bogaţi, jucăm ca să încercăm o mică senzaţie, atât.

Cinci sute!

Baronul cel gras de lângă mine, zâmbeşte uşor. S'au dus şi ăşti cinci sute. Dar eu continui. Continui şi câştig, câştig într'una. Peste un sfert de oră părăsesc clubul cu 15.000 gulden în buzunar. In viaţa mea, nu mai calc pragul acestui club!

Noaptea îl citesc pe Gorki, citesc despre viaţa necăjită a muncitorilor... Nu, — astea nu mă mai interesează! Cum de pot sta aici liniştit când la Zoppot continuă jocul de cărţi şi ruleta! Poate că acum aş avea 20.000 sau chiar 30.000 de gulden.

15.000 GULDEN

Mă culc abia spre ziuă, visez doar bani în jurul meu, mormane, lăzi pline de bani. Femei se desbrac în faţa mea, strigând: Cumpără-mă, pentru 10.000 gulden, poţi să faci cu mine ce vrei — 10.000 gulden...

Dimineaţa mă trezesc.

Azi mă duc la Zoppot să mă plimb dealungul mării, să mă recreez. Nu, la cazinou nu mă duc. Am cincisprezece mii de gulden! Suedia are să fie fericită, să capete un cetăţean atât de bogat. O să deschid un birou de import-export la Stockholm şi am să fac avere. Viran va fi mulţumită cu mine. Şi mama mea de asemeni.

Poate că primesc azi vre-o veste dela Viran. O să văd. Mă duc la Zoppot, doar ca să iau aer de mare. Dar să alergi pe cheiu e o prostie. Mai întâi intru la o cafenea sau mai bine la bar. Ce dracu, am doar 15.000 de gulden! He, băete! Şampanie. Comand. Poftesc şi două fetişcane la masă. Beţi şi voi şampanie, păpuşelor, nu-i aşa?

Nu poate să mi-o ia în nume de rău Viran, că doar nu mă culc cu ele, vreau doar aşa puţină veselie în jurul meu. Viaţa e splendidă, când ai portofoliu bine garnisit. Lumea e doar pentru cei bogaţi: Hotelurile luxoase, restaurantele, vagoanele cu paturi, cele mai frumoase femei — şi cazinourile de joc. Dar în acelea nu mai calc. Mă duc doar la Zoppot azi după amiază, să mă plimb în tihnă dealungul mării.

Pela şease plecai şi mă plimbai în tihnă dealungul mării. Aceiaşi mare, care-şi rostogolia talazurile şi dealungul coastelor Rusiei. Dar cât de plicticos e acest veşnic flux şi reflux al valurilor. Ştie D-zeu cum de puteau să rabde vilegiaturiştii, să stea aci patru săptămâni, vara, culcaţi în nisip şi zgâind ochii la întinderea nemărginită de apă.

— Bună seara, d-le Zoubkoff.

Baronul mă acostă.

— Iei şi d-ta puţin aer înainte de a intra în sala de joc?

— Chiar aşa d-le baron.

Peste o jumătate de oră stăteam în faţa cărţilor. De astădată jucam cu mai mult sânge rece, pontam doar sume mici, pierzând şi câştigând pe rând.

La trei dimineaţa părăsii clubul cu 17.000 Gulden în buzunar.

IDEAL DE RENTIER

10.000 îi pun deoparte, îi depun la o bancă şi-mi iau un carnet de cecuri, la fel cu baronul. Trebue să ajung la 50.000 coroane. Atunci am scăpat de orice grijă. Nu mai am nevoie să muncesc. Mă fac rentier. Un rentier mic, foarte mic, nu-i vorbă — dar oricum un om care are de unde trăi. Dar nu mai puteam să sufăr liniştea; îmi trebuia zgomot, muzică, lume! Hai la bar! Nu sunt în stare să şed liniştit şi să citesc o carte. Liniştea mă îmbolnăveşte.

INTERMEZZO GALANT

Frecventam deci regulat barurile, zvârliam banii în dreapta şi în stânga, mă încurcam în fel de fel de aventuri de dragoste, doar ca să nu stau să cuget.

Intâmplarea mă făcu să leg cunoştinţă cu soţia patronului barului meu favorit, plecat în provincie. Doamna, o femeiuşcă nostimă, cu mult temperament, e ahtiată după o aventură galantă. Imi devine amantă. Am oarecari remuşcări, în prima noapte de dragoste. Mă gândesc la Viran şi ştiu că cel mai bun lucru ar fi să plec din Danzig.

Acum mă ţin legate două cătuşe: jocul şi femeia. Dar rămân. Rămân şi-mi petrec nopţile pe rând la cazinou sau la amanta mea. Până ce într'o bună zi apare soţul şi pune capăt idilei, cu un scandal monstru.

PATIMA JOCULUI

Intr'o seară câştigai 37.000 gulden. 37.000 şi cu 10.000 dela bancă fac 47.000. Incă 3000 şi mi-am făcut suma.

Pontez o mie de gulden. Norocul m'a părăsit. Pierd, pierd într'una. Bancherul, partenerul meu, parcă hipnotizase banii, de alergau aşa dela mine la el.

In zorii zilei mai aveam 5 coroane. Imi trebuiau cel puţin o mie, ca să mă reabilitez, era lucru clar. Cu cinci coroane nu puteam face nimic. A doua zi mă dusei la bancă, luai o mie de coroane. Intr'o săptămână pierdui 7000. Pierdui şi restul. Câştigai, pierdui iar. Nu mai aveam decât cele 500 coroane pentru mama. Aceştia erau bani sfinţi. Căutai să câştig bani, muncind. Căpătai o traducere, cari mi se plăti cu 50 coroane. Cu acestea trebuia să reîncep lupta. Hai la Zoppot.

Avea să se mire bancherul că pontez sume atât de mici, dar n'aveam ce să-i fac. Şi apoi puţin îmi păsa de asta!

— Facem un joc?

— Cu plăcere.

Câştig vreo 130 de coroane, pontez iar o sută, pierd. Incă'o sută, pierd iarăşi.

— Scuzaţi, nu mai am bani la mine. Aţi vrea să mă împrumutaţi cu 500 coroane în schimbul unui cec?

— Cum să nu, cu plăcere.

Bancherul îmi întinde tocul său rezervor. Scriu: Cinci sute coroane. Banii mamei, banii sacrosancţi! Ii pun în joc, căci Satana mă ţine în ghiare.

O sută!

Sutarul meu trece de partea bancherului. Pontez 50 de coroane şi pierd, pierd, pierd.

— Mi-aţi mai împrumuta 500 pe alt cek?

— Cu cea mai mare plăcere.

Scriu un cec neacoperit. Vai de mine, asta-i înşelăciune! Ţine-ţi firea băete, ai să câştigi!

Cincizeci.

Pierd mereu.

După o jumătate oră am pierdut şi cele cinci sute de coroane împrumutate şi părăsesc sdrobit clubul. Mă duc la malul mării şi mă gândesc să-mi fac seamă.

Viran, Viran, de-ai şti...

A doua zi scriu la Stockholm unui văr al meu şi-l rog să-mi trimită câteva coroane.

Alerg dezamăgit pe străzile Danzigului; de nicăeri nu-mi luceşte o rază de speranţă.

Vărul meu nu-mi răspunde. Primesc o scrisoare dela Viran, prin care mă întreabă, câţi bani posed actualmente. Sunt speranţe că voiu putea să trăiesc iar în Suedia.

TOATE DRUMURILE DUC LA ZOPPOT

Răspund:

„N'am nimic, nimic, nimic — nici un ban; peste câteva zile gazda mă dă afară din casă".

Şi chiar aşa se întâmplă. Inoptez în sala de aşteptare a gării centrale.

O scrisoare dela Viran. Mă mângâie, mă îmbărbătează. Draga de ea! Cum de am putut oare să risc totul? De ce n'am încetat pierzând cele 20.000 coroane. Pentru ce?

Mă simt trist, descurajat, amărât, mă dispreţuesc eu însumi.

Şi totuşi, mă simt atras la Zoppot, ca de un magnet. Dau târcoale cazinoului, ca un câine hămesit unei bucăţi de carne, în gangul unei case. Intâlnesc pe unul sau pe altul din vechii mei cunoscuţi şi simţind după mutra lor satisfăcută că au câştigat, îi rog să-mi dea câţiva gulden.

Intr'un rând unul din ei îmi dete cinci gulden. Mă dusei să mănânc şi eram fericit Putui să-mi plătesc o noapte culcuşul la armata de salvare.

Ajunsei sufleteşte la acelaş nivel, ca pe vremea celei mai cumplite epoci ale cocainomaniei. Uneori mi se părea, că nu pot trăi fără o patimă oarecare. Scăpând de una, cădeam pradă alteia. Vai, cât de slab e omul, cât de slab!

Intr'un rând, eram la cazinou, făcând pe kiebitzul. Deodată intră un domn care habar n'avea de regulele jocului. La garderobă întrebă de un jucător rutinat. Auzindu-i întrebarea, îmi oferii serviciile. Pontă acum după sfaturile mele. Un bogătaş câştiga cu tipurile unui biet pârlit! Era grotesc.

După ce câştigase îndeajuns, îmi dărui 200 gulden.

Ii pusei în buzunar şi mă dusei acasă? Dar de unde! Mă pusei să joc din nou. Peste jumătate de oră aveam 400 gulden.

Patru sute gulden, eu care acum câteva zile cerşisem cinci! Patru sute gulden.

Ura! Inainte!

Pierdui o sută, resimţii un fel de şoc nervos, dar câştigai iarăşi.

Seara părăsii cazinoul cu 900 gulden în buzunar — mai fericit, de cum fusesem cu cei 47.000.

Imi luai o odaie cu chiric, mă dusei apoi la restaurant, comandai un menu cu cinci feluri, o sticlă cu vin de Bourgogne.

Nouă sute de gulden — renăşteam iar la viaţă!

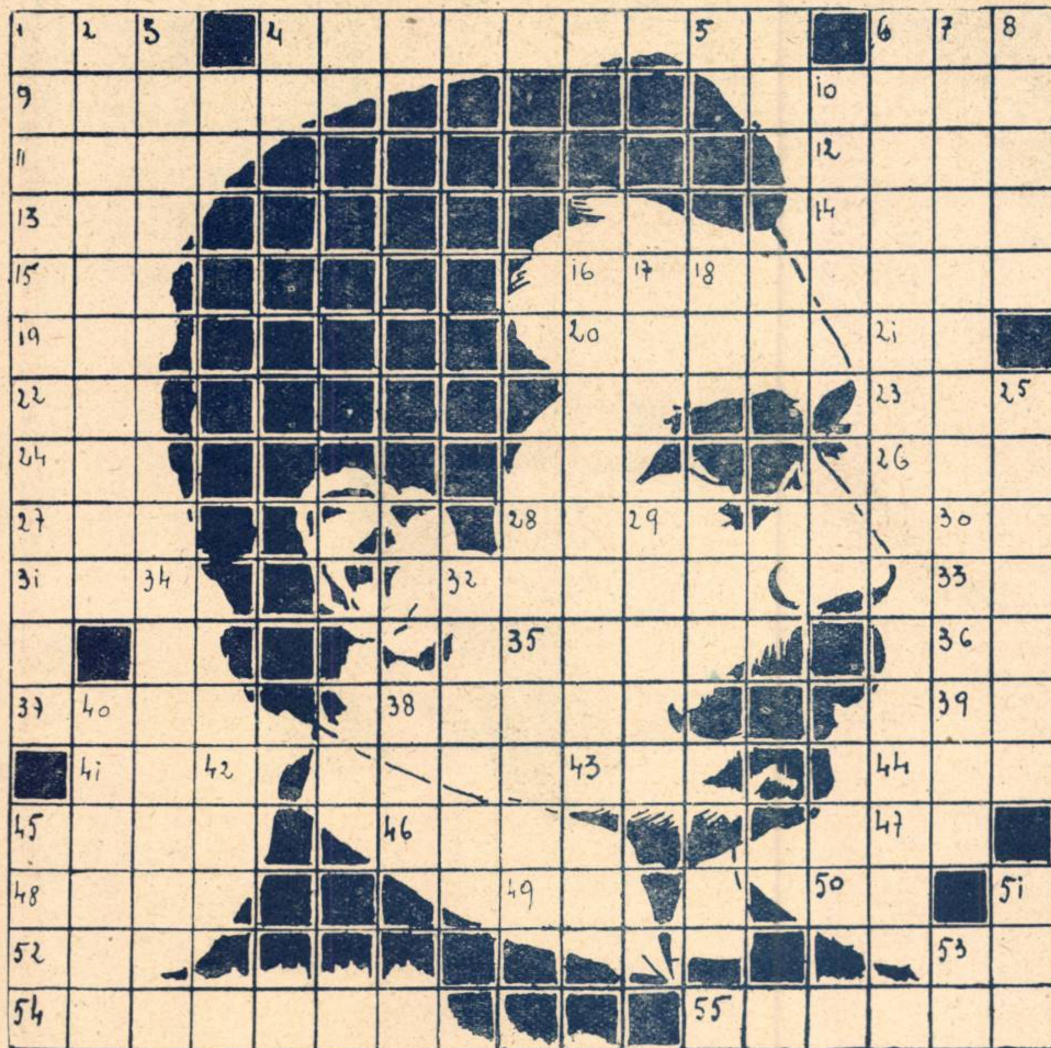
(Va urma)

Jocurile „Realităţii Ilustrate“

TOATE JOCURILE DIN ACEST NUMĂR SUNT FĂCUTE DE D. PAUL ENESCU, CRAIOVA

Joc No. 1 (cuvinte încrucişate) — Al. Stamatiad

(15 puncte)

ORIZONTAL: 1) Interjecţie (Mold.); 4) poemă de Al. Stamatiad; 5) personagiu mitologic; 6) pietrar (zool.); 9) suburbie în Constantinopole. 10) loc de întrunire; 11) arbore; 12) dibăcie; 13) pronume; 14) modest; 15) 2 litere din „dănac“, 16) râu în Franţa; 19) pronume (inv.); 20) Fluviu în Bavaria; 21) pronume; 22) două litere din „ropot“; 23) arbore; 24) oală; 26) pictor englez (1799—1879), 27) posezi; 28) culegere de poezii de Richepin.; 30) salutare; 31) ins. dintr'un popor antic; 32) celebru navigator veneţian (1451—1498); 33) diviziune de timp; 35) fabulist englez (1688—1732); 36) 2 litere din „gard“; 37) fluviu în Elveţia. 38) poet grec; 39) alifie; 41) general francez; (1451—1513): 43) pronume; 44) morfeu; 45) pronume; 46) măsură chinezească (Larousse); 47) idem; 48) persoană) 49) gust particular; 50) notă muzicală; 52) pronume; 53) pronume; 54) poemă de Al. Stamatiad; 55) poemă de Al. Stamatiad.

VERTICAL: 1) Poemă de Al. Stamatiad; (3 cuv.); 2) poemă de Al. Stamatiad; 3) încheietura braţului; 6) poemă de Al. Stamatiad; 7) Poemă de Al. Stamatiad (2 cuv.); 8) fluviu în Germania; 10) avere (fig.); 16) poemă de Al. Stamatiad; 17) notă muzicală; 18) notă muzicală; 25) fluviu în Anatolia; 28) marinar francez (1837—1869; 29) poet francez 1683—1764;; 34) rege persan; 40) poemă de Al. Stamatiad; 42) pronume; 44) rege indian; 45) păzitorul unui anumit loc cultivat; 51) necaz (fig.); 53) pronume.

MAGAZIN SPECIAL
DE
GRAMOFOANE ŞI PLĂCI
Bucureşti, Str. Carol, 52 (fost 62), Intrarea prin Gang)
IMOBILUL DATTELKREMER

Cel mai bine asortat magazin cu
GRAMOFOANE ŞI PLĂCI
ODEON, COLUMBIA, POLIDOR, ETC.

Zilnic sosesc noutăţi. — Preţuri eftine. — Se vinde şi în rate

Joc No. 2 (Golf de cuvinte)

(5 puncte)

Să se ajungă pe calea cea mai scurtă dela cuvântul PARIS la cuvântul VIENA. schimbându-se pe rând câte o literă!

Joc No. 3 (Metagrama)

(5 puncte)

Cu *C* sunt tablă,
„ *G* „ rană.
„ *J* „ margine de mare.
„ *N* „ suprafaţă.
„ *S* „ prin judeţe.
„ *T* „ simbrie!

Joc No 4 (Enigma)

(5 puncte)

Smulgeţi coada unei pasări şi va cânta pe mai multe voci!

* * *

Deslegările jocurilor se primesc la redacţie până la 10 Martie 1929. Fiecare joc acordă deslegătorului un număr oarecare de puncte. Cel care obţine numărul cel mai mare de puncte, prin deslegarea celui mai mare număr de jocuri, din numerele 6, 7, 8 şi 9, va primi un premiu de 1000 lei. Premiul al douilea e de 500 lei: premiul al treilea 300 lei. Următorii şapte deslegători primesc câte un volum din operile autorilor renumiţi. Deasemenea vom publica numele tuturor deslegătorilor. Premiile se vor distribui la 20 Martie 1929.

* * *

Tuturor deslegătorilor din **Capitală** le vom elibera gratuit câte un carnet de bonuri „Suchard“ în valoare de 50 lei.

La cumpărăturile care se vor face la magazinele din Bucureşti ale fabricei de ciocolată „Suchard“, se vor putea da drept bani, bonuri din carnetul pe care-l oferim.

Carnetele se vor elibera deslegătorilor, de îndată ce le vor apare numele în revistă.

* * *

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA
Bucureşti, str. Sărindar 12
Telefon 306/67

PREŢUL ABONAMENTULUI

Pe un an	**Lei 350**
Pe o jumătate de an	**„ 175**
Pe trei luni	**„ 80**

PENTRU STRĂINĂTATE

Pentru America	**„ 850**
Pentru Cehoslovacia şi Jugoslavia	**„ 410**

Director redacţional
NIC. CONSTANTIN

„BIBLIOTECA PENTRU TOŢI“

este cea mai veche, mai cunoscută, mai răspândită şi mai folositoare publicaţie de:

LITERATURA, DE ARTA, ŞTIINŢA, etc.

cuprinde scrieri dela clasicii români şi străini precum şi opere străine traduse de scriitori români cunoscuţi.

Un volum cuprinzând circa 100 pagini costă Lei 7. -

Au apărut până în prezent aproape 1200 numere.

Catalogul general se trimite la cerere gratis de către Edit. Libr. **„UNIVERSALA“ ALCALAY & Co.** Bucureşti, Calea Victoriei No. 27.

De vânzare la toate Librăriile din ţară.

BIBLIOTECA UNIVERSITĂȚII -IAȘI-

REALITATEA ilustrată

Priveliște de iarnă în munții Jungfrau

Atelierele „Adevĕrul", S. A.

Anul III. — No. 9 24 pagini.—Apare Sâmbăta 23 Februarie 1929

REALITATEA ilustrată

UNIVERSITAŢII IAŞI

SPORT DE IARNĂ: *A. S. R. Principele Nicolae la Predeal; în plină viteză cu skyurile; copii cu săniuţa*

Preţul 8 lei

„Metilicul"

La mahala nu se mai spune astăzi : „Dă-mi un vin sau o țuică !"

Mitocanul își rotește, fioroase, privirile, spre cârciumar, se gândește că o viață are la urma urmei omul și cere cu năduh „să-i ardă un metilic !"

Se întâmplă, firește, de multeori să n'ajungă la Morga, după consumarea unui respectabil număr de pahare, ci să nimeriască cel mult prin șanțuri și prin garduri. Se întâmplă ca nevasta să nu-i plângă la căpătâi : „Cui m'ai lăsat, Ioane ?", ci să-l ia în tărbacă : „Iar te 'mbătași, bețivule!" și să-l culce 'n magazie.

Riscurile ne pândesc, natural, oriunde și oricând. Profunda cugetare : „Omul este ca oul ; a căzut, s'a dus în alte locuri", pornește probabil de la constatarea, că în definitiv poți să dai ortul popii, înecându-te chiar cu un os de pește. E adevărat însă, că mai degrabă poți să dai de dracu în zilele acestea, închinând un pahar la un aperitiv, decât dacă, de pildă, ai avea fantezia să înghiți un baston.

Testamentul este obligatoriu, nu numai în vederea faptului că, ducându-te la slujbă, ai putea să fii tamponat de un automobil cu șofer fistichiu,—nu-i mult decînd o mașină a dat buzna într'un pluton de sergenți de oraș, transformându-i în gelatină, — ci și în eventualitatea că ai avea inspirația să te cinstești cu prietenii la bodegă.

Tata Noe, cel bătrân,
Fost-a fost, pui de român !

A fost și avea curajul să tragă la măsea, căci pe-atunci distilerii nu existau și deci nu se știa de alcolul metilic.

Probabil însă, că pe-atunci exista un control sanitar și că puteai să bei un vin fără otravă, după cum puteai să-ți procuri o pâine, în care să nu găsești un șoarece, cum a găsit zilele trecute un cetățean, sau un păduche, cum găsise mai de mult un alt nefericit.

Surprize de această natură, sunt frecvente numai acum și desigur, numai la noi.

Cunoaștem cazul unuia care a murit de scârbă, pentrucă mâncând la piață o tuzlama, s'a pomenit în gură cu'n calup de săpun. Cunoaștem cazul unei cucoane, care s'a intoxicat și-a încetat din viață, din pricina unei savarine consumate la Centru.

Nu mai pomenim, bine înțeles, de accidentele care ni se întâmplă deatâtea ori, găsind, fire de păr în ciorbă, chibrituri în friptură și muște în tocană ; nu mai pomenim de surprizele Regiei, de exemplu, care ținând seama că și-a scumpit produsele, oferă mușteriilor, ca supliment, un cocean de varză în cutia cu tutun sau un crâmpei de sfoară în țigara cu carton aurit.

Suntem orientali, adică tembeli, sau, cu alte cuvinte, cumsecade. Nu ne trecem cu firea.

Constatăm că în pâine e un guzgan sau, — pardon, — un păduche, ne minunăm că suntem norocoși, tragem o înjurătură și cel mult, venim cu descoperirea la gazetă, — în loc să ne ducem la brutar și să-i băgăm surprizele pe gât, sau la domnii cari au obligația să garanteze de sănătatea noastră și să facem la fel.

Neavând certitudini liniștitoare în privința stomacului, credeam până mai eri, că gâtlejul nostru este cel puțin ocrotit. Credeam că vinu-i vin și țuica este țuică sau că, în cazul cel mai rău, transformarea lor s'a operat ca la nunta din Cana : cu apă, care în cazul cel mai rău, ar fi putut să facă broaște în burtă.

Dar nu mai e așa. Riscurile, s'a văzut, sunt imense. Din câteva pahare te poți trezi la Institutul d-lui dr. Minovici, adică la Morga, în galantar.

Perspectiva e lugubră, iar situația este cu atât mai penibilă, cu cât nici la vechile deprinderi nu te 'nduri să renunți.

Dezlegarea problemei ?

S'o caute fiecare cum o putea și s'o spună și altora.

ION PAS

Cea mai frumoasă romancă din America

Afară de concursurile propriu zis americane, diferitele naționalități conlocuitoare ale Statelor-Unite își organizează la diferite ocazii, concursuri pentru alegerea reginei frumuseții națiunii respective. Aleasa capătă titlul de „Miss" a națiunii ei.

Bineînțeles, românii din America, al căror număr se cifrează cu milioanele, aleg și ei o „Miss" reprezentanță a lor. Condiția esențială este, ca frumoasele candidate, — pe lângă însușirile fizice cu care le-a înzestrat natura — să arboreze la concursuri costumele naționale românești. Toaleta aceasta, pe lângă că le dă farmec deosebit, dar face ca tipul specific românesc, să relasă și mai evident !

Ultima alegere a romancei din America, s'a făcut spre sfârșitul anului 1927, când a avut loc la Canton, Ohio, adunarea generală a „Uniunei și Ligei" societăților românești din America. Cu această ocazie au avut loc și mari serbări, în cadrul cărora figura și alegerea celei mai frumoase romance din America.

Premiul întâiu, în anul trecut, l-a obținut d-șoara Veronica Popa din orașul Erie.

Când femeea vrea să-și moșteniască bărbatul...

CHIAR în America tuturor năzdrăvăniilor și a tuturor crimelor fantastice, a făcut senzație următorul caz :

D-na Grace Wood din Detroit a pus la cale, până în cele mai mici detalii, planul de a-și omorî soțul, pentru a pune mâna pe cei vre-un milion de dolari, pe cari acesta îi realizase în vânzarea și cumpărarea de imobile.

Femeea, bătrână, urîtă și diplomată a universității de Michigan, avea și ea avere.

D-na Wood doria să stăpâniască și partea bărbatului ei, Ralhp A. Wood. Și pentru împlinirea acestei dorințe, s'a hotărît să-l omoare.

Ea a angajat deci trei oameni — doi bandiți și un tânăr funcționar din biroul bărbatului. Trebuia ca acesta din urmă să se ducă seara la Wood în birou și să-l scoată pe sală. Ceilalți doi urmau să-l loviască cu ceva greu în cap, iar după aceea aveau să-l arunce în automobil și să-l ducă undeva, afară din oraș. In buzunarul victimei trebuia să se pună ceva cocaină, iar automobilului, cu mortul în el, urma să i se dea viteză mare spre a se prăbuși într'o prăpastie. Aceasta pentruca să se creadă că Ralph Wood, fiind sub influența cocainei, pierduse controlul mașinei și deci căzuse cu ea în prăpastie.

Dar contabilul a destăinuit lui Wood întreg planul criminal, cum îl destăinuise și poliției. Și el s'a hotărât să-și joace rolul până 'n ultimul moment. Astfel, când l-a scos pe Wood în sală și când cei doi criminali se aruncaseră asupra lui, polițiștii postați din vreme la diferite colțuri, au și sărit pe ei. Cum și unii și alții erau înarmați, a urmat o luptă de revolvere care s'a terminat prin uciderea unuia dintre bandiți.

D-na Wood a fost arestată. Osânda poate să fie pușcăria pe viață.

ȘCOALA
DE
ELECTRO-MECANICĂ
BUCUREȘTI
CALEA CĂLĂRAȘILOR No. 104.

Scopul școalei este de a forma Conductori-Desenatori technici pentru serviciile Statului (C.F.R. etc.) și industrie.

Ca elevi sunt admiși numai absolvenții gimnaziului sau cei cu studii echivalente: Arte și Meserii, Industriale, etc.

Cursurile școalei sunt predate prin corespondență, astfel că elevii pot urma școala fără părăsirea ocupațiilor.

Condițiunile de admitere și programul de studii se trimit gratuit la cerere

Cărți noui

OAMENII MĂRII („Les Travailleurs de la Mer"), roman de Victor Hugo, în două volume, tradus de Ion Pas. Puternicul roman al celui care a lăsat în urma sa o operă, peste care anii trec fără să o știrbiască și care face impresia unui bloc armonios de marmoră, e înfățișat în românește într'o impecabilă tălmăcire și în condiț.unî tehnice alese. Cu Oamenii Mării, ed.tura „Cugetarea" deschide sub auspicii ferice seria „Scriitorilor clasici streini, — colecție în care vor apare traduceri din capodoperele caracteristice ale literaturii universale

Ferma cu reptile

O aventură senzațională a detectivului mondial Gex Trevor

de Rudyard Mullton

BIBLIOTECA UNIVERSITĂȚII -IAȘI-

(5)

REZULTATUL CAPITOLELOR PRECEDENTE

Aviatorul Dick Randall sosește în Brazilia, pentru aranjarea succesiunei unchiului său, miliardarul Diaz Domingos. Două încercări de atentat, neizbutite, împotriva lui Randall, determină pe protectorul său, generalul Paul Bernard să plece împreună cu detectivul Trevor Gex, în Brazilia.

Dar, în prima zi dela sosirea lor în Rio-de-Janeiro, chinezul Sse-Pong atrage pe Gex într'o cavernă cu reptile, iar în cursul nopții Dick Randall este asasinat, în vila logodnicei sale, d-na Manuela d'Almeida, unde mai sunt găzduiți generalul Paul Bernard și doi spanioli, Lopez de Setubal și Cortez.

Cu ajutorul Izabelei, soția lui Sse-Pong, de care începe să-l lege o simpatie evidentă, generalul Bernard salvează pe Gex din grota cu șerpi.

La vila donei Manuela, încep cercetările și poliția ajunge la concluzia că Dick Randall a murit de moarte naturală. Dar generalul Paul Bernard a zărit în noaptea crimei, o umbră albă pe culoarul vilei: el a crezut la început că era dona Manuela și nu a dat importanță acestui fapt. Dar lucrurile se complică, și,, cititorul va găsi în rândurile de mai jos, redarea complexului de aventuri extraordinare, pe care reporterii brazilieni îl numiră „Misterul dela vila Manuela".

— Nimic ; de îndată ce m'am retras în camera mea pela 9, mi-am făcut rugăciunea de seară, m'am desbrăcat și am adormit greu, fără să mai mă trezesc până azi dimineață la ora 8.

— N'ați mai eșit eri seară din cameră deloc ? stărui generalul.

— Deloc. Am adormit foarte greu, eram grozav de obosită, eram bolnavă....

Generalului i se păru foarte ciudată aceastā declarație și împărtăși detectivului Trevor Gex, cum zărise pela ora 10 și jumătate, în noaptea crimei, o siluetă albă pe culoar.

Crezuse că e dona Manuela d'Almeida, dar logodnica lui Dick spunea acum că nu a mai eșit din cameră nici o clipă, după ora 9.

— Atunci n'a fost dona Manuela, zise detectivul, privind fix pe general în ochi.

Acesta îi spuse:

— Știu, îmi faci în gândul tău o vină, că nu am declarat prezența doamnei Bella, eri seară, pentru o clipă, în parcul vilei. Mi s'ar părea însă imposibil ca ea să fi ajuns pe culoar înaintea mea, când cu o clipă înainte de a intra eu în vilă, încuiasem poarta parcului în urma ei!

— Dar poarta a rămas o clipă deschisă... o clipă de distracție, când privirile și atenția v'au fost captate de frumoasa și abila spaniolă, care spune povești mai captivante decât în o mie și una de nopți!...

— Vrei să spui că în acea clipă s'a putut strecura cineva în parc? Și că acel cineva e silueta albă, pe care am luat-o drept Manuela d'Almeida? Dar cum a eșit apoi din vilă? De altfel, eu m'am întors dela spital, unde te lăsasem, pela 10 seara și Bella a sosit peste o jumătate de oră, când Dick nu se dusese încă la culcare și nu se afla deci în camera sa, ci sta de vorbă cu cavalerii, în camera lor dela etaj... Silueta albă a eșit din camera lui Dick, înainte ca acesta să fi coborît în acea cameră. Dick trăia la ora când am văzut silueta de pe culoar, dovadă că a stat cu cavalerii până la 11. Crima, dacă e crimă, s'a făptuit după 11.

— Dar dacă asasinul a stat ascuns în vilă și a eșit azi dimineață, după ce cavalerii s'au retras de pe coridor?

— Ai răbdare Gex. Nimeni mai mult decât mine, nu dorește ca această afacere să se elucideze cât mai degrabă, pentruca eventualii vinovați să-și ia pedeapsa. Să așteptăm însă, înainte de a face vre-un demers, răspunsul la telegrama ce am expediat la Madrid: dacă cumva m'a mințit în tot ce mi-a spus eri pe Uvidor, numai ca să poată da lovitura de azi noapte, o denunț. Dar trebue să am dovada mai întâi că m'a mințit, că e vinovată și că nu e o victimă. Dacă în adevăr, chinezul posedă un act din partea ei, prin care ea recunoaște că și-a ucis soțul? Și dacă ea nu e vinovată de moartea lui Dick. Ar însemna s'o expun scandalului public și răzbunării lui Sse-Pong și poate chiar să fie condamnată pentru uciderea soțului ei, la Madrid...

— Domnule general, iertați-mă, dar ați căzut în mrejele acestei aventuriere!

— Căreia tu-i datorezi viața; căci dacă nu-mi arăta Bella locul unde erai închis, azi ai fi mort!

Trevor Gex înclină capul...

A doua zi, miniștrii Angliei și Franței la Rio de Janeiro, trimiseră condoleanțe familiei celui ce fusese un îndrăzneț aviator, iar don Alvarez Domingos, abia sosit la fozenda sa, auzind de cele întâmplate, se înapoiă de grabă la vila donei Manuela d'Almeida. Zadarnic încercă el să consoleze pe vara sa. Dona Manuela părea înebunită de durere.

Defunctul fu așezat pe catafalc, acoperit de flori tropicale, cu vaste carole și parfumuri grele.

Dona Manuela d'Almeida avea febră și fu nevoe să se cheme doctorul.

Din cauza suferinței, figura ei se schimbase de nerecunoscut, ochii i se înfundară în orbite și când plânsul convulsiv începea s'o zguduie, leșina de slăbiciune.

Inspectorul general al poliției, veni să ceară îngăduința ca să se facă autopsia trupului neînsuflețit al lui Dick Randall, în care scop cadavrul trebuia transportat la Morgă.

Dar dona Manuela d'Almeida se opuse, într'o criză groaznică de nervi, așa că don Alvarez Domingos, vărul ei mai mare și al defunctului, interveni cerând inspectorului să renunțe, deoarece familia nu avea de făcut nici o reclamație cu privire la moartea lui Dick Randall, constatată oficial ca fiind naturală.

Mai mult: don Alvarez porunci ca înmormântarea să aibă loc chiar în acea noapte.

— Dar, spuse generalul, dona Manuela e bolnavă...

— Dona Manuela e „îmbolnăvită"! Trebue să se termine odată cu tot ce-i cauzează atâta neliniște.

— Dona Manuela nu va accepta ca ceremonia să se facă în noaptea aceasta, fără nici o pregătire. Ministrul Franței și al Angliei...

— Numai eu, fiind cel mai în vârstă din familie, decid în aceste chestiuni. Am pregătit totul. Și apoi domnule general, trebue să sfârșim odată cu toate imaginațiile înflăcărate de polițiști ridiculi, introduși în casa aceasta... Dona Manuela d'Almeida nu mai poate suporta această atmosferă de roman senzațional, creată în jurul unei morți care nu are nimic suspect!

— Vorbiți de prietenul meu, Trevor Gex? întrebă generalul.

— Dona Manuela, are nevoe de liniște!

Și don Alvarez eși, lăsând pe general încremenit de uimire.

XIV

O CONȘTIINȚA TURBURATA

La lumina faclelor, cel care fusese viteazul Dick Randall, fu scos din vilă și așezat în dricul modest, ce-l aștepta în fața porții.

Dona Manuela d'Almeida, leșinată aproape sub vălurile cernite, fu scoasă pe brațe de don Alvarez și suită într'o mașină cu perdelele lăsate. Se așezară coroanele pe cosciugul din carul funebru, și florile prindeau nuanțe de sânge, în lumina roșie a torțelor, ce proectau umbre negre pe ziduri și pe boschetele din parc. Generalul Paul Bernard, între bărbuța lungă și rară ca de țap a lui Lopez d'Orihuela și ochiul absent a scundului Cortez de Figuiera y Campomajor, traversă parcul, ca să treacă după don Alvarez, ce urma pe jos carul mortuar. Trevor Gex ajunse, din urmă pe general și-i întinse o telegramă, aruncându-i o privire de imputare. Era răspunsul prin radio la telegrama expediată poliției din Madrid : dona Izabella, zisă Bella, nu ucisese pe nimeni, nici o crimă în felul celei povestită de ea generalului, nu fusese comisă acum trei ani și nici în ultimul timp. Poliția din Madrid mai preciza că familia donei Izabella emigrase de zeci de ani în Brazilia, unde locuia. Bella a mințit deci pe generalul Bernard și nu putea fi decât complicea celor cari au asasinat pe Dick Randall !

Ceremonia înmormântării aviatorului, fu lugubră: când placa de bronz a cavoului se închise, cu ecouri sinistre în noapte, pentru totdeauna, deasupra celui care fusese Dick Randall, generalul simți o durere surdă în suflet, iar dona Manuela d'Almeida căzu în acea zi, pentru a treia oară în nesimțire.

Don Alvarez Domingos o sui în automobil, și în curând, cimitirul se goli de asistenți. Numai generalul Paul Bernard, abătut, copleșit de o durere profundă nu se putea deslipi din acel loc, unde avea să lase pentru totdeauna pe băiatul zvelt și plin de inimă, pe care-l iubise ca pe copilul său.

Dick se afla acum în sicriu, în cavoul de marmură neagră și bronz al familiei Domingos, alături de bătrânul Diaz Domingos, a cărui moștenire adusese atâta nenorocire. Generalul privi în jurul său: candele licăriau ca licuricii în noptea din cimitir, candele galbene, verzi, albăstrui, iar monumentele funerare se ridicau fantastice și cimitirul părea o bizară cetate asiriană.

Se așeză pe banca neagră din grădinița cavoului. Pe lespezile negre ale crucilor, erau săpate în litere de aur numele celor din urmă răposați. La lumina palidă a candelei, generalul citi câteva nume portugheze și tresări : pe o cruce veche, sta scris numele donei Felicitas Domingos, mama lui Dick, femeea pe care Paul Bernard o iubise atât de mult. Mama și copilul fuseseră înmormântați unul lângă altul.

In cavoul acesta sumbru și vast ca o capelă funerară, erau înmormântate cele două ființe pe care generalul Paul Bernard le-a iubit mai mult în viața sa : dona Felicitas și fiul ei, Dick. Și în aceeaș noapte, în care a dus pe Dick la lăcașul de veci, generalul simția că a înmormântat încă o ființă, la care începuse să țină, — pe Bella.

Se întreba cum oare a putut Bella să-l înșele astfel? Și nu cumva, slăbiciunei cu care el, bătrânul francez vecinic galant cu femeile, s'a lăsat prins în mrejele acestei aventuriere, se datorește moartea lui Dick?

Își ceru în gând ertare dela Dick. Dar dona Felicitas, nu-l învinovăția oare de acolo din lumea nevăzutului în care se afla?

(Urmare în pag. IV-a)

Nevralina Dr. YGREC

un nou medicament antinevralgic bazat pe ultimele progrese ale științei.

Nevralina Dr. YGREC

adică un alinător al durerilor

In durerile de cap. Nevralina Dr. Ygrec este specificul suveran — 2 pastile luate cu apă, ceaiu sau lapte, calmează și vindecă orice durere.

In gripă, în nevralgii, în junghiuri, în dureri de dinți, în sciatică, Nevralina **Dr. Ygrec** este indicată. — Luați și veți vedea efectul imediat.

In durerile menstruale, frumoaselor Doamne, Nevralina Dr. Ygrec vă va ajuta în mod uimitor. — In poșeta Domniei-Voastre să nu lipsească o cutioară de Nevralina Dr. Ygrec. — Elementul durerei dispare ca prin farmec.

O doză cu 2 pastile costă 8 lei.
Cereți cu insistență Nevralina Dr. Ygrec, un nou eficace și inofensiv preparat, la farmacii și droguerii. Unde nu se găsește a se adresa Farmaciei Const. Chihăescu, Calea Victoriei 61.

(Urmare din pag. III-a)

Cum ar putea să-l ierte mama, că i-a ucis copilul?

Niciodată generalul Paul Bernard nu fusese prada unei turburări mai adânci, decât în clipa de față. Se ridică încet; candelele îl fixau ca niște ochi enormi, crucile păreau că deschid brațele lor puternice, ca să-l cuprindă într'o îmbrățișare rece, de piatră... Eși pe alee, ca să-și risipiască gândurile chinuitoare și merse mult printre monumentele funerare, printre boschetele tropicale...

CAP. XV.

UMBRE, IN CIMITIR...

Răpus de oboseală și de mustrări, generalul Paul Bernard se așezase pe o bancă de pe o alee laterală a cimitirului. Simți o mână pe umărul său și tresări.

— Domnule general!...

Era Trevor Gex, care așteptase ,după terminarea ceremoniei funebre, pe generalul Bernard; văzând că acesta rămâne cufundat în gânduri în fața cavoului familiei Domingos, îi respectase reculegerea și meditațiunile și se restrânse fără să-l vadă generalul la câțiva pași, după un boschet. Urmărise apoi pe general pe aleile cimitirului și târziu, dându-și seama de agitația bătrânului, îi spuse:

— Domnule general, e târziu, trebue să mergem...

— Tu ești Gex? M'ai așteptat?... Ai dreptate. Trebue să mergem. Trebue să mergem, ca să mă declar asasinul moral al lui Dick Randall!... Lăsând pe dona Bella să intre în parc, am lăsat desigur pe criminal să pătrundă în vilă. Și n'am denunțat încă pe această aventurieră, complice cu asasinul!... Sunt vinovat... sunt un ucigaș!...

— Omul e slab, o biată trestie în vânt, domnule general, după cum spunea și Pascal... Și toți, sub aparențele noastre de străşnicie, suntem la fel de slabi: o adiere ușoară de sentiment, ne poate frânge, ca pe o trestie mai înainte dreaptă și trufașe... Dar nu e o rușine când ne frângem: așa e firea omenească; e o rușine când ne frângem și nu ne mai îndreptăm...

— Ai dreptate, Gex!... zise generalul, ridicând fruntea. Haide, vom răsbuna moartea lui Dick!...

Voiră să iasă din vastul cimitir, dar rătăciră, dezorientați, pe alei. Mergeau încet, unul lângă altul, tăcuți. Și deodată, înmărmuriră locului. Generalul strânse brațul detectivului Trevor Gex, care avu un fior prelung. O viziune fantastică li se înfățișa ochilor.

In noapte, în fundul aleei, foarte slab luminată de o candelă depărtată, se profilau umbre negre, foarte scunde, s'ar fi zis un șir de spirite pitice.

Umbrele mergeau una după alta, parcă gheboase, nelămurite, în cea mai desăvârșită tăcere. S'ar fi zis că un grup mai compact dintre ele, duceau pe umeri un mort...

— Să fie oare gropari? își zise Gex în gând.

In noaptea opacă, printre crucile negre și boschetele cu forme fantastice, cortegiul acela de spirite translucide, aproape invizibile, fu mai mult bănuit de privirile celor doi spectatori îngroziți, decât văzut. Era doar un fel de mișcare lentă, fără formă, fără contururi precise, un val de beznă vag ondulată, desprins din beznă și alunecând prin noapte.

— Gex, tu vezi?

— Da. Ciudată procesiune!

— Sunt tot felul de secte pe aci. Probabil un pâlc de sectanți bizari, fac o ceremonie absurdă.

— St!... s'au oprit. Se pare că ne-au simțit.

— Mă duc să văd ce este, zise generalul.

— St!... nu vă mișcați!...

Ceeace numea Gex o procesiune, se cpri o clipă, apoi acea masă bănuită de beznă, se deșiră, se risipi ca o ceață, prelingându-se în dâre negre pe pământ, disparu...

Când generalul și Gex ajunseră la capătul aleei, unde zăriseră umbrele, nimic deosebit, afară de un masiv de plante tropicale, nu se mai vedea. Se mișcaseră oare florile înalte, tulpinele lungi și flexibile, de palmieri-arbuști, cu pămătufuri de frunziș la vârf, în adiere și lor li s'au părut că sunt oameni negri?

După câteva clipe, generalul zise:

— Să mergem, dragă Gex, suntem desigur mai obosiți decât credem. Aromele tari ale plantelor de aci ne ametesc gândurile, ca un opium...

Dar îndreptându-se către Gex, care se depărtase puțin pe o alee foarte îngustă, ca să vadă dacă nimeni nu s'a ascuns în tufișurile exotice, nu-l mai văzu.

— Gex!...

Detectivul nu răspunse. Generalul cercetă aleile, dădu la o parte frunzișul boschetelor, chemându-și cu vocea sugrumată de emoție, prietenul. Detectivul Trevor Gex dispăruse, fără ca cel mai mic zgomot să se fi auzit...

XVI

FERMA CU REPTILE

De două zile, de când aviatorul Dick Randall fusese găsit mort în patul său, ziarele braziliene găsiseră un subiect senzațional, pe care-l speculară amplu: coloane întregi, cu titluri groase, anunțau, cu tot felul de amănunte, mai mult sau mai puțin imaginate, *„Misterioasa dramă din Vila Manuela“*. Ele făceau tot felul de presupuneri, sugerând că Dick Randall nu murise de moarte naturală, ci că un asasinat putea fi foarte posibil, deși autoritățile nu găsiseră nici un indiciu în acest sens. Se amintiră cele două „accidente“ anterioare, cu piesa dela avionul lui Dick defectată și cu cuțitul zvârlit pe fereastră, și reporterii blamară în termeni violenți neglijența autorităților, care renunțaseră atât de ușor la autopsia cadavrului.

Intreaga și pasionata populație din Rio, toți pătimașii *fluminenses,* — căci locuitorii de pe acest „rio“ se numesc „fluviatici“, — discutară cu aprindere „crima“. Iar ziarele învinovățiau poliția, înșirând o sumă de dispariții și morți suspecte de bogați proprietari de culturi, întâmplate în ultimul an. Se vorbia de secte oculte și bande...

Incordarea atinse paroxismul, când se află de reclamația făcută de generalul Paul Bernard la parchet. Generalul depusese, îndată după înmormântarea lui Dick, la parchetul de Rio, o plângere contra chinezului Sse-Pong și a soției sale Izabella, zisă dona Bella, arătând cum acești complici îl urmăriseră pe vapor, cum a fost mințit de Bella, cum aceasta se introdusese o clipă în parcul vilei în noaptea crimei, cum Trevor Gex sese atras în capcana cu șerpi de către Sse-Pong și apoi răpit din cimitir.

Se începură cercetări intense, se ordonară percheziții la Sse-Pong, în caverna cu șerpi, la Vila Manuela... Severul *Governador* al țării, auzind despre acest scandal senzațional, ordonă deshumarea defunctului Dick Randall pentru a i se face autopsia.

Rezultatele acestor ample cercetări fură uluitoare, întrecând toate așteptările:

Indată ce se primi reclamația generalului Paul Bernard, magistratul însărcinat cu ancheta, invită pe general la parchet, ca informator și lansă mandat pentru aducerea lui Sse-Pong și a soției sale.

Chinezul fu introdus fără dona Bella, în cabinetul magistratului și confruntat cu generalul Paul Bernard.

— Sse-Pong, zise magistratul, d. general Paul Bernard a făcut plângere împotriva d-tale, că ai atras pe prietenul său, detectivul dr. Trevor Gex, într'o capcană cu șerpi. Este adevărat?

— Dacă d. general ar fi binevoit să-mi ceară în prealabil lămuriri, nu ar fi căzut în altă capcană și anume în capcana pe care i-a întins-o ridicolul.

—Vă rog să lăsați comentariile personale, și să ne răspundeți: da sau nu, ați atras în cursă pe d. Trevor Gex?

— Nu!

— Aveți cunoștință de existența unei grote cu șerpi, într'o stâncă din muntele Santa-Cruz?

— Da. E pe domeniul meu și animalele îmi aparțin.

— Ați simțit că detectivul Trevor Gex vă urmăria și l-ați făcut să intre în grotă, unde l-ați închis timp de 24 de ore, cu intenția de a-l asasina, — urmă magistratul.

(Va urma)

....Şi dacă soarele s'ar supăra?

Recolte incendiate

Inchiderea şcolilor din cauza gerului

Frigul în Europa centrală

Două pogoane de pădure incendiate lângă Braşov

După ger, — viscol şi zăpadă mare

Situaţia la C. F. R. este desperată

Frig cumplit la Bârlad

Uragan groaznic pe Mare

A înghețat remiza

— Legătura cu Oltenia întreruptă —

Ger aspru în Ungaria

Secetă în Ardeal

Sătenii îşi abandonează vitele.

Inundaţii catastrofale

Conductele de apă au înghețat la Galaţi

25 grade sub zero.

Căldura e în creştere

Eri s'au înregistrat în Capitală 37 grade la umbră şi 54 la soare

Gerul din Europa Centrală

Gerul face ravagii

„Zona siberiană" dintre

Ravagiile gerului în străinătate

Un nou val de căldură

Noul val de frig

Expresul Orient înzăpezit de 11 zile

Căldura

Eri la ora 3 au fost 33 şi 8 grade la umbră şi 54 şi 7 la soare

Iarnă grea în Bucovina

Cernăuţul complect izolat

A înghețat Marea Neagră

Mari furtuni în Bucovina

Zăpadă extraordinară în Turcia

Zece ţigani morţi

Ger şi viscolul provoacă grave perturbaţii în circulaţia trenurilor

Viscol, vânt în toată

Ger, — viscol şi zăpadă mare

Situaţia la C. F. R. este desperată

Valul de căldură de eri

In Capitală: 36 gr. la umbră şi 58 la soare

Mari furtuni pe coastele maritime

Un oraş algerian inundat

Numeroşi morţi şi răniţi

Luna lui Cuptor.... La soare,
Sunt vre-o patruzeci de grade:
Razele dogoritoare,
Vin în crâncene cascade,

Tot văzduhul par'că fierbe
Sub o flacără drăcească,
Globul, - sub aprinse ierbe
Gata e să se topească!

....Iarnă... Viscol şi zăpadă..
Oare ce s'a întâmplat?
Cine poate să mai vadă
Soarele cel supărat?

O să-i treacă? N'o să-i treacă?
Ger şi viscol, cât va fi?
Oare dacă nu se'mpacă,
Cine ştie ce-o ieşi?

Vom fi carne congelată,
Dacă nu ne ia sub scut,
Căci ajungem dintr'odată
Pân' la.... zero absolut!

Stan Plouatu

UNIVERSIT... Iaşi

Un congres al piticilor

CU vreo câțiva ani în urmă, s'a înființat în America „Asociația Oamenilor înalți". Asociația a fost înființată de un anume Benjamin Ostlind și numai un an după înființare, a numărat printre membri, vreo 2 milioane de persoane, toate de 1.80 metri înălțime și mai mult.

Scopul *A. O. I.* a fost ca să se facă demersurile necesare pentruca renumita companie de wagoane cu paturi „Pullman", să construiască paturi mai lungi decât cele obișnuite; asemenea și hotelurile, care nu prea se îngrijiau până atunci, de confortul oamenilor mai „înalți" decât cei obișnuiți.

Inspirat poate de succesul obținut de *A. O. I.* a fost organizat de curând un congres, cu ocaziunea târgului anual din Los Angeles, California, de către cei mai scunzi oameni din America. Șaptezeci și cinci de pitici, adunați de prin toate colțurile noului continent, au luat parte la acest congres. Rezultatul a fost fondarea „Asociației Oamenilor scunzi".

Membrii nouei organizații trebue să aibe cel mult, înălțimea de 1.20 metri, proclamarea în calitatea de membru fiind supusă votului. Dar *A. O. S.*, în deosebire de *A. O. I.*, constitue o asociație profesională și socială, membrii ei fiind mai toți angajați în diferite întreprinderi de teatru, circ sau varieteu. Piticii aceștia n'au nevoe să ceară confort mai mare. Paturile din vagoanele „Pullman" le sunt destul de confortabile...

Fotografia noastră arată un grup dintre acei pitici, cari au luat parte la înființarea *„Asociației Oamenilor Scunzi"*. R.

Un concurs interesant : Un Marathon al Bibliei

Iată o publicație extrasă din ziarul „Centinel" care apare în Steambot Sprinys (Colorado):

„Duminica viitoare se va încerca citirea Noului Testament dela un capăt la altul, într'o zi, începând la ora 6 dim. și sfârșind la 11.30 seara.

La acest concurs vor trebui să ia parte neapărat șase zeci și opt de persoane.

Biblia va fi citită cu voce tare și fără întrerupere.

Publicul poate intra și eși în orice moment, fără a turbura însă lectura.

Marathonul va avea loc la biserica metodistă.

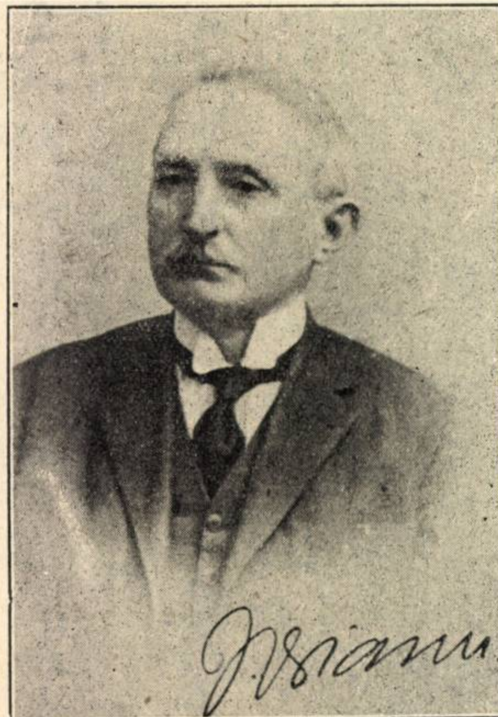
Citirea Bibliei va fi controlată de reverendul Maurice Halgood".

Religie sau sport?

PARFUMERIE
Mignot Boucher
PARIS
(FRANCE)
GERMANDRÉE
Poudre
Crème
Fards

Sărbătorirea D-lui Ion Bianu, director și secretar al bibliotecii Academiei Române, fost profesor universitar

SAMBATA 9 Februarie, ora 9 seara, foștii și actualii funcționari ai Academiei Române, au sărbătorit pe d-l *Ion Bianu*, printr'un banchet, dat în restaurantul „Cina", cu

prilejul a 50 ani de serviciu în biblioteca Academiei Române. D-l C. Moisil director general al Arhivelor Statului și funcționar al Academiei Române, vorbește în numele actualilor funcționari, arătând activitatea rodnică, dusă de d-l Bianu, care acum 50 ani, veni dela școala din Blaj, în vechiul regat, cu dor de muncă pentru cultura poporului romanesc.

Din partea foștilor funcționari, vorbește d. *Caracaș*, directorul Școalei comerciale No. 3.

D-l *Ion Bianu* răspunde foarte călduros, pentru sentimentele frumoase ce i s'au arătat de către funcționarii săi și termină prin aceasta :

„Sunt bătrân, dar atât timp cât îmi va mai curge sânge 'n vine, îmi voiu face datoria conștiincios, față de mine și de țara mea".

Banchetul s'a terminat la ora 12.

G. D.

„Biblioteca pentru Toți"
este cea mai veche, mai cunoscută, mai răspândită și mai folositoare publicație de : Literatură, de Arta, Știința, etc., cuprinde scrieri din clasicii români și straini precum și opere străine, traduse de scriitori români cunoscuți.
Un volum, cuprinzând circa 100 pagini, costă Lei 7.—
Au apărut până în prezent aproape 1200 numere.
Catalogul general se trimite la cerere, gratis, de către Edit. Libr. „Universala"
ALCALAY & Co.
BUCUREȘTI
Calea Victoriei, No. 27
De vânzare la toate librăriile din țară

Actualitatea în ilustraţiuni

D. MIRONESCU, ministrul de externe, făcând declaraţii presei, cu privire la semnarea convenţiei cu Rusia

Principele August al Suediei, repurtează mari succese pe scenele germane, ca autor dramatic

UNIVERSITĂŢII IAŞI

DELA INSTALAREA NOUEI COMISIUNI INTERIMARE A CAPITALEI. Stânga: Noul primar, D. DEM. DOBRESCU, împreună cu d-nii subsecretari de Stat ED. MIRTO, şi D. R. IOANIŢESCU, eşind dela primărie. Dreapta: Noul pr.mar, depunând jurământul, în faţa d-lui subsecretar de Stat ED. MIRTO

D-ra GRADENICO, o motociclistă de 15 ani, a întreprins raidul Paris-Nisa pe motocicletă

MUSSOLINI, primind salutul fasciilor, în vechiul „Colosseum" din Roma, la aniversarea instaurării regimului fascist

Sborul căpitanului Wilkins la Polul Sud

Cu ocazia efectuării celui de al doilea sbor în regiunea polului Sud, căpitanul **Sir Hubert Wilkins** a reuşit să obţină în trei luni de muncă, cele mai extraordinare rezultate.

Organizarea modernă a expediţiei, prudenţa, precum şi concursul vânătorilor de balene, i-au dat posibilitatea să ajungă la explorarea teritoriului Graham şi determinarea poziţiei continentului antarctic, dincolo de limita sa occidentală neexplorată încă, precum şi a mării Weddell.

UN SBOR DE NOUĂ ORE

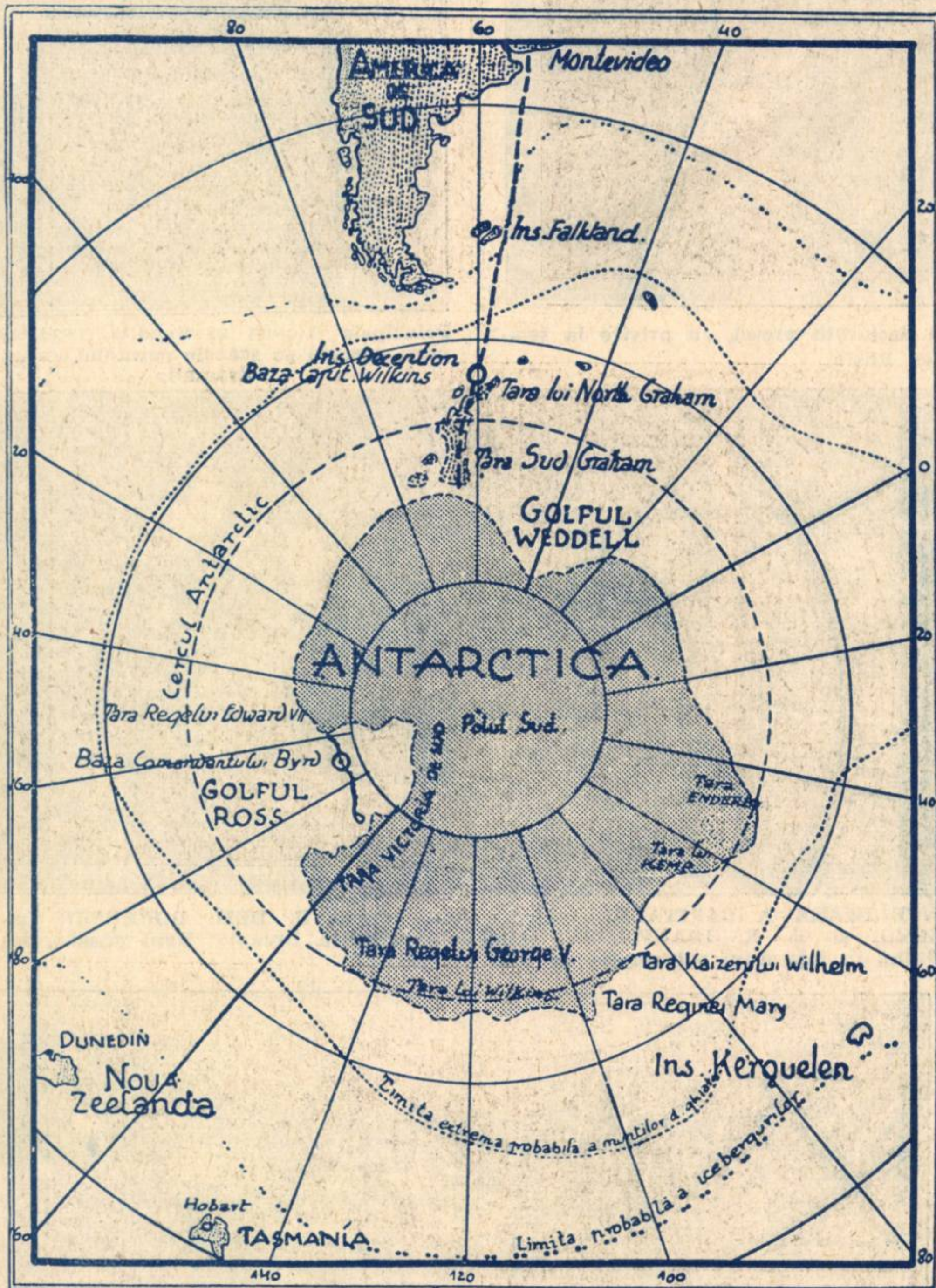
Cu un pilot bun şi un aeroplan de prima calitate, cu echipament încercat în sborul de probă, Wilkins închee munca lui de un an întreg, printr'un sbor de 1200 mile, în condiţiuni atmosferice excelente. Acest sbor a durat nouă ore şi a fost efectuat în ziua de 21 Decembrie 1928.

Cu ocazia acestui sbor, Wilkins a stabilit că teritoriul Graham face parte din continentul antarctic cum s'a crezut de către cei mai mulţi geografi. El formează o barieră care taie drumul spre acest continent şi este format dintr'un şir de insule. Wilkins descrie această coastă, ca o linie de stânci joase, dealungul unei pante uşoare.

REZULTATE EXTRAORDINARE

Rezultatele obţinute de Wilkins, sunt din punct de vedere fisico-geografic, mai însemnate decât cele ale sborului său din Aprilie. Prin fotografiile studiate şi verificate cu grije, Wilkins putea să scrie un capitol nou, privitor la geografia antarcticului. Pentru prima oară, vom vedea cum se prezintă privite de sus, **marele platou şi lanţurile de** munţi ai teritoriului Graham. Vom putea vedea adevărata compoziţie a ţinutului antarctic, **ceeace până acum ne-a fost imposibil**. Ştiinţa fiziografiei va poseda noui documente asupra formaţiunei pământului, sub condiţiunile polare (influenţa gheţei). Şi geologii vor găsi un material abundent, în structura stâncilor, deschise pe ici pe colo, cum se vede în fotografiile luate mai din apropiere, mai ales în timpul celui de al douilea sbor.

In viitor, expediţiile cu sania, care cer o muncă migăloasă pentru colecţionarea bucăţilor de stâncă şi fosilelor, vor înainta cu precizie spre locuri dinainte indicate. Un lucru extraordinar este că la 7 Ianuarie, **Wilkins a efectuat un sbor de 250 mile, spre** Sudul insulei Deception, până în apropierea cercului antarctic şi a putut ameriza. Sezonul a fost excepţional de cald în ţinuturile antarctice. Acolo unde Wilkins se aştepta să găsească gheaţă solidă, pe care să pornească cu sky-urile aeroplanului său, nu era decât apă

Harta pe care o reproducem mai sus, reprezintă teritoriul peste care a sburat Wilkins. In două sboruri consecutive, Wilkins a împrăştiat orice îndoială privitoare la geografia teritoriului Graham şi a mării Weddell.

FOTOGRAFIILE LUATE

Un mare serviciu pentru ştiinţă, este că Wilkins a reuşit cu ocazia celui de al douilea sbor al său, să facă o serie completă de filme cinematografice şi fotografii, aşa că se va putea avea explicaţia multor probleme geografice şi poziţia locurilor unde au fost luate aceste fotografii, va putea fi bine fixată pe hărţi.

După sborul său din Point Barow la Spitzberg, care a ţinut mai mult de 20 de ore, Wilkins a povestit că n'a avut nici un moment disponibil. Dacă nu observa soarele, calcula poziţia aeroplanului, observa terenul peste care sbura, lua fotografii, scria instrucţiuni pentru pilotul său, sau observa nourii cari trebuiau evitaţi.

TERENUL STUDIAT

Cu ocazia celui de al douilea sbor pe deasupra insulei Graham, Wilkins n'a mai avut aceste griji. El cunoştea deacum ţărmul ale cărui linii principale le avea pe harta lui şi deci orientarea pilotului pe baza acestor indicaţiuni, era foarte uşoară. De acea Wilkins a întrebuinţat aproape întregul său timp, pentru a fotografia şi studia mai detailat terenul. După ultimul său raport, Wilkins declară că voia să găsească mai spre Sud un loc potrivit pentru o bază, permiţând accesul unei corăbii. El a avut dela început ideia, să caute o bază la vreo 500 de mile mai spre Sudul insulei Deception, deoarece presupunea că între Nordul teritoriului Graham şi acest loc se află o centură neîntreruptă de pământ.

In locul pământului însă, găsi lanţul de munţi înalţi, abrupţi, înconjuraţi de gheţari formidabili, întretăiaţi de fiorduri adânci, adevărate prăpăstii. Dacă timpul ar fi friguros ca de obiceiu, marginea de ghiaţă dealungul ţărmului mărei Weddell, ar oferi o linie de retragere destul de sigură.

Problema care preocupă acum pe Wilkins, este găsirea unei baze noui pe ţărmul continentului antarctic, probabil în apropierea teritoriului Hearst.

Cu o bază nouă, mai în apropierea ţintei sale, el va pregăti cu mai multă încredere planurile sale pentru anul viitor, căci, fără îndoială, Wilkins se va înapoia la Pol şi va termina opera, pe care a început-o într'un mod atât de strălucit.

SALON DE ARTA DECORATIVĂ MODERNĂ
D-na Ing. Erdés
Calea Victoriei 168.-Tel. 218/89
ARANJATUL APARTAMENTELOR ELEGANTE
CU PERDELE, CUVERTURI,
LINGERIE DE PAT, DE MASA ETC.
Preţuri moderate

La cafea, ceai, prăjituri etc. întrebuinţaţi cu cea mai mare încredere, numai „Romul Standard"

INGRIJIŢI-VA DINŢII LA PROTEZA DENTARA
Dentişti Asociaţi
STRADA BISERICA ENEI No. 14
Extracţii, plombe, dinţi artificiali în toate sistemele. Preţuri moderate. Inlesniri de plată. Consultaţii 8—1 a. m., 2. jumătate 8 p. m. Telefon 338/27

Biblioteca Centrală Universitară Iași

Concursul de frumuseţe al „Realităţii Ilustrate"

„REALITATEA ILUSTRATĂ" organizează concursul de frumuseţe, pentru alegerea unei reprezentante a României („Miss România") la întrecerea internaţională din Galveston (Statele-Unite ale Americei).

Până la 20 Februarie se primesc fotografii de-ale candidatelor, pentru înscriere. (Acestea se trimit pe adresa revistei („REALITATEA ILUSTRATĂ", str. Sărindar 12).

In ziua de 3 Martie are loc, în fiecare capitală de judeţ, alegerea frumuseţilor judeţene.

La 16 Martie, cele 72 frumuseţi judeţene, vor veni la Bucureşti şi se va proceda la alegerea a nouă frumuseţi naţionale

Cea mai frumoasă femee din România („Miss România") va fi aleasă în ziua de 17 Martie.

Plecarea la Galveston va fi la 1 Mai, prin portul HAVRE.

Fetele frumoase să nu se lase împiedicate de o modestie — nelalocul ei în această împrejurare — ca să se prezinte la concurs. Le îndemnăm să ia parte la întrecere, dorinţa noastră fiind, ca România să fie strălucit reprezentată la concursul din Galveston-Texas.

Dacă „MISS ROMANIA", va obţinea titlul de „MISS UNIVERSUM", gloria ei se va răsfrânge şi asupra ţării.

D. Vaida-Voevod şi concursul nostru

Datoria patriotică a participării la concurs

HUGUETTE EX-DUFLOS, graţioasa comediană franceză, a cărei trecere pe la noi, a lăsat amintiri excelente, a declarat într'un interview, că bogatele resurse de sensibilitate ale poporului român, îi erau cunoscute mai de mult prin ambasadoarele frumosului românesc, artistele românce care au triumfat pe scenele franceze.

Incântată de talentul dramatic al Mariei Ventura, de spiritul spumant al Alicei Cocea şi al Elvirei, Huguette ex-Duflos s'a declarat încântată în aceeaş măsură şi de graţia lor. E un omagiu cu atât mai preţios, cu cât e adus de-o femee ea însăş graţioasă, dar un omagiu care nu pentru întâia oară este adus de un strein sau de o streină fermecătoarelor noastre compatrioate.

D. dr. AL. VAIDA-VOEVOD
Ministru de Interne

Mai de mult Moissi şi recent, Wegener, artiştii cari au cutreerat în lung şi'n lat pământul, exprimau aceleaşi călduroase elogii la adresa frumuseţii femeilor din România.

Streinii nu ne cunosc încă îndeajuns. Erorile pe care le fac uneori cu privire la noi, sunt ilariante şi întristătoare. Asupra unui singur amănunt ei sunt, însă, bine fixaţi din văzute sau auzite: acela că femeile din România sunt incomparabile prin graţia şi prin spiritul lor.

Asupra acestui amănunt un singur popor nu e, totuş, edificat: poporul românesc. Noi nu ştim că înzestraţi cu atâtea comori, posedăm încă una de a cărei realitate şi de a cărei valoare nu ne dăm seama: frumuseţea femeii.

Au câte-un farmec fiecare
Dar toate numai tu le ai...

Versurile poetului pot fi amintite şi în cazul de faţă. Au câte-un farmec femeile tuturor ţărilor, dar toate însuşirile laolaltă constituesc apanajul româncei.

Concursul Realităţii Ilustrate **urmăreşte nu numai valorificarea frumuseţii româneşti dincolo de hotare, dar şi edificarea poporului nostru asupra comorilor de graţie pe care le posedă şi de care nu-şi dă seama.**

Avem femei frumoase!

Şi se va vedea când vor fi cunoscute rezultatele concursului nostru, câte frumuseţi înfloresc sub cerul albastru al ţării noastre, fără să le observăm, fără să ştim cum să le preţuim.

Dar ceeace este mai interesant, mai curios şi mai regretabil e faptul că însăş femeile noastre ignoră dumnezeeştile daruri cu care Providenţa le-a înzestrat. Nu e vorba de modestia care, floare de preţ, stă bine oricui, ci de complecta necunoaştere a unor însuşiri care sporesc prestigiul ţării peste hotare.

Concursul Realităţii Ilustrate **urmăreşte şi acest scop: să atragă luarea-aminte a femeilor noastre asupra extraordinarei lor frumuseţi.**

Nu le cunoaştem şi nu se cunosc.

Deaceea datoria tuturor mamelor e să-şi îndemne copiilele să ia parte la concursul Realităţii Ilustrate. **Datoria tuturor fetelor e să participe la concursul** Realităţii Ilustrate. **Datoria tuturor celor însufleţiţi de sentimente patriotice, e să facă propagandă intensă pentruca la concursul** Realităţii Ilustrate **să se înscrie cât mai multe participante.**

In felul acesta, aceea care va obţine titlul de Miss România **şi va fi trimisă la Galveston, la concursul mondial pentru obţinerea titlului de** Miss Universum, **va avea cât mai multe şanse de izbândă, căci ea va fi cea mai frumoasă dintre** toate **frumoasele ţării noastre.**

Despre importanţa concursului dela Galveston toată lumea este, credem, edificată. La el vor participa 16 dintre cele 17 frumuseţi europene care au participat de curând la un concurs parizian. A. 17-a frumuseţe care va pleca direct la Galveston, însoţită de-o rudă, fără nici o cheltuială, în condiţii de confort princiar, va fi aleasa revistei **REALITATEA ILUSTRATĂ, singura publicaţie care este autorizată să acorde titlul de** Miss România **şi să reprezinte ţara românească la Galveston.**

Dealtminteri, dovada cea mai bună a garanţiilor de seriozitate, pe care concursul de frumuseţe al revistei Realitatea Ilustrată **le oferă, este faptul că însuş d. ministru de interne Alexandru Vaida-Voevod, i-a acordat înaltul său patronaj.**

Patronajul d-lui ministru Vaida-Voevod dovedeşte însă şi altceva: că ministrul de interne al României a recunoscut caracterul patriotic al concursului nostru, concurs care va însemna o valoroasă propagandă pentru ţara noastră, în toată lumea.

Toate fetele frumoase şi toate fetele urâte

Care nu au avut fericirea de a câştiga marele premiu de regină a frumuseţii, au totuş cea mai fericită ocazie de a-şi creea o situaţiune frumoasă, sigură.

Academia Română de croitorie, director D. Theodorescu, strada Halelor No. 7 din Bucureşti, este unica şi prima şcoală profesională modernă din România, unde fiecare tânără fată îşi poate creea în cel mai scurt timp o carieră în viaţă.

Cursurile de croitorie de damă, cursurile de lingerie şi cursurile de hăinuţe pentru copii, sunt speciale pentru fete.

Durata unui curs depinde de capacitatea de raţiune şi inteligenţă a elevei; cursurile se predau numai individual, aşa că reuşita este garantată fiecărei eleve.

Peste cinci sute de fete eşite din această Academie profesională, plasate în siguranţă îşi câştigă astăzi existenţa, variind la câştiguri între 4000—16000 pe lună.

Cursurile se predau în limba română, germană, franceză, maghiară şi bulgară, aşa că din ori ce parte a ţărei pot veni eleve, fără a cunoaşte limba română.

Cursurile sunt amenajate pentru toate clasele sociale: seara în special pentru lucrători, dimineaţa pentru elită iar după masă pentru menajere în special.

Cursul seral costă în total lei 3000.

Cursul după amiază costă în total lei 3500.

Cursul de dimineaţă costă în total lei 4000.

Aceste taxe se înţeleg pentru cursul complect, indiferent durata lui sau felul (croitorie de dame sau lingerie).

In străinătate, fiecare tânără fată urmează un curs de croeală la o şcoală de specialitate, înainte de a se căsători, chiar fără a avea intenţia de a deveni profesionistă, ci numai pentru uzul familiar.

Pentru ori ce lămuriri mai detailate vă rugăm a ne adresa o simplă c. p. şi vă trimitem gratuit prospectul nostru.

VENIT

— Inainte de-a mă învoi la căsătoria d-tale cu fata mea, trebuie să ştiu ce venit anual ai.

— 240.000 lei.

— Foarte bine. Suma asta cu cei 240.000 lei ce dau eu....

— Pardon: Aceştia sunt tocmai cei 240.000 lei venit!

Concursurile judeţene, care urmau să aibe loc în ziua de 17 Februarie, în cele 72 reşedinţe judeţene, în urma cererii unui număr însemnat de candidate din provincie, care au arătat că din pricina frigului nu se pot deplasa până în capitalele de judeţ, au fost amânate pe ziua de 3 Martie, rămânând ca alegerea frumuseţilor regionale şi a reprezentantei ţării („Miss România") să se facă la Bucureşti, în ziua de 17 Martie a. c.

N. Louiavkin

Ingratul

trad. de Barbu Brădescu

VARENCO, pentru Dumnezeu, scapă-mă de câinele ăsta; să-l vindem cuiva. Nu mai pot! — spunea Şlepichin, tânărul funcţionar, soţiei sale. — Toate mi le rătăceşte, peste tot murdăreşte, împute casa de nu mai poţi sta. Adineaori am intrat în dormitor şi... mă 'nţelegi? Matriona! Matriona,— strigă apoi la bucătăreasă. — Adu o cârpă!

— M'am gândit şi eu la asta — răspunse soţia. Toată ziua, Matriona mormăe că trebuie să cureţe murdăria câinelui. Ba arată şi dinţii copiilor. Ieri Sergiu l-a luat de coadă şi dacă nu eram eu, îi sărea în spinare; astăzi a zgâriat pe Petruţa pe obraz...

— Bine, bine; ce mai stăm să ne gândim atâta? Pentru zece ruble, sau pentru cinci, sau chiar pentru nimica, trebuie să scăpăm de el.

— Atunci să-i spun Matrionei. Are ea grijă de asta.

— Perfect! Spune şi tu peste tot: la prăvălii, prin vecini, în sfârşit unde poţi. Se vinde în condiţii foarte avantajoase un câine splendid, cuminte, bun, inteligent. Intr'un cuvânt un câine excepţional.

— Fii sigur că o să ştie ea ce să spună.

Matriona, bucătăreasa, primi cu o deosebită plăcere sarcina de a scăpa de câine şi fără întârziere, se devotă cu multă energie acestei întreprinderi.

Chiar în ziua aceea, Matriona începu să povestească tuturor bucătăreselor şi servitoarelor ce întâlni, că stăpânii ei aveau de vânzare un căţel american splendid, de o frumuseţe unică şi rară şi că nu s'ar fi despărţit de el cu nici un preţ, dacă n'avea nevoie de bani pentru sărbători.

In dimineaţa următoare se prezentă să cumpere căţelul, principesa Babilonska, ce locuia la nobilul etaj I al aceleiaş case. Şlepichin nu era acasă, din care cauză fu primită de soţia lui.

— O, îl cunosc eu pe căţelul dumitale... L-am văzut de mai multe ori în curte... Soţul dumitale nu e un tânăr brunet cu ochi albaştri?... L-am întâlnit pe scări.

— Da, e soţul meu, Excelenţă, — răspunse Varenka strângându-şi şalul pe piept, ca să ascundă capotul rupt în care o găsise.

— De ce rassă e? Un terrier, mi se pare... Ce apartament mic! Aveţi şi copii?

— Da, Excelentă: avem trei.

— Trei! Spăimântător! Sânteţi în mare nevoie, am simţit eu: de aceea şi vindeţi câinele.

— De sigur, Excelenţă. Leafa bărbatului meu nu e mare lucru şi trebuie să ne gândim la chirie, la spălat, la îmbrăcat şi atâtea alte lucruri mici. Soţul meu de pildă, — îmi ertaţi această mărturisire, — a trebuit să-şi facă o pereche de pantaloni pentru sărbători; ei bine, s'au dus şapte ruble.

— Ajunge, ajunge... Inţeleg prea bine, crede-mă... Cum se numeşte căţelul?

— Mursik.

— Mursik... Mursik... vino încoa, mititelule! Ce splendoare de căţel... Şi cât ceri pe el?

— Păi... soţul meu, Excelenţă, zicea zece ruble, — zise Varenka ezitând.

— O, nu e scump. Il iau, îl iau... Inţeleg prea bine situaţia dumneavoastră. Nu-ţi pare rău să te desparţi de mititelul ăsta?

— Ei... ce să-i faci, Excelentă!

Principesa mai stătu de vorbă o jumătate de oră. Continuând să vorbească de sufletul ei milos, zise în clipa plecării:

— Vreau să vă fiu folositoare cu orice preţ; înţeleg prea bine situaţia dumneavoastră. Am eu grijă.

Femeia rămase foarte mulţumită; şi nu mai puţin mulţumit fu soţul când, întorcându-se dela birou, află că sburdalnicul căţel fusese vândut.

In aceeaş zi, principesa, arătând câinele câtorva oaspeţi, zicea:

— Aşa-i că e un căţel minunat? Ah, ce poveste, ce poveste! Inchipuiţi-vă că mi l-a vândut un funcţionar,—sărac, de-ţi face milă. Trei copii, nişte chiţimii de odăi, soţia prost îmbrăcată, o mizerie îngrozitoare şi nici un ban în casă... Au trebuit să-şi vândă căţelul de nevoie... Toată ziua m'am gândit la asta... Lucrurile nu pot rămâne aşa.

— Mare suflet aveţi, principesă — răspundeau ceilalţi.

— Nu, zău, nu pot rămâne aşa!... Nu putem să lăsăm să treacă sub tăcere o asemenea dramă a mizeriei... Acela nu e, de sigur, un om care să întindă mâna pe stradă... şi iată-l silit să-şi vândă unicul căţel... Pricepeţi ce 'nseamnă asta? Să-ţi vinzi unicul căţel, o fiinţă însufleţită... M'am gândit să fac o listă de subscripţie, ca să ajutăm această nenorocită familie; cine dintre voi o să mă refuze, domnilor? Câţiva gologani... e totuş ceva, înţelegeţi.

Oaspeţii nu fură, la drept vorbind, încântaţi de propunere: totuş fiecare îşi dădu rubla.

A doua zi, principesa făcu ocolul cunoştinţelor sale cu lista de subscripţie, povestind tuturor povestea sguduitoare a bietului funcţionar căzut în mizerie, cu trei fii şi silit să-şi vândă unicul căţel.

— Inchipuiţi-vă că-mi spunea nevastă-sa că n'are, scuzaţi-mă, nici pantaloni... E oribil, aşa-i? Doamne! şi un ban poate să le fie de folos... O să mă duc eu la şeful lui, să-i spun că e o ruşine să speculeze astfel munca altuia... ca să se gândiască în sfârşit... o să-l aduc la dreapta judecată, să considere situaţia...

Şi aşa continua în vizitele ei, mândră în conştiinţa ei că face o faptă bună.

La urmă, se întoarse la familia Şlepichin; şi de data asta găsi în casă numai pe soţie.

— Iată-mă. — zise intrând, — eu nu-mi uit făgăduiala şi mă gândesc la voi. Deocamdată, aci sânt douăsprezece ruble, pe care le-am adunat prin subscripţie.

— Dar, Excelenţă, — începu Varenca tulburată, — de ce...

— Nu, nu — o întrerupse principesa, — nu vreau mulţumiri. Suntem toţi obligaţi să ne ajutăm unul pe altul... Am eu grijă, am eu grijă! Soţul dumitale e la birou; ei bine, să-i dai o veste nouă! Spune-i că mă însărcinez eu... Mursik o duce perfect; e un căţel adorabil, numai că se vede că are stomacul deranjat; dar n'are importanţă, n'are importanţă.

— Dar, Excelenţă, banii ăştia nu-i putem primi. — urmă Varenca tot mai tulburată.

— Şi de ce, mă rog? Inţeleg, înţeleg, ţi-e ruşine, ce nebunie! Zi că ar fi o despăgubire pentru Mursik! E un căţel splendid! Mă întorc curând. La revedere! Mă gândesc eu, n'ai grijă!

Când Şlepichin se întoarse acasă şi află de noua vizită a principesei, se făcu roşu de mânie.

— La dracu, ce, ne-a adus pomană? Cine i-a cerut-o? Nu vreau pomană!

— Ei, ce să-i faci, dragă! Ar putea să se supere. E o principesă. Voia chiar să te recomande şefului.

— Nu vreau, nu vreau nimic dela ea! Ce, am ajuns cerşetor? Slavă domnului, mai avem cu ce să trăim! Tocmai asta ne lipsia!

Intre timp, principesa îşi urma treaba. Şi când i se întâmpla să întâlnească pe Varenca pe scări, o saluta dând frumos din cap.

— Mi-aduc eu aminte. N'ai teamă, am eu grijă. Mereu vă am în minte, mereu.

Câteva zile în urmă, Şlepichin fu chemat urgent de şeful biroului. Când uşierul îi anunţă sosirea, şeful, care era un general mare, gros, cu chip rău şi ochii ce păreau că vor să ţâşniască din orbite, intră repede în sala de recepţie, se înfipse în faţa subalternului şi-l măsură lung de sus până jos. Apoi se făcu roşu şi începu să urle, suflând şi stropind toate lucrurile dimprejur cu salivă.

— Să-ţi fie ruşine! Să-ţi fie ruşine! Să te plângi de mizerie! Să ceri ajutor la alţii! Asta nu ţi-o pot îngădui! Nu pot! Ce dracu! Iţi vinzi câinii! Ai copii! Şi încă trei! Ce-i neruşinarea asta? Principesa Babilonska vine să mă bată la cap! Imi spune de trei copii, că n'ai nici pantaloni! E un lucru nedemn de biroul meu! Şi eşti funcţionar! Ce să fac eu cu aşa funcţionar?

— Dar, Excelenţă, Excelenţă, — îndrăsni să repete Şlepichin galben şi speriat. N'am cerut niciodată nimic nimănui... n'am vorbit niciodată, cu nimeni, de mizerie... Mi-am vândut câinele nu de nevoie, ci fiindcă făcea murdării peste tot, Excelenţă.

— Ce-mi tot spui poveşti de astea? Nu vreau să ştiu nimic! Câinele face murdării! Principesa bate la cap! Şi până atunci faţada biroului e compromisă, mă'nţelegi? Nu admit nimic, eu, nici câini, nici copii, nici pantaloni! E o ruşine!

Şlepichin alergă acasă şi nu-i venia nici lui să creadă. Povesti toate soţiei. Apoi, în aceiaş zi, bău mult şi rămase acasă beat şi blestemând.

— S'o ia dracu şi pe principesa, că o scuip în obraz!... Phă! O'nvăţ eu să bată lumea la cap!

— Iată-mă, am sosit, — zise principesa, apărând, pe neaşteptate, în odaie. — A! şi dumneata eşti acasă? Cu atât mai bine! Vă aduc o mare mângâiere. Toate zilele astea am muncit mult pentru voi şi am aranjat lucrurile cum e mai bine!... Iată, am găsit loc pentru copiii voştri, toţi trei în familii bune... Sergiu într'o familie de negustori, Petruţa...

— Ce-ai spus? — isbucni Şlepichin sculându-se şi legănându-se — Copiii?... Afară din casa mea! Du-te la dracu!... Ai văzut vreodată sărind măselele?... Mă 'nţelegi?

O clipă principesa privi pe Slepichin în faţă, în urmă, pas cu pas, se dădu înapoi până la uşă şi dispăru.

A doua zi povestia la adunarea prietenilor ei:

—Ştiţi, funcţionarul pe care vi-l recomandam atât de călduros. Ei bine, e un beţiv de frunte. Ieri am fost la el acasă. Mi-a spus atâtea obrăsnicii, că abia am scăpat la vreme. Şi zici să mai faci bine poporului!

